Outokummun kaupunki

Outokummun kaupungin keskusta-alueen osayleiskaava

OSAYLEISKAAVAN SELOSTUS, Ehdotus 2.1.2014, muutokset 19.2.2014 ja 24.11.2014

82135533

Perus- ja tunnistetiedot

Osayleiskaavan selostus, joka koskee 2. tammikuuta 2014 päivättyä osayleiskaavakarttaa, johon on tehty muutokset 19.2.2014 ja 19.11.2014

Osayleiskaavan on laatinut Ramboll Finland Oy, Niemenkatu 73, 15140 LAHTI, puh. 020 755 7800.

Vireille tulo
Outokummun kaupunginhallitus on päättänyt osayleiskaavan laatimisesta 9.6.2008 § 142. Vireille tulo kuulutus 27.10.2011

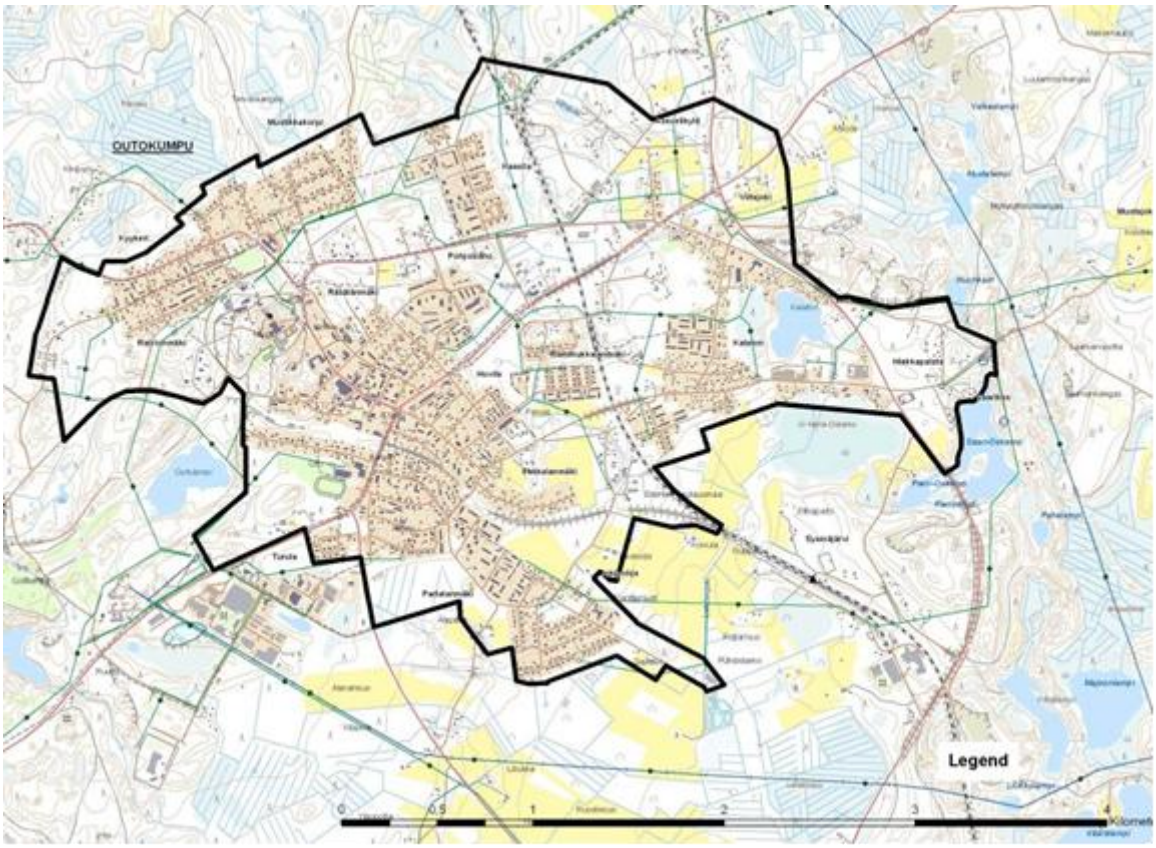
Kaupunginhallituksen hyväksyminen
Outokummun kaupunginhallitus on hyväksynyt osayleiskaavan __.__.201_.

Kaupunginvaltuuston hyväksyminen
Outokummun kaupunginvaltuusto on hyväksynyt osayleiskaavan __.__.201_.

Kaava-alueen sijainti

Suunnittelualue käsittää Outokummun kaupungin keskusta-alueen asuinalueineen. Suunnittelualueen pinta-ala on noin 840 ha.

Suunnittelualue käsittää pohjoisessa Kyykerin, Kaasilan ja Asevelikylän asuinalueet ja rajautuu pohjoiskulmaltaan Siilinjärvelle vievän radan kupeessa sijaitsevaan lämpökeskukseen. Suunnittelualueen itäreuna käsittää Kaavintien itäpuoleisia alueita Viitajoella, Hiekkapalstantien alueella, Saari-Oskamon pohjois- ja länsirannalla sekä Kalattoman asuinalueen ja teollisuusalueen. Eteläreunaltaan suunnittelualue käsittää lemmikkieläinten hautausmaan, Jokipohjan alueen aina jäteveden puhdistamolle saakka, Partalanmäen ja Turulan alueet. Teollisuuskylä on rajattu kaava-alueen ulkopuolelle. Lännessä suunnittelualue rajautuu Matovaaran urheilualueen maastoon sekä Keretintiehen ja Kyykerinkadun jatkon alueeseen.

Kuva 1-1 Suunnittelualueen rajaus.

Sisällysluettelo

1.	**Johdanto**	**7**
1.1	Kaavan tarkoitus	7
1.2	Kaavan oikeusvaikutukset	7
1.2.1	Kaavan suhde muuhun lainsäädäntöön	7
2.	**Tiivistelmä**	**9**
2.1	Kaavaprosessin vaiheet	9
2.2	Lähtötiedot	9
2.3	Kaavan keskeinen sisältö	10
2.3.1	Asuminen	10
2.3.2	Keskustatoiminnot ja palvelut	10
2.3.3	Työ ja tuotanto	11
2.3.4	Virkistys	11
2.3.5	Loma-asuminen	11
2.3.6	Liikenne	11
2.3.7	Erityisalueet	11
2.3.8	Suojelu	12
2.3.9	Maa- ja metsätalous	12
2.3.10	Vesialueet	12
2.3.11	Muut alueiden erityisominaisuuksia ja kehittämistarpeita ilmaisevat kaavamerkinnät	12
3.	**Suunnittelualueen kuvaus**	**14**
3.1	Suunnittelualueen rajaus	14
3.2	Luonnonympäristö	14
3.2.1	Maisema	14
3.2.2	Kasvillisuus	15
3.2.3	Topografia	15
3.2.4	Maa- ja kallioperä	16
3.2.5	Vesistöt ja vesitalous	17
3.2.6	Maa- ja metsätalous	19
3.2.7	Luonnonsuojelu	19
3.3	Rakennettu ympäristö	21
3.3.1	Yhdyskuntarakenne	21
3.3.2	Taajamarakenne	21
3.3.3	Väestö	22
3.3.4	Asuminen	23
3.3.5	Palvelut	24
3.3.6	Työpaikat ja elinkeinotoiminta	26
3.3.7	Virkistys	26
3.3.8	Liikenne	27
3.3.9	Rakennettu kulttuuriympäristö	31
3.3.10	Tekninen huolto ja erityistoiminnot	39
3.3.11	Ympäristönsuojelu ja ympäristöhäiriöt	40
3.4	Maanomistus	44
4.	**Suunnittelutilanne**	**45**
4.1	Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet	45
4.2	Seudulliset suunnitelmat	46
4.2.1	Pohjois-Karjalan maakuntasuunnitelma ja –ohjelma	46
4.2.2	Joensuun seudun ja Keski-Karjalan koheesio- ja kilpailukykyohjelma 2010- 2013	46
4.2.3	Muut seudulliset suunnitelmat	46

4.2.4 Kaupungin omat strategiset suunnitelmat 47
4.3 Kaavoitustilanne 49
4.3.1 Maakuntakaava 49
4.3.2 Joensuun seudun yleiskaava 2020 51
4.3.3 Asemakaava 53
4.4 Rakennusjärjestys 53
4.5 Pohjakartta 53

5. Selvitykset 54
5.1 Aiemmat selvitykset ja suunnitelmat 54
5.2 Kaavan laadintavaiheessa tehdyt selvitykset 54
5.2.1 Luontoselvitys 54
5.2.2 Maisema- ja kulttuuriympäristöselvitys 54
5.2.3 Kulttuuri- ja rakennushistoriallinen selvitys 54
5.2.4 Liikenneselvitys 55
5.2.5 Melumallinnus 55
5.3 Tarvittavat lisäselvitykset 55

6. Osayleiskaavan tavoitteet 55
6.1 Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet 55
6.2 Maakuntakaava 56
6.3 Yleiset osayleiskaavoitukselle asetetut tavoitteet 57
6.4 Kaupungin asettamat tavoitteet 57
6.5 Mitoitustarkastelu 57
6.6 Saadun palautteen perusteella muodostetut tavoitteet 58

7. Kaavan suunnittelun vaiheet 59
7.1 Suunnitteluvaiheiden käsittelyt ja päätökset 59
7.2 Osallistuminen ja yhteistyö 59
7.2.1 Vuorovaikutusmenettelyt 59
7.2.2 Viranomaisyhteistyö 61

8. Osayleiskaavan kuvaus 62
8.1 Mitoitus 62
8.1.1 Asuinalueet 62
8.1.2 Keskusta- ja palvelualueet 63
8.1.3 Työ- ja tuotantoalueet 63
8.1.4 Maa- ja metsätalousalueet 64
8.1.5 Virkistys- ja loma-asuntoalueet 64
8.1.6 Suojelu- ja erityisalueet 64
8.1.7 Liikenne- ja vesialueet 64
8.2 Aluevaraukset ja kohdemerkinnät 65
8.2.1 Asuminen 65
8.2.2 Keskustatoiminnot 66
8.2.3 Palvelut 66
8.2.4 Työ ja tuotanto 67
8.2.5 Virkistys 67
8.2.6 Loma-asuminen 68
8.2.7 Liikenne 68
8.2.8 Erityisalueet 69
8.2.9 Suojelu 69
8.2.10 Maa- ja metsätalous 73
8.2.11 Vesialueet 73
8.2.12 Muut alueiden erityisominaisuuksia ja kehittämistarpeita ilmaisevat kaavamerkinnät 73

9. Vaikutusten arviointi 77
9.1 Vaikutusten arvioiminen 77
9.1.1 Alue- ja yhdyskuntarakenteeseen kohdistuvat vaikutukset 77
9.1.2 Väestön määrään ja asumiseen kohdistuvat vaikutukset 77
9.1.3 Palveluihin kohdistuvat vaikutukset 79
9.1.4 Työpaikkoihin ja elinkeinotoimintaan kohdistuvat vaikutukset 80
9.1.5 Virkistykseen kohdistuvat vaikutukset 80
9.1.6 Liikenteen järjestämiseen ja liikenneturvallisuuteen kohdistuvat vaikutukset 81
9.1.7 Maisemaan, kaupunkikuvaan sekä rakennettuun ympäristöön ja muinaismuistoihin kohdistuvat vaikutukset 81
9.1.8 Tekniseen huoltoon kohdistuvat vaikutukset 82
9.1.9 Erityistoimintoihin kohdistuvat vaikutukset 83
9.1.10 Ympäristönsuojeluun ja ympäristöhäiriöihin kohdistuvat vaikutukset 83
9.1.11 Sosiaaliseen ympäristöön kohdistuvat vaikutukset 84
9.1.12 Luonnonoloihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonsuojeluun kohdistuvat vaikutukset 84
9.1.13 Vesistöihin ja vesitalouteen kohdistuvat vaikutukset 85
9.1.14 Maa- ja metsätalouteen kohdistuvat vaikutukset 86
9.1.15 Talouteen kohdistuvat vaikutukset 86
9.1.16 Terveellisyyteen ja turvallisuuteen kohdistuvat vaikutukset 86
9.1.17 Eri väestöryhmien toimintamahdollisuuksiin lähiympäristössä kohdistuvat vaikutukset 87
9.1.18 Maakuntakaavan toteutuminen 87
9.1.19 Osayleiskaavan suhde valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin 87

10. Kaavan toteuttaminen 91

11. Muutokset kaavaehdotusvaiheen kuulemisen jälkeen 91

12. Luettelo muista kaavaa koskevista asiakirjoista, taustaselvityksistä ja lähdemateriaalista 93

Selostuksen liiteasiakirjat

1. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma
2. Palauteraportti (täydennetään kaavaprosessin aikana)
3. Teemakartat: 3.1. maaomistus, 3.2 maaperäkartta, 3.3 rakennuskanta, 3.4 kaukolämpöverkko, 3.5 jätevesihuoltokartta, 3.6 vesijohtotoiminta-alue, 3.7 keskustan maankäyttösuunnitelma 1988 3.8 joukkoliikenne
4. Outokummun liikenneturvallisuussuunnitelma 04/ 2011
5. Luontoselvitys Ramboll 21.3.2012
6. Täydentävä luontoselvitys: kasvillisuustäydennykset, Ramboll 30.11.2012
7. Täydentävä luontoselvitys: lepakot, linnusto, liito-orava, Ramboll 30.8.2013
8. Maisema- ja kulttuuriympäristöselvitys, Ramboll 28.8.2013
9. Kulttuuri- ja rakennushistoriallisen selvityksen loppuraportti, Pekka Piiparinen 8.9.2013
10. Asuntoaluevaraukset liikenneverkon kannalta liikenneselvitys, Ramboll 12.11.2013
11. Outokummun taajaman kulttuurihistoriallisesti arvokkaat kohteet

Selostukseen sisältyy liikenneselvitys vaikutusarviointeineen. Selostukseen liittyy lisäksi osayleiskaavakartta merkintöineen ja määräyksineen.

Osayleiskaavoitusta varten laaditun Kulttuuri- ja rakennushistoriallisen selvityksen kohde-kortit paikallisesti, seudullisesti, maakunnallisesti ja valtakunnallisesti arvokkaista kohteista sekä miljöökohteista ovat kaava-aineiston taustamateriaalia.

1. Johdanto

1.1 Kaavan tarkoitus

Yleiskaavan tarkoituksena on kunnan tai sen osan yhdyskuntarakenteen ja maankäytön yleispiirteinen ohjaaminen ja eri toimintojen (esim. asuminen, virkistys, palvelut, työpaikat, liikenne) yhteen sovittaminen. Kunnan osalle laadittua yleiskaavaa kutsutaan osayleiskaavaksi.

Yleiskaavassa esitetään tavoitellun kehityksen periaatteet ja osoitetaan tarpeelliset alueet yksityiskohtaisemman kaavoituksen perustaksi. Yleis- tai osayleiskaava voi myös suoraan ohjata rakentamista ja muuta maankäyttöä, jolloin sitä kutsutaan oikeusvaikutteiseksi yleiskaavaksi.

Outokummun keskustan osayleiskaava laaditaan oikeusvaikutteisena ja se on tyypiltään nk. rakenneosayleiskaava (yleispiirteinen yleiskaava), jossa ei osoiteta yksittäisiä rakennuspaikkoja. Kaavan toteuttamista ohjataan erikseen laadittavilla asemakaavoilla.

1.2 Kaavan oikeusvaikutukset

Yleiskaava on ohjeena laadittaessa ja muutettaessa asemakaavaa sekä ryhdyttäessä muutoin toimenpiteisiin alueiden käytön järjestämiseksi (MRL 42.1 §). Yleiskaava ei ole asemakaava-alueella voimassa muutoin kuin 1 momentissa tarkoitetun asemakaavan muuttamista koskevan vaikutuksen osalta (MRL 42.3 §).

Yleiskaava korvaa samaa aluetta koskevan aikaisemmin hyväksytyn yleiskaavan, jollei kaavassa toisin määrätä.

Muita kaikkia oikeusvaikutteisia yleiskaavoja koskevia oikeusvaikutuksia ovat yleinen viranomaisvaikutus (MRL 42.2 §). Viranomaisten on suunnitellessaan alueiden käyttöä koskevia toimenpiteitä ja päättäessään niiden toteuttamisesta katsottava, ettei toimenpiteillä vaikeuteta yleiskaavan toteutumista.

Tarpeen mukaan yleiskaavassa voidaan antaa ehdollinen tai ehdoton rakentamisrajoitus (MRL 43.1 ja 43.2 §), määräaikainen rakentamisrajoitus (MRL 43.3 §), kielto purkaa rakennusta ilman lupaa (MRL 127.1) ja toimenpiderajoitus (MRL 43.2 §).

Yleiskaavassa voidaan antaa myös suojelumääräyksiä (MRL 41.2 §) sekä määrätä tietty alue suunnittelutarvealueeksi (MRL 16.3 §) tai kehittämisalueeksi (MRL 111 §).

Yleiskaavassa voidaan myös määrätä sen käyttämisestä suoraan rakentamiseen oikeuttavana kaavana ranta-alueella (MRL 72 §) ja kyläalueella tai muulla maaseutualueella (MRL 137.3 §). Kaavamääräykseen selvyyden vuoksi määräykseen tulee liittää viittaus ko. pykälään.

Vähittäiskaupan suuryksikköä ei saa sijoittaa maakunta- tai yleiskaavan keskustatoiminnoille tarkoitetun alueen ulkopuolelle, ellei alue ole asemakaavassa erityisesti osoitettu tätä tarkoitusta varten (MRL 71 d §).

Yleiskaava voi olla myös tietyn alueen lunastamisen perustana (MRL 99.3 §). Ympäristöministeriö voi myöntää kunnalle luvan lunastaa alueen, joka on yleiskaavassa osoitettu liikenneväyläksi, asuntorakentamiseen tai siihen liittyvään yhdyskuntarakentamiseen ja jota tarvitaan kunnan suunnitelman mukaiseen yhdyskuntakehitykseen, sekä alueen, joka on tarkoitettu kunnan tai kuntayhtymän laitokselle tai muihin näiden tarpeisiin.

1.2.1 Kaavan suhde muuhun lainsäädäntöön

Yleiskaava on otettava huomioon myös suunniteltaessa ja päätettäessä ympäristön käytön järjestämisestä muun lainsäädännön nojalla siten kuin erityslaeissa säädetään:

Ilmailulain mukaan on ilmailua palvelevan alueen rakentamisessa noudatettava, mitä kaavoituksesta tai rakentamisesta säädetään.

Jätelain säännökset sekä jätesuunnitelmat on otettava huomioon osoitettaessa yleiskaavassa tarvittavia jätteiden käsittelypaikkoja.

Kaivoslain mukaan on kaivospiiriä määrättäessä otettava yleiskaava huomioon niin, ettei sen toteuttamista vaikeuteta.

Kemikaaliturvallisuuslain mukaan tulee tuotantolaitosten sijoituksessa ottaa huomioon kaavassa osoitettu käyttötarkoitus ja aluetta koskevat kaavamääräykset.

Yleiskaavan viranomaisvaikutus kohdistuu myös *lunastuslain* mukaiseen ratalinjojen ja voimalinjojen lunastusmenettelyyn.

Luonnonsuojelulain 10. luvun säännökset on otettava huomioon kaavaa hyväksyttäessä ja vahvistettaessa. Yleiskaava on luonnonsuojelulain tarkoittama suunnitelma, josta on arvioitava 65 §:ssä tarkoitetut vaikutukset. Myös luonnonsuojelulaissa tarkoitetut luontotyypit ja säännös erityisesti suojeltavista lajeista sekä luontodirektiivin liitteessä IV(a) tarkoitettuihin eläinlajeihin kuuluvien yksilöiden lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittämis- tai heikentämiskielto on otettava huomioon yleiskaavaa hyväksyttäessä. Luonnonsuojelulain nojalla perustettu maisema-alue on otettava huomioon yleiskaavoituksessa.

Maa-aineslain mukaan on yleiskaava-alueella katsottava, ettei ottaminen vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen eikä turmele kaupunki- tai maisemakuvaa.

Maantielain mukaan yleissuunnitelman ja tiesuunnitelman tulee perustua maankäyttö- ja rakennuslain mukaiseen oikeusvaikutteiseen kaavaan, jossa maantien sijainti ja suhde muuhun alueiden käyttöön on selvitetty. Yleiskaava on otettava huomioon siten kuin maankäyttö- ja rakennuslaissa säädetään. Yleissuunnitelmaa ei saa hyväksyä vastoin oikeusvaikutteista yleiskaavaa. Tiesuunnitelmaa ei saa hyväksyä vastoin oikeusvaikutteista kaavaa.

Maastoliikennelain mukaan yleiskaavassa osoitettu moottorikelkkailureitistö on ohjeena reittejä perustettaessa.

Metsälain mukaan kaavoitettavien ja kaavoitettujen alueiden osalta metsäkeskuksen tulee olla riittävässä yhteydessä kuntien kanssa metsälain ja maankäyttö- ja rakennuslain tavoitteiden yhteen sovittamiseksi. Metsälaissa määriteltyjen erityisen tärkeiden elinympäristöjen käyttötoimenpiteet tulee tehdä niiden ominaispiirteet säilyttävällä tavalla. Metsälakia sovelletaan yleiskaava-alueella vain maa- ja metsätalouteen ja virkistykseen osoitetuilla alueilla.

Kaavaa laadittaessa ja hyväksyttäessä on noudatettava, mitä *muinaismuistolain* 13 §:ssä säädetään.

Sähkömarkkinalain mukaan tulee vähintään 110 kilovoltin sähköjohdolle saada kunnan suostumus, jonka edellytyksenä on, ettei toimenpide vaikeuta yleiskaavan toteutumista.

Ulkoilulain mukaan ulkoilureittitoimitus voidaan pitää, vaikka ulkoilureittisuunnitelmaa ei ole tehty, mutta ulkoilureitti on otettu mukaan maankäyttö- ja rakennuslain mukaiseen kaavaan.

Vesilain mukaan vesistöön rakentamisen edellytyksiä harkittaessa on otettava huomioon, mitä yleiskaavan oikeusvaikutuksista on säädetty. Vesilain mukaiset elinympäristöt ja luontotyypit otetaan huomioon kaavoituksessa sisältövaatimusten edellyttämällä tavalla.

Viranomaisten suunnitelmien ja ohjelmien ympäristövaikutusten arvioinnista annetun (SOVA) -lain 7 §:n mukaan ympäristövaikutusten arvioinnista kaavojen laatimisen yhteydessä säädetään maankäyttö- ja rakennuslaissa. Tässä yhteydessä MRL:n 9 §:ään on lisätty sanat "..ja tarkasteltavien vaihtoehtojen.."

Ympäristönsuojelulain mukaan on toiminnan sijoituspaikan soveltuvuutta arvioitaessa otettava huomioon mm. alueen ja sen ympäristön nykyinen ja tuleva, oikeusvaikutteisessa kaavassa osoitettu käyttötarkoitus ja aluetta koskevat kaavamääräykset. Ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttava toiminta on mahdollisuuksien mukaan sijoitettava siten, ettei toiminnasta aiheudu pilaantumista tai sen vaaraa. Koska toimintojen sijoittamisen perusratkaisut tehdään yleensä yleiskaavoituksen yhteydessä, on kaavaa laadittaessa otettava huomioon ympäristön pilaantumisen vaara.

2. Tiivistelmä

2.1 Kaavaprosessin vaiheet

Outokummun kaupunginhallitus on päättänyt osayleiskaavan laatimisesta kokouksessaan 9.6.2008. Kaava on tullut vireille Outokummun kaupungin kaavoituskatsauksessa. Aloitusvaiheen viranomaisneuvottelu järjestettiin 24.11.2011 Joensuussa.

Outokummun tekninen lautakunta asetti osallistumis- ja arviointisuunnitelman julkisesti nähtäville 27.10. – 28.11.2011väliseksi ajaksi. Nähtävillä olosta julkaistiin kuulutus Outokummun seutu –lehdessä 27.10.2011. Nähtävillä oloaikana pyydettiin myös tarpeelliset viranomaislausunnot. Kaavaprosessin aikana kuulemisten yhteydessä saatu palaute sekä niiden huomioon ottaminen on liitteenä 2 olevassa palauteraportissa.

Aloitus- ja valmisteluvaiheen aineiston, osallisilta ja kunnalta saadun palautteen sekä aloitusvaiheen viranomaisneuvottelun tulosten perusteella laadittiin osayleiskaavaluonnos, jonka Outokummun tekninen lautakunta hyväksyi kokouksessaan 22.5.2012 julkisesti nähtäville asetettavaksi. Osayleiskaavaluonnos oli nähtävillä 31.5.. – 6.7.2013 välisen ajan.

Luonnoksen nähtävillä oloaikana osallisille varattiin mahdollisuus jättää suullisia tai kirjallisia mielipiteitä ja järjestettiin yleisötilaisuus 7.6.2012. Viranomaisilta pyydettiin tarvittavat lausunnot. Luonnoksesta saatu palaute käsiteltiin kunnassa ja siihen laadittiin tarvittavat vastineet. Luonnosvaiheessa saadun palautteen perusteella valittiin jatkosuunnittelun pohjaksi asetettava kaavaratkaisu, joka täydennettiin kaavaehdotukseksi.

Kaavan toinen viranomaisneuvottelu järjestettiin 13.11.2012. Neuvottelussa todettiin lisäselvitystarpeita lepakoiden, linnuston, liito-oravan sekä kulttuuri- ja rakennushistorian osalta. Kulttuuri- ja rakennushistoriallisesta selvitystyöstä järjestettiin seminaari- ja keskustelutilaisuus 28.8.2013. Lisäselvitykset ja alustava kaavaehdotus käsiteltiin työneuvottelussa 16.12.2013 Pohjois-Karjalan ELY -keskuksessa.

Outokummun kaupungin tekninen lautakunta käsitteli kaavaehdotusta 4.2.2014 § 11 ja päätti palauttaa osayleiskaavan uudelleen valmisteluun, jossa Syrjäkadun ja Hovilankadun välinen alkuosa palautetaan AP-alueeksi.

Outokummun kaupungin tekninen lautakunta käsitteli kaavaehdotusta 4.2.2014 11 § ja 4.3.2014 21 §. Outokummun kaupunginhallitus hyväksyi kaavaehdotuksen julkisesti nähtäville asetettavaksi 30 päivän ajaksi kokouksessaan 17.3.2014 66 §. Osayleiskaavaehdotus oli nähtävillä 14.4.. – 13.5.2014 välisen ajan. Nähtävillä oloaikana osalliset voivat jättää ehdotuksesta kirjallisia muistutuksia ja viranomaisilta pyydetään tarvittavat lausunnot. Saatu palaute käsitellään kunnassa ja siihen laaditaan tarvittavat vastineet.

Kaavaehdotuksesta saadun palautteen perusteella suunnitelmaa voidaan tarvittaessa muuttaa, jonka jälkeen se asetetaan kaupunginhallituksen ja -valtuuston hyväksyttäväksi.

Osayleiskaavan hyväksyy Outokummun kaupunginvaltuusto. Valtuuston päätöksestä on mahdollista valittaa Kuopion hallinto-oikeuteen ja edelleen korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Valtuuston päätöstä seuraavan 30 päivän valitusajan päätyttyä kaupunki kuuluttaa kaavan hyväksymisestä ja lainvoimaisuudesta.

2.2 Lähtötiedot

Osayleiskaavan suunnittelun yhteydessä kootaan olemassa oleva yhdyskuntarakennetta ja väestöä, nykyistä maankäyttöä, luonnonympäristöä, maisemaa ja kulttuuriperintöä, liikenneverkkoa, maaperä- ja pintavesiolosuhteita sekä mahdollisia ympäristöhäiriöitä koskeva tieto, jonka pohjalta laaditaan niitä koskevat yleispiirteiset selvitykset.

Luettelo kaavan valmisteluvaiheessa laadituista uusista selvityksistä on kaavaselostuksen luvussa 5. Luettelo kaavan lähtötiedoista, aiemmin laadituista selvityksistä ja muista suunnitelmista on esitetty selostuksen luvussa 11.

2.3 Kaavan keskeinen sisältö

2.3.1 Asuminen

Osayleiskaavassa jo toteutuneiksi asumiseen varatuiksi alueiksi on osoitettu asuinpientalojen alueita (AP), asuinkerrostalojen alueita (AK) ja kerrostalo- ja rivitalovaltaisia asuntoalueita (AKR).

Nykyiset asuinpientaloalueet (AP) sijoittuvat pääosin keskusta-aluetta ympäröiville Kyykerin, Mustikkakorven, Kaasilan, Partalanmäen ja Hovilan alueille.

Uusiksi tai olennaisesti muuttuviksi asuinpientalovaltaisiksi alueiksi (AP) on osoitettu alue Partalanmäessä, vanhan Aseman alue, Kalattomantien varsi Rummukalanmäen eteläpuolella, Kalattoman alue radan itäpuolella sekä alueita Pekkalanmäessä, Mustikkakorvessa ja Räsälänmäellä.

Tiivistettäviksi asuinpientalovaltaisiksi alueiksi (AP) on osoitettu Outolamminkadun, Hovilan ja Kalattoman väljästi rakentuneita asuinpientalovaltaisia alueita keskusta-alueen tuntumassa.

Asuinpientalovaltaiseksi reservialueeksi (AP/res) on osoitettu Hiekkapalstan alue, Viitajoen aluetta Kaavintien itäpuolella Polvijärventien varressa. Alue on tarkoitettu asemakaavoituksen pitkän aikavälin reservialueeksi.

Tiivistettäviä asuinpientalovaltaisia alueita on osoitettu reservialueiksi (AP/res) Kyykerinkadun jatkon ja Asevelikylän alueilla. Nämä alueet on tarkoitettu pitkällä aikavälillä asemakaavoitettaviksi alueiksi.

2.3.2 Keskustatoiminnot ja palvelut

Merkinnällä keskustatoimintojen alue (C) on osoitettu Outokummun ydinkeskustaan Kummunkadun, Kiisukadun ja Hovilantien varteen sijoittuvia alueita, joiden pääasiallisia toimintoja ovat palvelut ja hallinto, keskustaan soveltuva asuminen, keskustaan soveltuvat ympäristöhäiriöitä aiheuttamattomat työpaikkatoiminnat, näihin liittyvä liikenne ja virkistys sekä yhdyskuntatekninen huolto. Vähittäiskaupan suuryksikköä ei saa sijoittaa maakunta- tai yleiskaavan keskustatoiminnoille tarkoitetun alueen ulkopuolelle, ellei alue ole asemakaavassa erityisesti osoitettu tätä tarkoitusta varten (MRL 71.1 d §).

Merkinnällä palvelujen ja hallinnon alue (P) on osoitettu toteutuneita palvelujen alueita, kuten Innovaatiotalo, jotka sijaitsevat keskustaajaman C-alueen ulkopuolella. Merkinnällä osoitetaan julkisten tai yksityisten palvelujen ja hallinnon alueita. Alue on tarkoitettu hallinto-, toimisto-, palvelu- ja myymälärakennuksille. Palvelujen ja hallinnon alueelle ei saa sijoittaa MRL 71 a §:n tarkoittamaa vähittäiskaupan suuryksikköä. Lisäksi on osoitettu uusi tai olennaisesti muuttuva palvelujen ja hallinnon alue (P-1).

Merkinnällä yksityisten palvelujen ja hallinnon alueita (PK) on osoitettu liiketiloja, toimistoja ja niihin liittyviä varastotiloja sekä yksityistä hallintotoimintaa kuten toimistoja sekä yhteisöjen toimi-, kokoontumis-, koulutus- ja majoitustiloja varten varattavat alueet sekä näihin liittyvät liikenneväylät ja –alueet sekä yhdyskuntateknisen huollon alueet. Yksityisten palvelujen ja hallinnon alueelle ei saa sijoittaa MRL 71 a §:n tarkoittamaa vähittäiskaupan suuryksikköä.

Merkinnällä julkisten palvelujen ja hallinnon alue (PY) osoitetaan luonteeltaan julkisten palvelujen alueet, kuten virastojen, opetus-, kulttuuri- ja sosiaalitoiminnan sekä terveydenhuollon palvelutiloille tarkoitetut alueet. Uudeksi tai olennaisesti muuttuvaksi julkisten palvelujen ja hallinnon alueeksi (PY) osoitetaan luonteeltaan julkisten palvelujen alueet, kuten virastojen, opetus-, kulttuuri- ja sosiaalitoiminnan sekä terveydenhuollon palvelutiloille tarkoitetut alueet. Uudet alueet on tarkoitettu asemakaavoitettaviksi ja niille tulee rakentaa

keskitetty kunnallistekniikka. Uudeksi palvelujen ja hallinnonalueeksi (PY) osoitetaan vanhan aseman itäosiin sijoittuva mahdollinen palvelutalo/päiväkoti.

Matkailupalvelujen alueeksi (RM) on osoitettu vanhan kaivoksen alue.

2.3.3 Työ ja tuotanto

Toteutuneiksi työpaikka-alueiksi (TP) on osoitettu Koivikkokadun, Polvijärventien, Asevelikadun varrelle rakentuneita työpaikka-alueita. Uudeksi tai olennaisesti muuttuvaksi työpaikka-alueeksi (TP) on osoitettu Koivikkokadun työpaikka-alueen laajennus Joensuunkatuun saakka sekä Asevelikylän teollisuusalueen työpaikka-alueen laajennus Miilutien varressa.

Teollisuuskylän ja Sysmäjärven teollisuusalueet on rajattu osayleiskaavan suunnittelualueen ulkopuolelle. Alangontien teollisuusalue sekä Kalattomantien teollisuusalueen pohjavesialueen ulkopuolinen osa on osoitettu teollisuus ja varastoalueeksi (T).

Kalattomantien teollisuusalue on osoitettu teollisuusalueeksi, jolla ympäristö aiheuttaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia (TY) sekä laajennus uudeksi tai olennaisesti muuttuvaksi teollisuusalueeksi, jolla ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia (TY). Uudet alueet on tarkoitettu asemakaavoitettaviksi ja niille tulee rakentaa keskitetty kunnallistekniikka.

2.3.4 Virkistys

Lähivirkistysalueiksi (VL) on osoitettu asuinalueiden yhteyteen sijoittuvia viher- ja metsäalueita. Alueelle saa sijoittaa puistomuuntamoita.

Urheilu- ja virkistyspalvelujen (VU) alueiksi on osoitettu virkistys- ja vapaa-ajankeskusten, urheilukenttien alueita. Näitä alueita ovat Matovaaran urheilualue ja Kyykerin kenttä.

Ulkoilureiteiksi on osoitettu alueen nykyiset hiihto- ja ulkoilureitit. Moottorikelkkailureitti on osoitettu pohjoisesta Kaasilan kautta Pohjoisahon itäosiin.

2.3.5 Loma-asuminen

Osayleiskaavassa ei osoiteta loma-asuntoalueita.

2.3.6 Liikenne

Suunnittelualuetta halkovat tiet Outokumpu- Kaavi (st573) ja Outokumpu-Polvijärvi (st504) on osoitettu seututieksi (st). Outokummuntie (yt 5030), Rikkarannantie (mt15673) ja Mustajoentie (mt15679) on osoitettu yhdysteiksi (yt/kk).

Rautatieliikenteen alueeksi on osoitettu Viinijärvi - Siilinjärvi rataosaa (LR).

Tärkeimmät kevyen liikenteen väylät on osoitettu kevyen liikenteen reiteiksi. Uusiksi ohjeellisiksi kevyen liikenteen reiteiksi on osoitettu liikenneturvallisuusselvityksen 2011 suunniteltuja kevyen liikenteen väyliä muun muassa Kaavintien, Outokummuntien, Kalattomantien varressa sekä vanhaa ratapohjaa pitkin Sysmäjärventien alueelle.

Kaupunginosien sisäistä liikennettä välittävät ja toisille alueille johtavat pääkadut on osoitettu kokoojakaduiksi.

2.3.7 Erityisalueet

Yhdyskuntateknisen huollon alueiksi (ET) on osoitettu jäteveden puhdistamo, Saari-Oskamon vedenottamo, Kaasilan lämpökeskus ja Yrjönkadun lämpölaitos. Uudeksi tai olennaisesti muuttuvaksi yhdyskuntateknisen huollon alueeksi on osoitettu mahdollisen uuden varalämpölaitoksen paikka Polvijärventien varressa.

2.3.8 Suojelu

Muinaismuistokohteeksi (sm-kohdemerkintä) on osoitettu kaavaselostuksen kohdassa 3.3.9.3 luetellut kiinteät muinaisjäännökset.

Suojeltaviksi rakennuksiksi, rakennetuiksi ympäristökokonaisuuksiksi tai muiksi rakennelmiksi, joilla on huomattavaa rakennus- tai kulttuurihistoriallista tai maisemallista arvoa (sr -kohdemerkintä) on osoitettu nykyisin suojellut kohteet sekä kulttuuri- ja rakennushistoriallisessa selvityksessä arvotettuja kohteita.

Alueita, joilla on säilytettäviä rakennus- ja kulttuurihistoriallisia arvoja on osoitettu merkinnällä /s (111). Suluissa olevat numerot viittaavat kulttuuri- ja rakennushistorialliseen selvitykseen.

Valtakunnallisesti arvokkaaksi rakennetun kulttuuriympäristön kokonaisuudeksi (ma-rky) on osoitettu Outokummun vanha kaivosalue Museoviraston rakennetun kulttuuriympäristön inventoinnin RKY-2009 mukaisella rajauksella.

Kulttuurihistoriallisesti arvokkaiksi alueiksi (sk-1), jonka taajamakuvalliset, historialliset ja rakennustaiteelliset arvot tulee säilyttää, on osoitettu kulttuuri- ja rakennushistoriallisessa selvityksessä arvokkaiksi miljöökohteiksi/inventoiduiksi rakennuksiksi tunnistettuja ympäristöjä. Korjausrakentamisessa ja ympäristön suunnittelussa on mahdollisuuksien mukaan palautettava rakennusten ja ympäristön alkuperäiset piirteet. Täydennysrakentamisen mahdollisuudet ja tarkempi suojelu on suunniteltava asemakaavalla. Asemakaavan yhteydessä tulee laatia rakennus- ja korjaustapaohjeet.

Alueiksi, joilla on kulttuurihistoriallisia ja taajamakuvallisia arvoja (sk-2) on osoitettu kulttuuri- ja rakennushistoriallisessa selvityksessä arvokkaiksi miljöökohteiksi/inventoiduiksi rakennuksiksi tunnistettuja alueita. Rakennuksiin ja ympäristöön kohdistuvat toimenpiteet tulee suunnitella siten, että alueen kulttuurihistoriallinen ja taajamakuvallinen arvo säilyy. Täydennys- ja korjausrakentamisessa on noudatettava alueen tyypillistä rakentamisen tapaa ja mittakaavaa sekä rakennusten sijaintia suhteessa katuun ja pihapiiriin. Täydennysrakentamisen mahdollisuudet ja tarkempi suojelu on suunniteltava asemakaavalla. Asemakaavan yhteydessä tulee laatia rakennus- ja korjaustapaohjeet.

Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeiksi alueiksi (luo-1) on osoitettu Kalattoman rantasuo, pieni avosuo ja puronvarsilehto sekä Viitajoki reunavyöhykkeineen ja Jokipohjan rehevä suoalue. Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeiksi alueiksi (luo-2) on osoitettu Matovaaran ja Kalattoman lammen lepakoiden ruokailualueet.

2.3.9 Maa- ja metsätalous

Maa- ja metsätalousvaltaisiksi alueiksi (M) on osoitettu sellaiset metsä- ja peltoalueet, jotka eivät ole varsinaisia maatalousalueita (MT) tai erityistä ulkoilun ohjaamistarvetta omaavia maa- ja metsätalousalueita (MU).

Maatalousalueiksi (MT) on osoitettu peltoalueet, joiden halutaan säilyvän avoimina ja viljelyskäytössä mutta niiden maisemalliset arvot ovat maisemallisesti arvokkaita peltoalueita (MA) alueita vähäisempiä.

Maa- ja metsätalousvaltaisiksi alueiksi (MU), joilla on erityistä ulkoilun ohjaamistarvetta, on osoitettu kiinteisiin ulkoilureitteihin (esim. pururadat, latuverkosto) liittyviä maa- ja metsätalousvaltaisia alueita, joilla on ulkoilun ohjaamistarvetta.

2.3.10 Vesialueet

Vesialueeksi (W) osoitetaan Kalaton.

2.3.11 Muut alueiden erityisominaisuuksia ja kehittämistarpeita ilmaisevat kaavamer-

kinnät

Arvokkaaksi harjualueeksi on osoitettu Väärälampi-Saari-Oskamon arvokas harjualue (arvoluokka 3).

Tärkeäksi tai vedenhankintaan soveltuvaksi pohjavesialueeksi (pv) on osoitettu Saari-Oskamon I-luokan pohjavesialue, jolla sijaitsee Saari-Oskamon vedenottamo.

Puhdistettavaksi/kunnostettavaksi maa-alueeksi (saa) on osoitettu entinen rautatiealue vanhan aseman kohdalla sekä mahdollisesti Outokummun kaupungin alueella mahdollisesti pilaantuneiden maa-alueiden kartoituksen kohteet (Pohjois-Karjalan ympäristökeskus 14.5.2001).

Finnish Steel Painting Oy:n direktiivin 96/82 mukaisen laitoksen yhden kilometrin konsultointivyöhyke (seveso) on osoitettu kaavakartassa. Kyseessä on vaarallisia kemikaaleja käsittelevä laitos (tehdas tai varasto), johon sovelletaan ympäristöministeriön kirjeessä dnro 3/501/2001 kuvattuja lausuntomenettelyitä kaavoituksen ja rakentamisen lupiin liittyen.

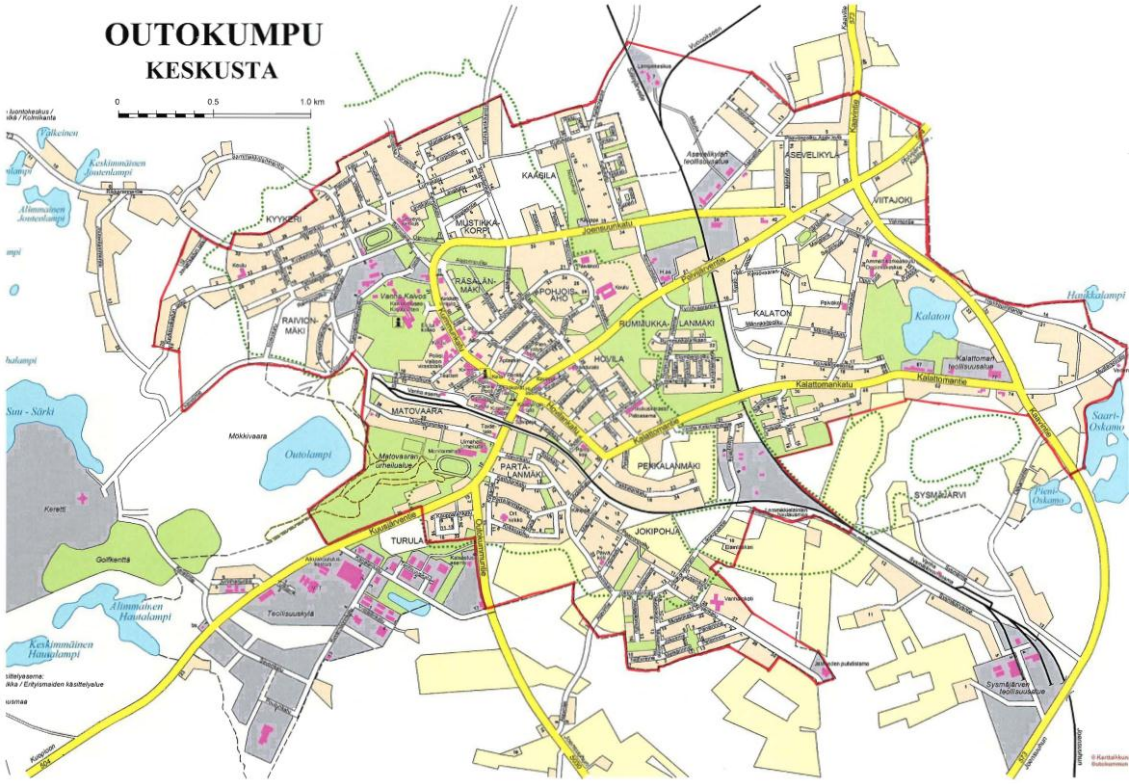
Kaivoksen vaara-alue (sv-1) on osoitettu rakennusjärjestyksen liitteenä olevan kartan mukaisesti. Rakennusjärjestyksen 30 §:n mukaisesti luvanvaraiseen rakentamiseen kaivostoiminnan vaikutusalueella tulee olla kaivosoikeuden haltijan tai kaivosoikeuden rauettua kaivosrekisteriin merkityn viimeisen kaivosoikeuden haltijan suostumus. Kaivostoiminnan vaikutusalueet, joihin kuuluvat louhinta-alueiden yläpuoliset alueet suoja-alueineen ja rikastushiekka-alueet on osoitettu rakennusjärjestyksen liitteenä olevalla kartalla.

3. Suunnittelualueen kuvaus

3.1 Suunnittelualueen rajaus

Suunnittelualue käsittää Outokummun kaupungin keskusta-alueen asuinalueineen. Suunnittelualueen pinta-ala on noin 840 ha.

Suunnittelualue käsittää pohjoisessa Kyykerin, Kaasilan ja Asevelikylän asuinalueet ja rajautuu pohjoiskulmaltaan Siilinjärvelle vievän radan kupeessa sijaitsevaan lämpökeskukseen. Suunnittelualueen itäreuna käsittää Kaavintien itäpuoleisia alueita Viitajoella, Hiekkapalstantien alueella, Saari-Oskamon pohjois- ja länsirannalla sekä Kalattoman asuinalueen ja teollisuusalueen. Eteläreunaltaan suunnittelualue käsittää lemmikkieläinten hautausmaan, Jokipohjan alueen aina jäteveden puhdistamolle saakka, Partalanmäen ja Turulan alueet. Teollisuuskylä on rajattu kaava-alueen ulkopuolelle. Lännessä suunnittelualue rajautuu Matovaaran urheilualueen maastoon sekä Keretintiehen ja Kyykerinkadun jatkon alueeseen.

Kuva 3-1 Suunnittelualueen rajaus opaskartalla.

3.2 Luonnonympäristö

3.2.1 Maisema

Outokumpu lukuun ottamatta Viinijärvenrantaa kuuluu Pohjois-Savon järviseutuun maisemallisessa maakuntajaossa, joka on jyrkkäpiirteistä mäki- ja järviseutua. Maisemaa halkovat järvet ja mäkiketjut ovat suuntautuneet viime jääkauden mannerjäätikön liikkeiden mukaisesti luonteesta kaakkoon. Outokumpu kuuluu Outokummun mäkimaan maisema-alueeseen.

Outokummun kaupunki sijaitsee viljelyalankojen ympäröimällä kallioselänteellä, jolta paikoitellen avautuu kaukonäkymiä. Outokummun vanha kaivosalue on merkittävä maisema-

kohde. Maisemallisia maamerkkejä ovat vanha kaivos torneineen sekä suunnittelualueen ulkopuolella sijaitseva Keretin kaivostorni, joka on rakennussuojelulain (60/85) nojalla Pohjois-Karjalassa suojeltu kohde.

Valtakunnallisesti tai maakunnallisesti arvokkaiksi maisema-alueiksi tai maisemakokonaisuuksiksi luokiteltuja kohteita ei ympäristöministeriön maisema-aluetyöryhmän mietinnössä Arvokkaat maisema-alueet (66/1992) Outokummun kaupungissa sijaitse. Keväällä 2010 on käynnistynyt valtakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden päivitysinventointi. Suunnittelualueella ei sijaitse myöskään perinnemaisemia.

Kuva 3-2 Outokummun kaupungin keskusta-aluetta etelästä nähtynä. Etualalla näkyy Matovaaran urheilualue.

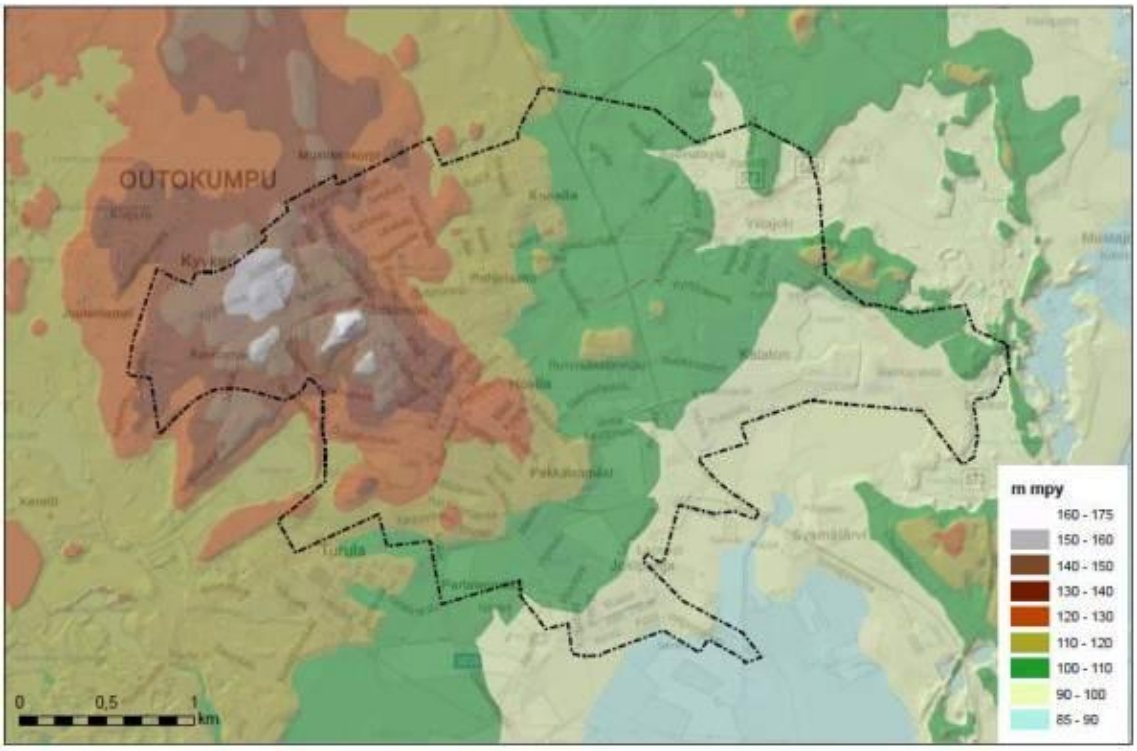
3.2.2 Kasvillisuus

Valtaosa osayleiskaava-alueesta on ihmistoiminnan muuttamaa, kaava-alue kattaa Outokummun keskustan rakennetut alueet sekä taajamarakenteen sisään jäävät metsäalueet. Metsäalueet keskustan tuntumassa ovat pinta-alaltaan verraten pienialaisia ja vallitsevasti talouskäytössä. Kaava-alueella esiintyy erilaisia luontotyyppejä rehevistä lehtoalueista harjualueiden kuivahkoihin kankaisiin. Niittykasvillisuuden kannalta arvokkaimpia alueita ovat Polvijärventien pientareet, joilla esiintyy myös harvinaisempaa kasvilajistoa.

Karbonaatti- ja karsikiviesiintymien ympäristössä eli Pohjois-Ahon, Räsälänmäen, Outolammen ja Vanhan kaivoksen alueella kasvillisuus on rehevämpää (jyrkimpiä rinteitä lukuun ottamatta) kuin osayleiskaava-alueella keskimäärin.

3.2.3 Topografia

Maanpinnan muodoille Outokummun pohjoisosissa on ominaista suuntautuminen kaakosta luoteeseen viimeisen mannerjäätikön kulkusuunnan mukaisesti. Keskeinen kaupunki alue on rakentunut harjujakson eteläpuolella poikittain niihin nähden sijaitsevan kaivosalueen ympärille viljelyalankojen ympäröimälle kallioselänteelle.

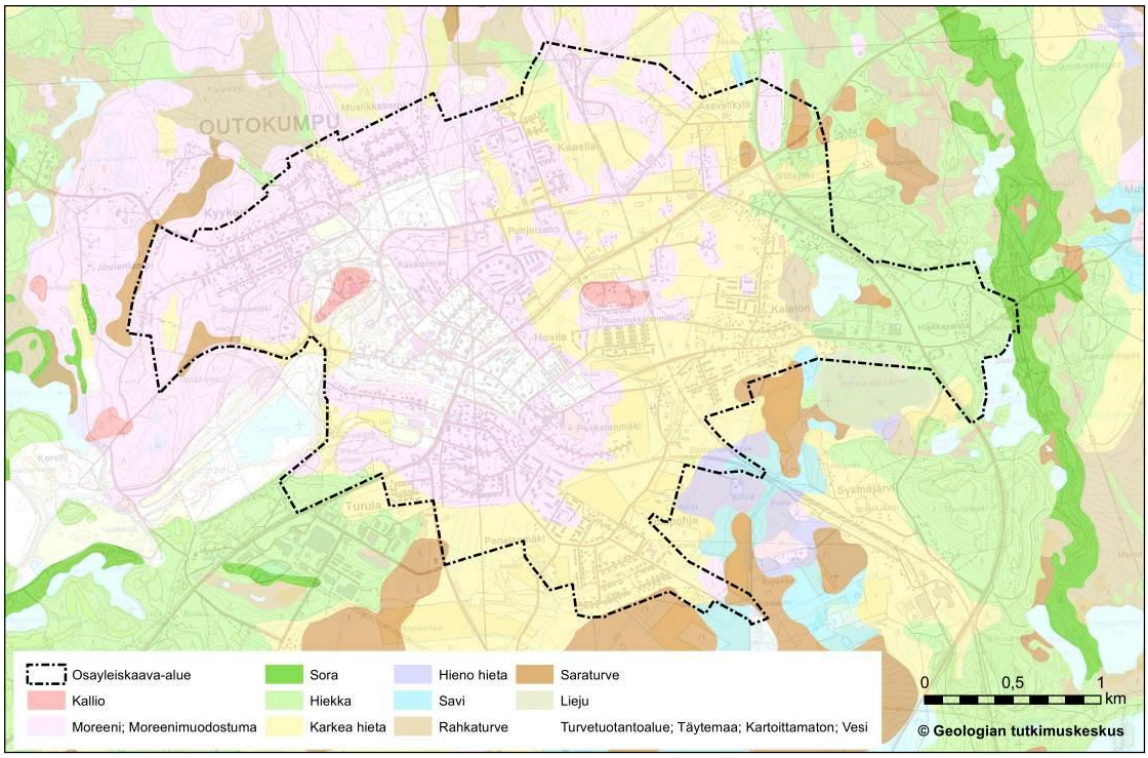

Kuva 3-3 Topografiakartta (lähde: Maanmittauslaitos).

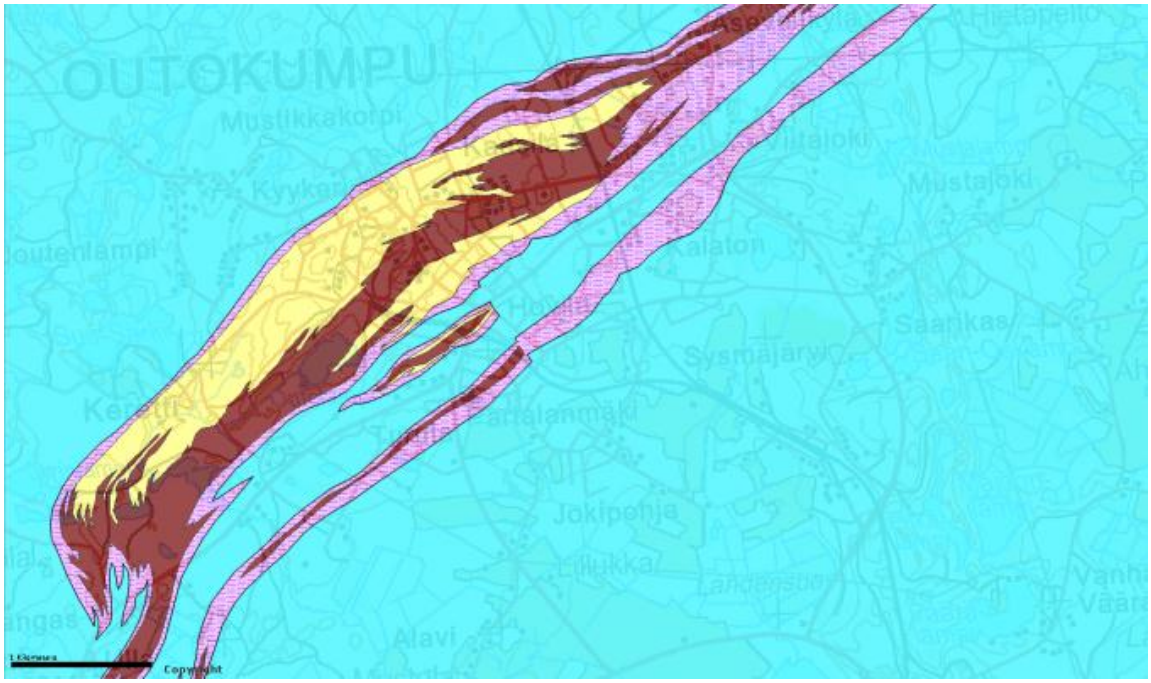
3.2.4 Maa- ja kallioperä

Outokummun keskeisen kaupunkialueen maaperä on moreenia. Suunnittelualueen itäosan harjujakson ydinosat ovat soraa ja hiekkaa. Hienojakoisempi aines on levittäytynyt laajaksi tasaiseksi karkeaksi hietamaaksi. Kalliopaljastumia esiintyy paikoin. Suurimmat kallioalueet sijaitsevat moreeniselänteen lakialueilla tai rinteillä. Outokummun vanhalta kaivokselta saatiin malmimineraaleina mm. nikkeliä, sinkki, kobolttia, rautaa ja rikkiä, mutta tärkein louhittu tuote oli kupari.

Kallioperän kivilajit Outokummun seutukunnan alueella jaetaan viiteen pääryhmään, jotka ovat graniittiset kivilajit (graniitti, tonaliitti ja granodioriitti), diabaasi, kiilleliuskeet, kvartsiitti ja serpentiniitit. Outokummun eteläosasta Mineraalista on louhittu serpentiniittiä, josta on saatu asbestia. Suunnittelualueen kallioperä on koillis-lounassuuntaisesti serpetiniittiä, kvartsikiveä ja mustaliusketta. Näitä kivilajeja ympäröivillä alueilla kallioperässä on meta-grauvakkaa, kiilleluisketta ja kiillegneissiä.

Kuva 3-4 Maaperäkartta (lähde: www.gtk.fi).

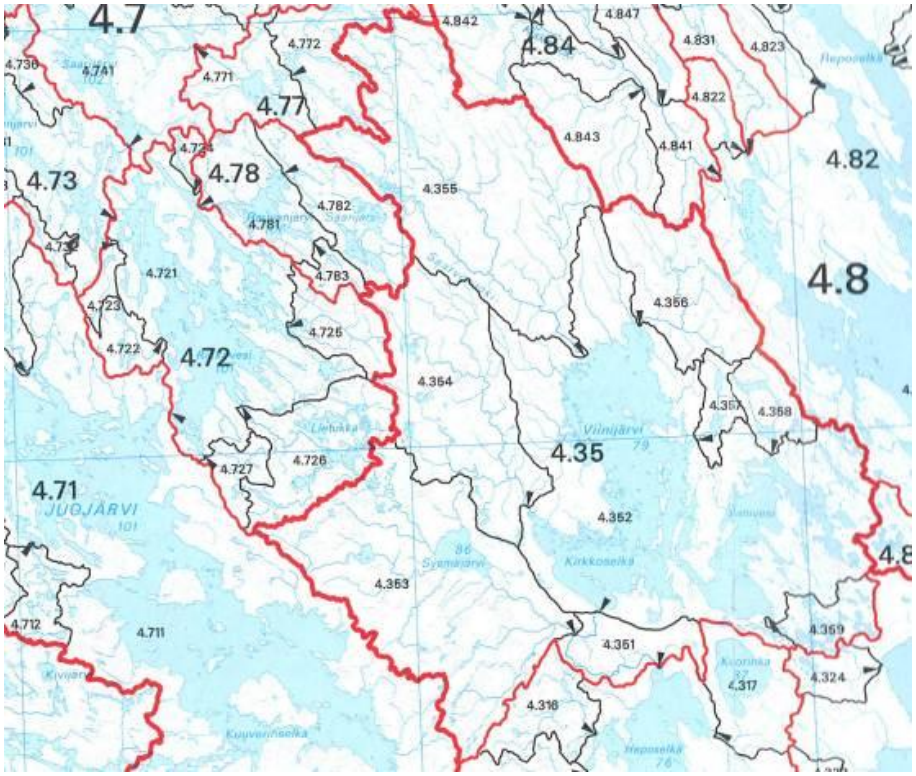
Kuva 3-5 Kallioperäkartta (vaal.pun = mustaliuske, sin=metagrauvakka, kiille-liuske, kiillegneissi, ruskea = sepentiniitti, keltainen = kvartsikivi). Muokattu karttaote 19.4.2012 Geokarttapalvelu / Kallioperäaineisto 1:200 000 © Geologian tutkimuskeskus.

3.2.5 Vesistöt ja vesitalous

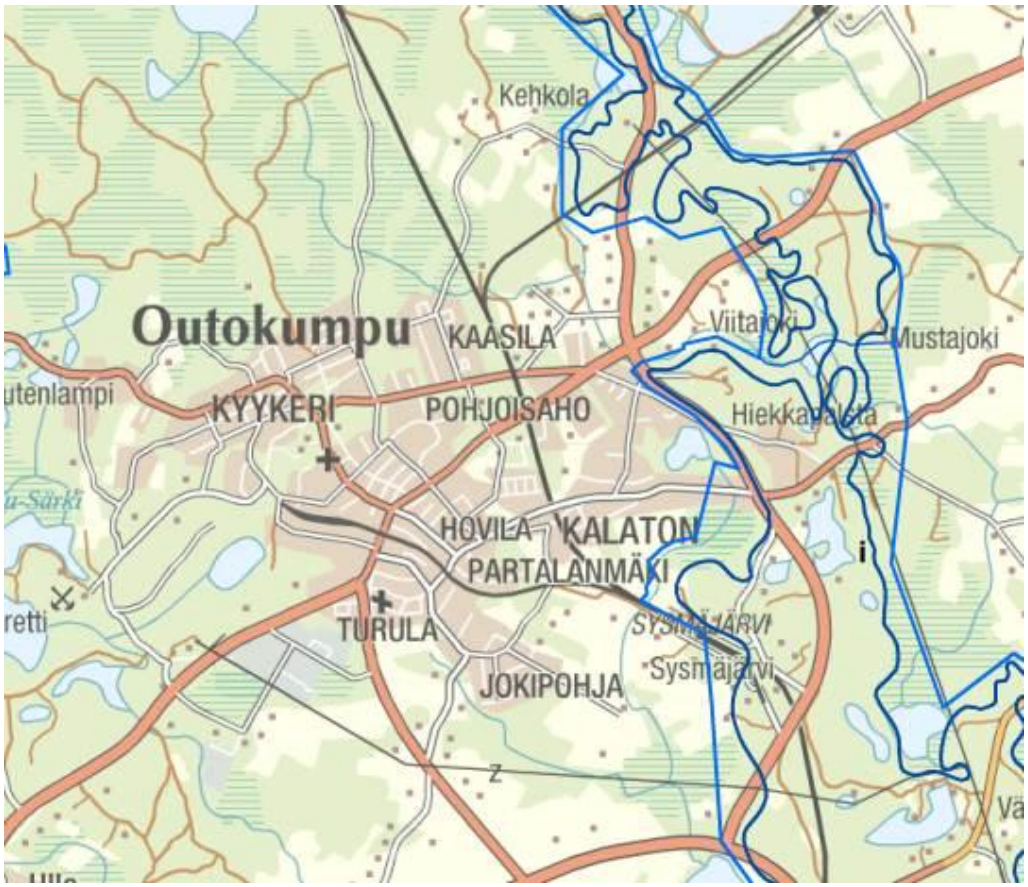
Alue kuuluu Vuoksen päävesistöalueeseen ja Vuoksen vesienhoitoalueeseen sekä Oriveden-Pyhäselän vesistöalueeseen (4.3). Suunnittelualueen ainoa järvi on Kalaton, josta Lahden-

joki laskee Heinä-Oskamon kautta suunnittelualueen eteläpuolella sijaitsevaan Sysmäjärveen. Sysmäjärvi kuuluu Sysmänjoen valuma-alueeseen (4.353), jonka pinta-ala on 187,56 km^2 ja järvisyys 5,35 %. Sysmänjärven valuma-alueen pinta-ala on noin 122,4 km^2 ja järvisyys 10,3 %. Sysmäjärveen laskevat myös lännestä Kesselinpuro, Kuusjoki ja Ruutunpuro. Suunnittelualueen länsipuolen lampialueelta (mm. Alimmainen Hautalampi, Keskimmäinen Hautalampi, Suu-Särki) laskee Ruutunjoki Sysmäjärveen. Sysmäjärven kaakkoisosan Luusuasta alkavaa Sysmänjokea pitkin vedet laskevat Taipaleenjokeen ja edelleen Oriveden Heposelkään. Suunnittelualueen pohjoisosien alueiden, kuten Kyykerin, Kaasilan, Asevelikylän ja Viitajoen) vedet laskevat Viitajokea pitkin Mustalammen kautta Mustajokea pitkin Sätösjoen kautta Viinijärveen. Viinijärven valuma-alueen (4.35) pinta-ala on 1 0007 km^2 ja järvisyys 17,9 %. Viinijärvestä vedet laskevat Taipaleenjokeen ja edelleen Oriveden Heposelkään.

Osayleiskaavoitettavan alueen itäosat kuuluvat Saari-Oskamon I-luokan pohjavesialueeseen, jolla sijaitsee Saari-Oskamon vedenottamo. Samalla pohjavesialueella sijaitsee Sysmäjärven varavedenottamo. Outokummun pohjavesivarat ovat hyvät. Pohjavesialueita on kaikkiaan 20, joista viisi on tärkeitä ja 15 vedenhankintaan soveltuvia. Pohjavesialueiden kokonaisantoisuus on 14 500 m^3/d. Vedenhankinta perustuu pohjaveteen.

Kuva 3-6 Vesistöalueet.

Kuva 3-7 Pohjavesialueet, varsinaisen muodostumisalueen raja (tummansininen), pohjavesialueen raja (sininen) (lähde: Ympäristöhallinto, Oiva-tietokanta, 7.7.2011).

3.2.6 Maa- ja metsätalous

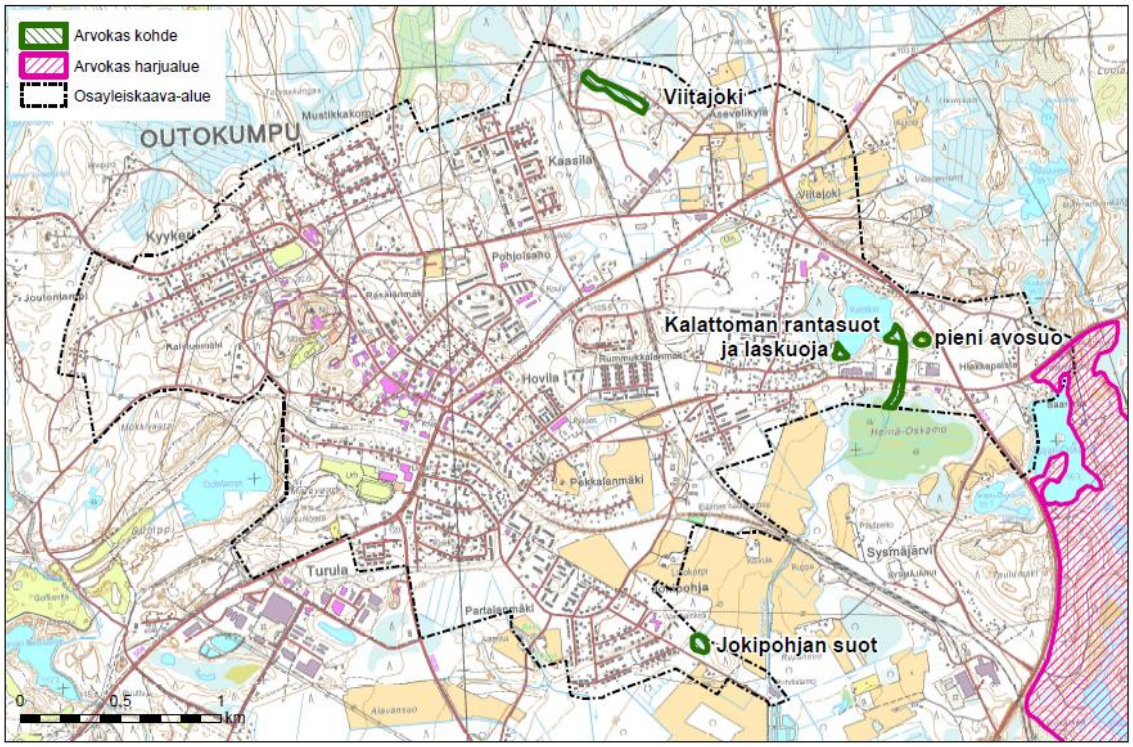
Vuoden 2000 Slices -aineiston mukaan suunnittelualueen maapinta-alasta on metsätalousaluetta noin 45 %. Valtaosa metsäalueesta on talousmetsää sekä asuinalueisiin liittyviä lähivirkistysalueita.

3.2.7 Luonnonsuojelu

Kaava-alueella ei sijaitse luonnonsuojelualueita. Lähin luonnonsuojelualue on Sysmäjärven Natura-alue (FI0700001), joka sijaitsee noin kilometrin etäisyydellä kaava-alueen eteläpuolella. Sysmäjärvi on suojeltu linnustodirektiivin perusteella. Sysmäjärvi-Viinijärvi alue kuuluu myös Suomen tärkeisiin lintualueisiin (FINIBA), se on valtakunnallisesti merkittävä muuttolintujen levähdysalue. Pohjois-Karjalan ympäristökeskus on rauhoittanut järven yksityiseksi luonnonsuojelualueeksi.

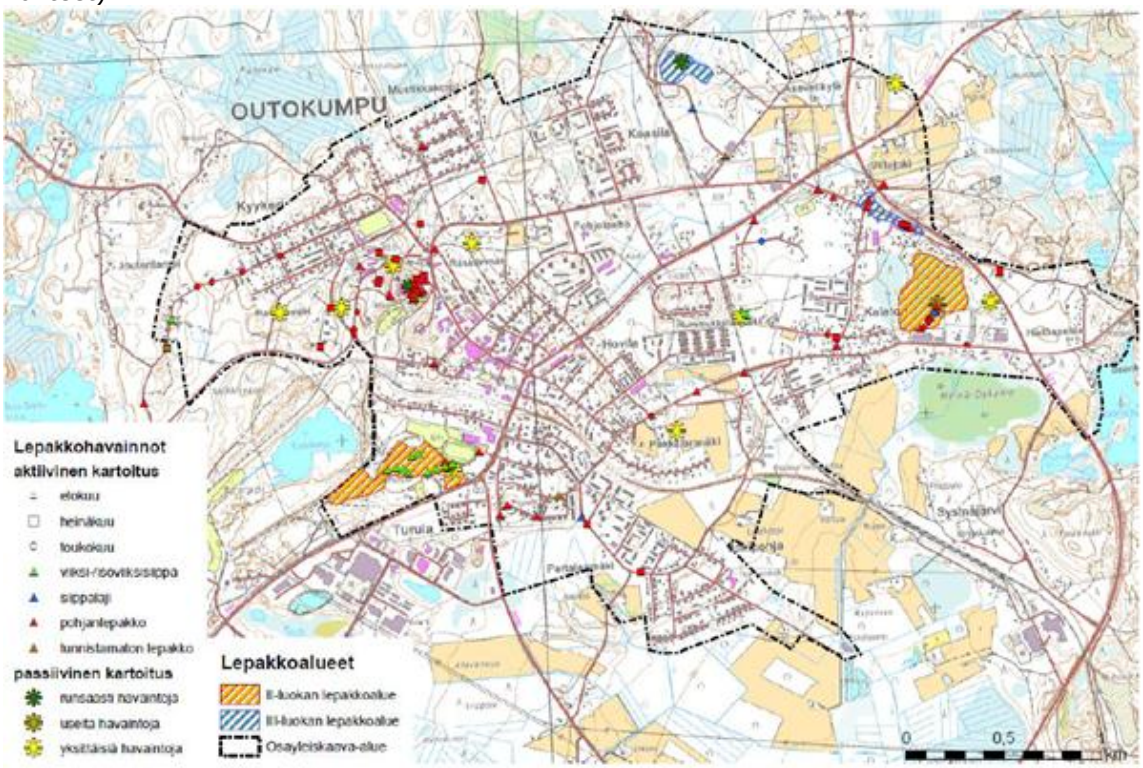
3.2.7.1 Luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaat alueet

Kaava-alueen arvokkaita luontokohteita on kuvattu tarkemmin kaavaselostuksen liitteinä 5, 6 ja 7 esitetyissä luontoselvityksissä. Paikallisesti arvokkaiden luontokohteiden rajaukset on esitetty myös oheisilla kartoilla, kaavaan kohteet on merkitty luo -merkinnällä (luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue). Huomionarvoisia ovat lepakkokartoituksen 2013 mukaiset lepakoiden ruokailualueet Kalattoman lammen ja Matovaaran lepakoiden ruokailualueet.

Kuva 3-8 Arvokkaiden luontotyyppien rajaukset.

Lepakkokartoituksen perusteella kaavaan on luo-merkinnällä merkitty lepakoiden tärkeät ruokailualueet Kalattoman lammella sekä Matovaaran ulkoilualueella (arvoluokan II-kohteet).

Kuva 3-9 Lepakkokartoituksen havainnot ja arvokkaina lepakkokohteina tehdyt rajaukset.

3.3 Rakennettu ympäristö

3.3.1 Yhdyskuntarakenne

Outokumpu sijaitsee Pohjois-Karjalan maakunnassa Pohjois-Savon rajalla ja kuuluu Joensuun seutukuntaan naapureinaan Liperi ja Polvijärvi Pohjois-Karjalan maakunnassa sekä Kaavi ja Tuusniemi Pohjois-Savon maakunnassa ja Heinävesi Etelä-Savon maakunnassa. Outokummun kaupungin keskustaajamasta on matkaa maakunnan keskukseen Joensuuhun noin 47 km, Liperin kirkonkylään noin 35 km, Polvijärvelle noin 23 km, Tuusniemelle noin 33 km ja Heinävedelle noin 72 km. Lähimmälle reittiliikenteen lentokentälle Onttolassa on noin 35 km ja lähimpään sisävesisatamaan Joensuuhun noin 47 km.

Outokummun kaupungin perus- ja kaupalliset palvelut ovat keskittyneet kaupungin keskustaajamaan. Outokumpu kuuluu Joensuun työssäkäyntialueeseen.

3.3.2 Taajamarakenne

3.3.2.1 Historia

Outokummun kaupungin itäosassa on ollut varhaista asutusta, josta jäänteenä ovat valtakunnallisesti merkittävä Sätöksen kivikautinen asuinpaikka asumuspainanteineen ja Lintutornin asumuspainanteet Sysmäjärven muinaisilla rantaterasseilla. Kuusjärven seutu kuuluu karjalaisalueeseen keskiajalla. Asutus levisi Juojärven rannoille Varislahden kylään 1600 –luvulla ja Sysmään 1600-luvun alkuvuosina. Maljasalmen, Rikkarannan ja Viurunimen kylät tunnettiin 1600 –luvun lopulla. Sysmäjärven koillispuolelle ja Outokummun vaaralle syntyi asutuskeskittymiä 1700 –luvun aikana ja Kuusjärven kirkonkylän alueelle asutus levisi 1700 –luvun lopulla. Maantieyhteys Kaavin ja Kuopion suuntaan rakennettiin 1710 –luvulla ja uusi maantie Joensuusta Kuusjärven ja Ohtaansalmen kautta Tuusniemelle rakennettiin 1880 –luvulla. Viinijärvi-Outokummun rata valmistui vuonna 1928.

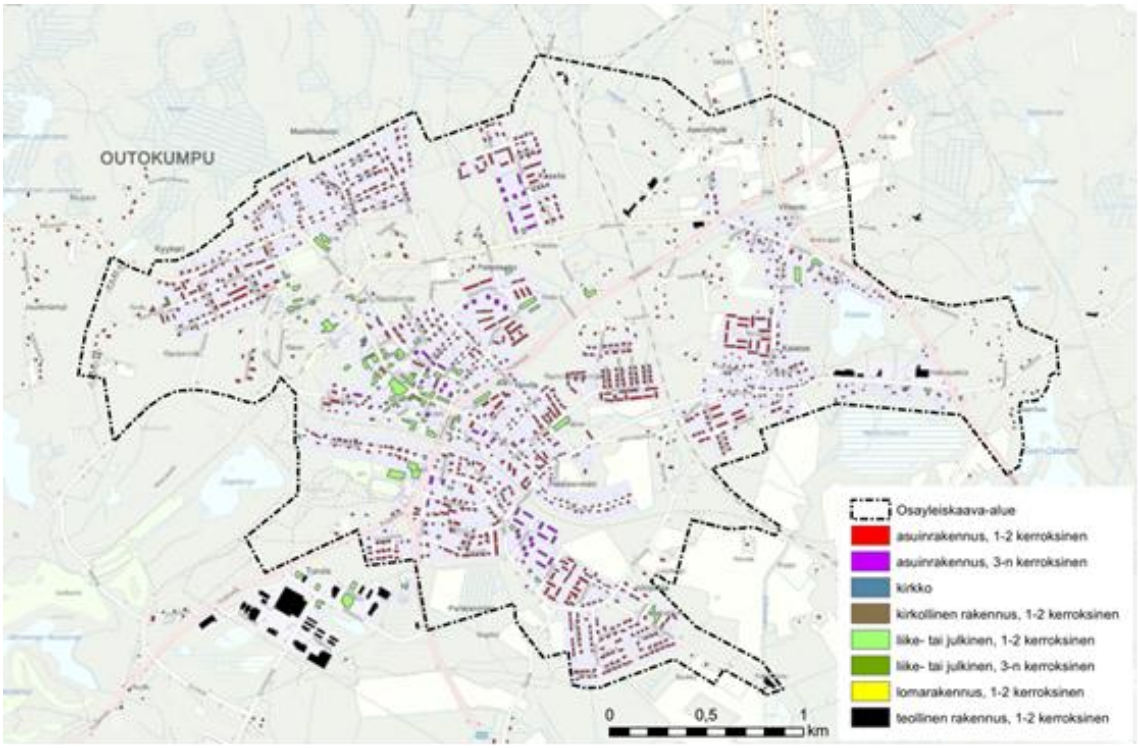
Outokumpu on verrattain nuori paikkakunta. Liperistä erosi vuonna 1865 Kuusjärven kunta. Kuusjärven maalaiskunnan kylän Outokummun kehityksen Suomen merkittävimmäksi kaivoskaupungiksi ja teollistumisen käynnisti kuparimalmin löytyminen vuonna 1910. Kuusjärven maalaiskunta muuttui vuonna 1968 Outokummun kauppalaksi ja vuonna 1977 kaupungiksi. Outokumpu Oyj:n toiminta alkoi Vanhasta kaivoksesta ja jatkui Mökkivaaralla, Keretissä ja Vuonoksessa. Kaivoksista saatiin myös sinkkiä, nikkeliä, kobolttia, rautaa, kultaa ja hopeaa, kunnes kaivostoiminta lopulta loppui Outokummussa vuonna 1989.

3.3.2.2 Nykytilanne

Kaupungin palvelu- ja asutuskeskus on kasvanut kaivoksen ympärille. Suunnittelualueeseen kuuluu Kalattoman teollisuuskylä. Keskustaajaman eteläosiin Kuusjärventien varteen rakentunut Teollisuuskylän teollisuus- ja työpaikka-alue sijoittuu suunnittelualueen eteläpuolelle.

Taulukko 3-1. Slices alueidenkäytön luokitus Outokummussa v. 2000.

Slices-pääluokka	**pinta-ala ha**	**%-osuus**
Asuin- ja vapaa-ajan alueet A	239,34	*28,17*
Liiketoiminnan, hallinnon ja teollisuuden alueet B	37,52	*4,41*
Tukitoimintojen alueet C	125,08	*14,72*
Maatalouden maat E	41,52	*4,88*
Metsätalouden maat F	384,72	*45,26*
Käytöstä poistuneet maatalousmaat	14,89	*1,75*
Vesialueet H	6,92	*0,81*

Kuva 3-10 Suunnittelualueen rakennuskanta.

3.3.3 Väestö

Outokummun kaupungin väkiluku oli 31.12.2011 7 377, josta vähennystä edelliseen vuoteen oli 0,5 prosenttia. Väestö on keskittynyt kaupungin taajamaan, jossa asukkaita oli noin 5200 asukasta vuonna 2008 ja 5 033 asukasta vuoden 2009 lopussa. Outokummun väkiluvun ennustetaan vähenevän voimakkaasti.

Kaupungin väestö ikääntyy. Vuodesta 1975 vuoteen 2008 on 0-14 –vuotiaiden ikäryhmän osuus pienentynyt 22,5 prosentista 13,6 prosenttiin ja vastaavasti yli 65 –vuotiaiden osuus kasvanut 8,9 prosentista 22,1 prosenttiin.

Taulukko 3-2. Outokummun kaupungin väestöennuste ikäryhmittäin (Lähde: Tilastokeskuksen väestöennuste 2009).

ikäryhmä / vuosi	**2015**	**2020**	**2025**	**2030**
alle 19-vuotiaita	1 247	1 183	1 154	1 117
19-64-vuotiaita	3 887	3 495	3 216	3081
yli 64-vuotiaita	2025	2 305	2 487	2 549
yhteensä	**7 159**	**6 983**	**6 857**	**6 747**

Työikäisten määrän ennustetaan vähenevän voimakkaasti ja vielä voimakkaammin vähenee lähivuosina kouluikäisten määrä. Pienten lasten määrä kasvaa lievästi lähivuosina, mutta sen lähivuosien jälkeen määrä vähenee. Vanhusväestön määrä kasvaa ja noudattaa koko Pohjois-Karjalan keskiarvoa.

3.3.4 Asuminen

Outokummun kaupungin asuinalueet, kuten Raivionmäen ja Kyykerin asuinalueet, ovat rakentuneet Outokummun vanhan kaivoksen ympärille. Maankäyttöluokittain v. 2000 Slices -aineiston perusteella suunnittelu-alueen maankäyttöluokista erillispientaloalueita oli noin 167 ha, rivi- ja kytkettyjen pientalojen alueita noin 38 ha, kerrostaloalueita noin 22 ha ja teollisuusalueita noin 7 ha.

Koko kaupungissa oli 9.5.2011 2293 omakotitaloa, 160 rivitaloa, 68 kerrostaloa, 1145 loma-asuntoa, 361 erillistä toimitilaa ja muita rakennuksia 3442 (lähde: Väestörekisterikeskus 2011). Pohjois-Karjalassa asumisväljyys oli 80,6 m^2/asuntokunta ja 40 kem^2/henkilö 31.12.2010 (Lähde: Tilastokeskus, Asuntokunnat asumisväljyyden mukaan 31.12.2010, maakunnittain).

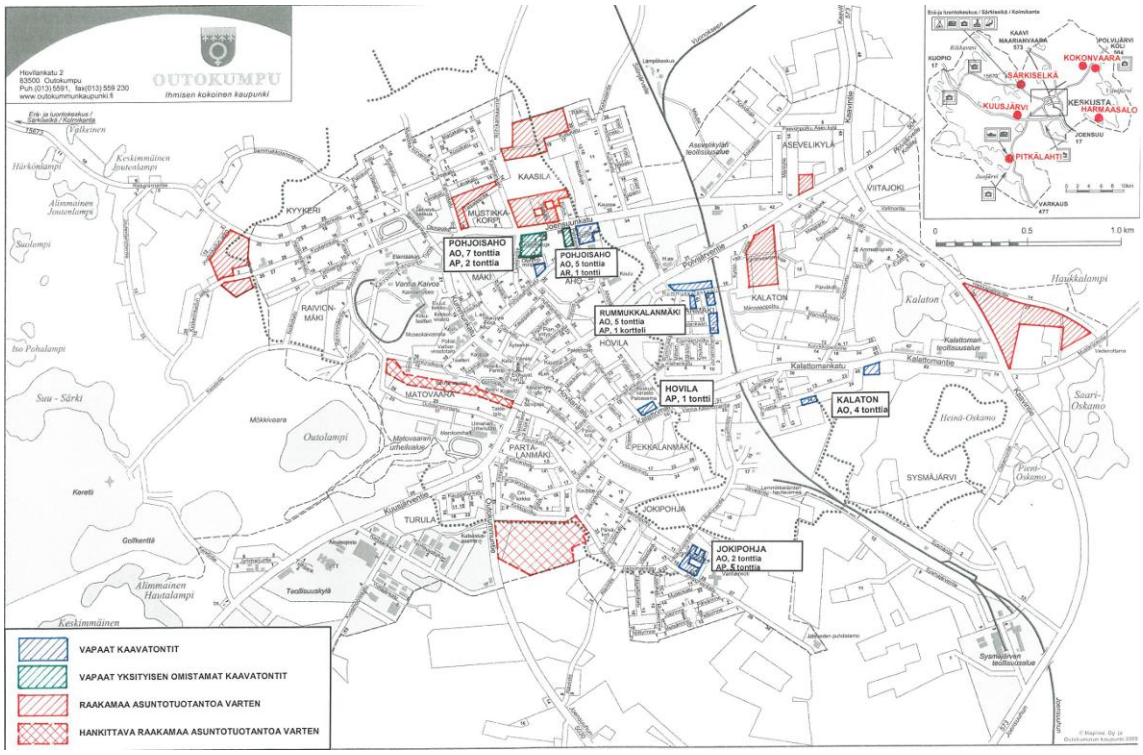
Outokummussa oli asuntokuntia yhteensä 3 672 31.12.2010 (Lähde: Väestörekisterikeskus, Asuntokunnat koon ja asunnon talotyypin mukaan 1985 – 2010). Asuntokunnat jakautuivat vuonna 2010 asumismuodon suhteen seuraavasti:

Taulukko 3-3. Asuntokuntien koko eri asumismuodoissa vuonna 2010 (lähde: Tilastokeskus).

OUTOKUMPU 2010	ASUMISMUOTO									
ASUNTOKUNNAN KOKO 2010	erillinen pientalo	*osuus*	rivi- tai ketjutalo	*osuus*	asuin-kerrostalo	*osuus*	muu tai tuntematon	*osuus*	YHTEENSÄ	***osuus***
1 henkilö	520	*33 %*	450	*28 %*	535	*34 %*	75	*5 %*	**1580**	***43 %***
2 henkilöä	818	*63 %*	252	*19 %*	221	*17 %*	12	*1 %*	**1303**	***35 %***
3 henkilöä	276	*73 %*	50	*13 %*	45	*12 %*	7	*2 %*	**378**	***10 %***
4 henkilöä	214	*84 %*	26	*10 %*	12	*5 %*	3	*1 %*	**255**	***7 %***
5 henkilöä	89	*86 %*	9	*9 %*	4	*4 %*	2	*2 %*	**104**	***3 %***
6 henkilöä	29	*91 %*	1	*3 %*	2	*6 %*	0	*0 %*	**32**	***1 %***
7 henkilöä tai enemmän	17	*85 %*	2	*10 %*	0	*0 %*	1	*5 %*	**20**	***1 %***
YHTEENSÄ	**1963**	*53 %*	**790**	*22 %*	**819**	*22 %*	**100**	*3 %*	**3672**	

Asumismuodon suhteen Outokummun kaupunki ei merkittävästi poikkea koko Suomen luvuista kun tarkastellaan erillis- ja pientaloissa asuvien asuntokuntien määrää. Erillis- ja paritaloissa asui Outokummussa 53 prosenttia, kun koko maassa luku oli noin 40 prosenttia asuinkunnista. Sen sijaan Outokummussa asuu asuinkerrostaloissa huomattavasti vähemmän asuntokuntia kuin koko maassa keskimäärin. Asuinkerrostaloissa asuntokunnista asui Outokummussa 22 prosenttia, kun koko maassa vastaava luku oli noin 43 prosenttia asuinkunnista.

Suunnittelualueella arvioitiin 10 vuoden omakotitalojen tonttivarannoksi noin 20 tonttia ja paritalojen tonttivarannoksi noin pari tonttia. Paritaloille ei ole kysyntää. Tonttivaranto vuoden 2012 alussa oli 24 erillispientalojen, 6 asuinpientalojen ja yksi rivitalojen ja muiden kytkettyjen asuinrakennusten tonttia.

Kuva 3-11 Tonttivaranto vuoden 2012 alussa.

3.3.5 Palvelut

Outokummun kaupungissa on toimiva yksityisten ja julkisten palvelujen tarjonta, jota täydentävät Joensuun seudun monipuoliset kaupalliset, koulutus- ja kulttuuripalvelut. Suunnittelualueen palvelukeskittymä on Kummunkatu ympäristöineen, jonne ovat sijoittuneet pankit, päivittäis- ja erikoistavaraliikkeet sekä pääosa julkisista palveluista. Liperin kunnan ja Outokummun kaupungin sosiaali- ja terveystoimen yhteistoiminta-alue huolehtii kuntien sosiaali- ja terveystoimesta sekä Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä ammatillisesta koulutuksesta.

Suunnittelualueella toimivat Kummun koulu (ala- ja yläkoulu), Outokummun lukio ja Pohjois-Karjalan ammattiopisto /Outokumpu. Outokummun kaupungin kaikki kyläkoulut on lakkautettu. Suunnittelualueella toimivat Hovilan, Kalattoman, Mustolan ja Pohjoisahon päiväkodit. Kaupungilla on tarjota monipuolisia liikuntamahdollisuuksia, kuten suunnittelualueella toimivat monitoimihalli, urheilutalo, uimahalli, Matovaaran urheilualue sekä suunnittelualueen tuntumassa sijaitsevat golfkentät. Suunnittelualueella toimivat Hovilan, Kalattoman, Mustolan sekä Pohjoisahon päiväkodit, joissa oli yhteensä 149 lapsipaikkaa vuonna 2009.

Palvelurakenteen kehittämisen linjauksissa on tavoitteeksi esitetty muun muassa lisätä tehostettua palveluasumista siten, että sen piirissä olisi noin 5 – 6 prosentti 75 vuotta täyttäneistä (Liperin kunnan vanhuspalvelujen kehittämisohjelma vuosille 2011 - 2015 Liperin kunnan ja Outokummun kaupungin sosiaali- ja terveystoimen yhteistoiminta-alue).

Outokummun Vanhan kaivoksen osalta panostetaan matkailuliiketoiminnan kehittämiseen. Vuonna 2009 laadittu Outokummun matkailun Masterplan (CreaMentors Oy 2009) toteuttaa Pohjois-Karjalan matkailustrategiaa ja maakuntasuunnitelmaa. Kehittämistyön tavoitteena on, että Outokummussa vierailisi yli 100 000 matkailijaa vuonna 2015.

Outokumpu kuuluu Joensuun päämarkkina-alueeseen. Outokummun kaupungin keskusta-alue palvelee hallinnollisena ja palvelukeskuksena. Outokummussa toimi *päivittäistavaramyymälöistä* yli 1000 m^2 supermarketteja kaksi, supermarketteja (400-999 m^3) 1, isoja valintamyymälöitä (200 – 399 m^2) yksi ja pieniä valintamyymälöitä (100-199 m^2) yksi, pienmyymälöitä kaksi vuonna 2009. Hypermarketteja, tavarataloja, erikoismyymälöitä tai kauppahalleja ei alueella ole. Päivittäistavaramyymälöiden lisäksi päivittäistavaroita myy-

dään kioskeissa ja huoltoasemilla, joista Outokummussa toimii yksi laajan tavaravalikoiman myymälä, kaksi kioskia ja kaksi huoltoasemaa. Asukkaiden määrä suhteutettuna yhtä päivittäistavaramyymälää kohti oli 1 070 asukasta myymälää kohti Outokummussa vuonna 2009. Koko maassa oli vuoden 2009 lopussa 1 597 asukasta yhtä päivittäistavaramyymälää kohti, mikä on merkittävästi enemmän kuin Outokummussa tai Joensuun seudulla. Päivittäistavaramyymälöiden lukumäärä on Outokummussa kasvanut yhdellä vuonna 2009. Päivittäistavara kaupan ostosiirtymä Outokummussa oli -7 % ostovoimasta vuonna 2009 eli kuluttajat tekevät ostoksia oman asuinkunnan ulkopuolelta (A.C. Nielsen Finland Oy).

Tarkasteltaessa *palvelujen saavutettavuutta* voidaan todeta, että koko suunnittelualueen asukkaiden asiointimatka päivittäistavaramyymälöihin on alle kolme kilometriä, mikä on esimerkiksi Oulussa ja Jyväskylässä tehtyjen liikennetutkimusten mukaan pyöräillen tehtävän asiointimatkan keskimääräinen pituus. Suunnittelualueen itäosan asukkaiden asiointimatka päivittäistavaramyymälöihin on yli 1-1,5 kilometriä, mikä puolestaan on kävellen tehtävän asiointimatkan keskimääräinen pituus em. liikennetutkimusten mukaan. Kalattoman itäosasta, Asevelikylästä ja Hiekkapalstan alueelta on hieman yli 1,5 kilometrin asiointimatka päivittäistavarakauppaan.

Erikoistavaran kaupoista Outokummussa toimi Alko, apteekki, kaksi muotikauppaa, kolme tietotekniikan kauppaa, 11 muita erikoistavarakauppaa sekä kolme rautakauppaa vuonna 2009 (Tilastokeskus 2009). Asukkaiden määrä suhteutettuna yhtä erikoiskaupan myymälää kohti oli 326 asukasta myymälää kohti Outokummussa vuonna 2009. Koko maassa oli vuoden 2009 lopussa 265 asukasta yhtä päivittäistavaramyymälää kohti, mikä on selvästi vähemmän kuin Outokummussa tai Joensuun seudulla. Erikoistavarakauppa on keskittynyt Joensuuhun.

Kuva 3-12 Keskustaajaman julkisia ja kaupallisia palveluja sekä teollisuusalueet. (Lähde: Outokummun liikenneturvallisuussuunnitelma 4/2011 Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen julkaisuja).

3.3.6 Työpaikat ja elinkeinotoiminta

Outokummussa omassa kunnassa työssäkäyvien osuus työssäkäyvistä oli 76,7 % ja työttömyysaste 21,5 %. Outokummun työpaikkaomavaraisuus on yli 100. Työllinen työvoima on vähentynyt aikavälillä 1990 – 2005 23,1 prosenttia. Työpaikkamäärä on vain hieman vähentynyt 2786 työpaikasta 2 778 työpaikkaan vuonna 2008. Työssäkäyviä kaupungissa asuvia oli 2 442 henkilöä. Elinkeinorakenteessa alkutuotannon osuus oli 5,8 %, jalostuksen 44,1 %, palveluiden 49,4 % ja muiden toimialojen 0,7 % 31.12.2009. Yritystoimipaikkoja Outokummussa oli 418 vuonna 2009 (Lähde: Suomen kuntaliiton tilastot). Outokummussa muualta työssäkäyvien osuus on suuri ja erityisesti naistyöpaikkojen puute on ongelma.

Outokummun suurimpia työnantajia ovat Outokummun kaupungin ohella Outokumpu Turula Oy, Pouttu Foods OY, Valukumpu Oy, Piippo-Tuote Oy, Outokummun Metalli Oy, CNC-Metal Oy, Hackman TTT Oy Ab, Mondo Minerals, Okun Koneistuspalvelu Oy ja Toolman Oy. Outokummun keskustan alueelle on keskittynyt työpaikka-alueita. Teollinen elinkeinoelämä ja yritystoiminta ovat muodostuneet pääosin teollisuuskylähankkeen (v. 1979) pohjalta.

3.3.7 Virkistys

Outokummun kaupungin liikuntapaikkoja ovat muun muassa uimahalli, urheilutalo, Kyykerin kenttä, kuntosali ja golfkenttä Keretissä. Matovaaran urheilukeskuksen alueeseen kuuluvat kaksi tasokasta nurmikenttää, Outokumpuhalli (jäähalli, konsertit, messut), tenniskenttä, 5 km valaistu pururata kuntotelineineen, pallo- ja beach-volley -kenttineen. Hiihtolatuja on yhteensä 40 km, joista 1 – 5 km valaistua latua. Leirintäalue sijaitsee noin 6 km päässä Rikkarannassa, jossa on alueen parhaat uimarannat.

Kuva 3-13 Ote Outokummun kaupungin latuverkostokartasta.

3.3.8 Liikenne

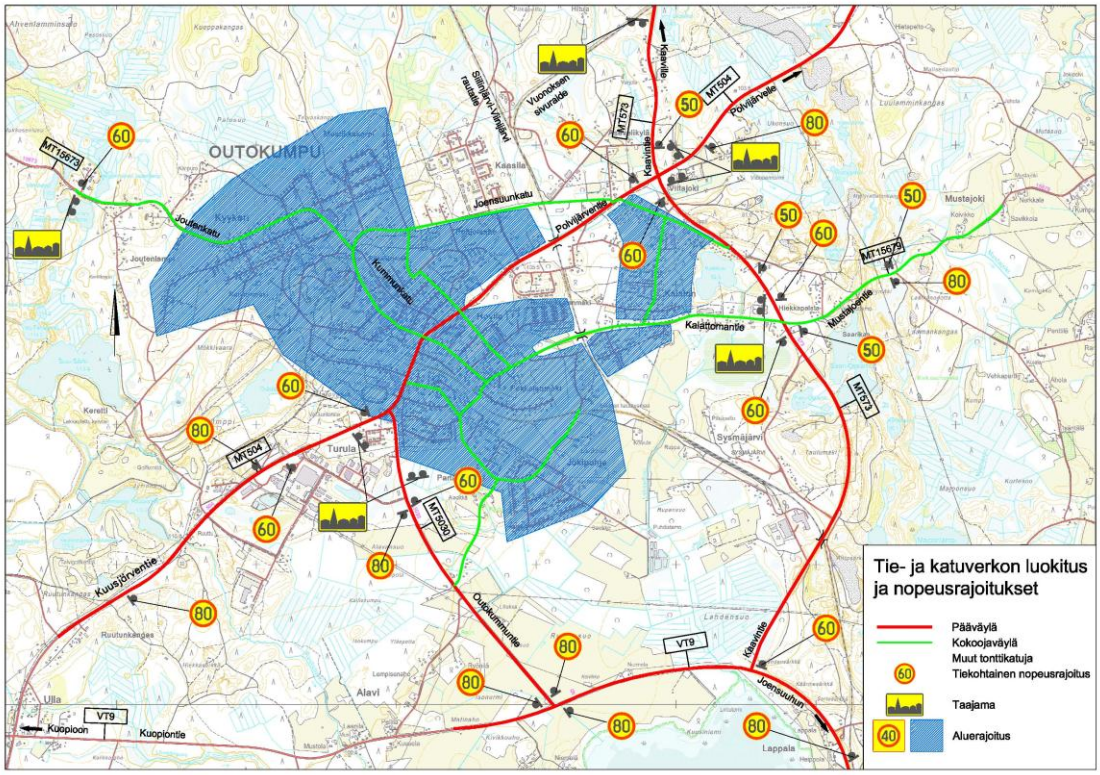
Suunnittelualuetta halkoo kaakkois-luodesuunnassa Siilinjärven - Viinijärven rautatie. Radalla ei ole henkilöliikennettä, mutta tavaraliikennettä on suhteellisen runsaasti 947 nettotonnia vuonna 2010 (lähde: Suomen rautatietilasto 2011). Runsaan tavaraliikenteen vuoksi radan sähköistämistä on selvitetty, mutta toistaiseksi rataosa ei kuulu sähköistysohjelmaan. Suunnittelualueella Kalattomantie ja Polvijärventie ylittävät eritasossa rata-alueen. Joensuunkadulla ja Kyntövaarantiellä on tasoristeykset.

Sysmäjärven ja Vuonoksen rautatieliikennepaikat sijoittuvat suunnittelualueen tuntumaan. Sysmäjärven liikennepaikkaa käytetään mm. puutavaran lastaukseen. Kaava-alueen pohjoisosasta erkanee pistoraide Vuonoksen alueelle. Pistoraide on nykyisellään vähällä käytöllä, mutta on tarpeen säilyttää.

Outokummun keskustassa sijainnut Outokummun liikennepaikka, joka palveli pääasiassa Outokumpu Oyj:n malmikuljetuksia, lakkautettiin vuonna 2000 ja rataosuus Sysmäjärveltä Outokumpuun purettiin vuonna 2004.

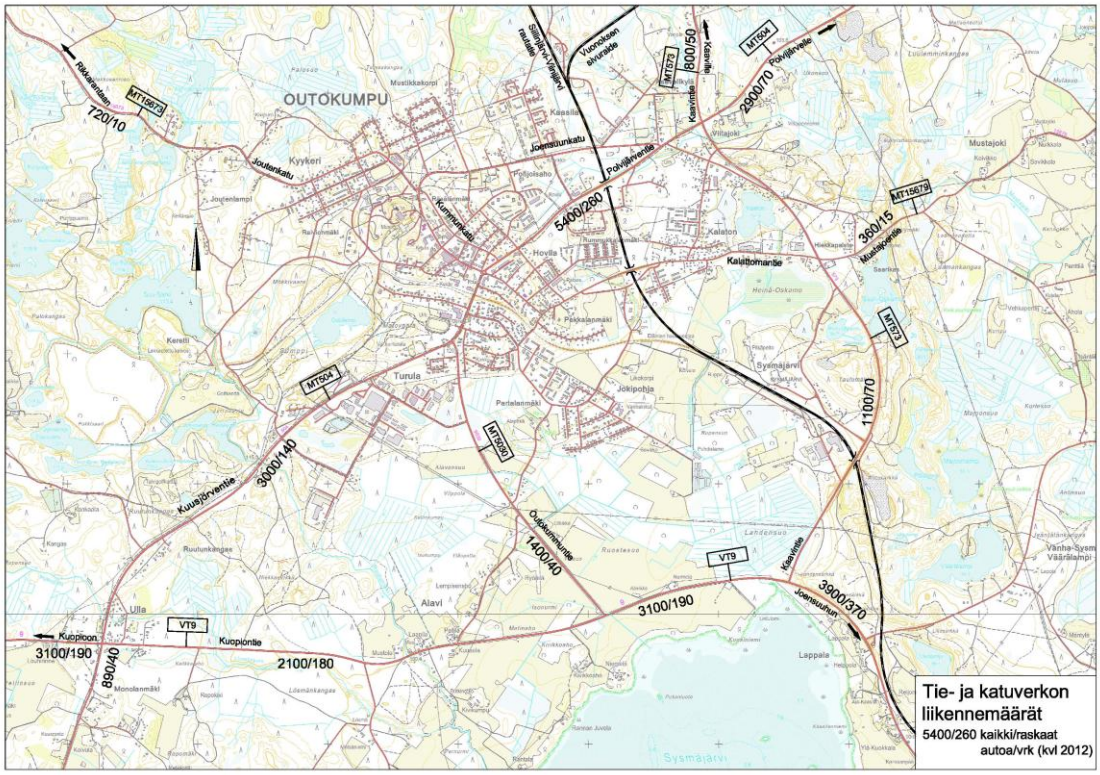
Outokummun taajaman pääväylä on lounaasta valtatieltä 9 Ullan liittymästä alkava ja koilliseen Polvijärven suuntaan johtava Kuusjärventie - Polvijärventie (seututie mt 504). Tästä erkanee etelään valtatielle 9 Joensuun suuntaan johtava Outokummuntie (yhdystie mt 5030). Idässä taajamaa rajaa ohikulkutietyyppinen valtatieltä 9 alkava ja pohjoiseen Kaavin suuntaan johtava Kaavintie (seututie mt 573). Taajaman pääkatuja ovat Kummunkatu, Hovilankatu, Joensuunkatu ja Kalattomantie. Kaava-alueelle johtavia maanteitä ovat lisäksi lännestä Rikkarannan suunnasta tuleva Rikkarannantie - Joutenkatu (yhdystie mt 15673) ja idästä Mustajoelta tuleva Mustajoentie (yhdystie mt 15679).

Outokummun keskustassa on alueellinen 40 km/h nopeusrajoitus ja muutoin taajama-alueella ovat voimassa 50 tai 60 km/h nopeusrajoitukset.

Kuva 3-14 Tie- ja katuverkon luokitus ja nopeusrajoitukset.

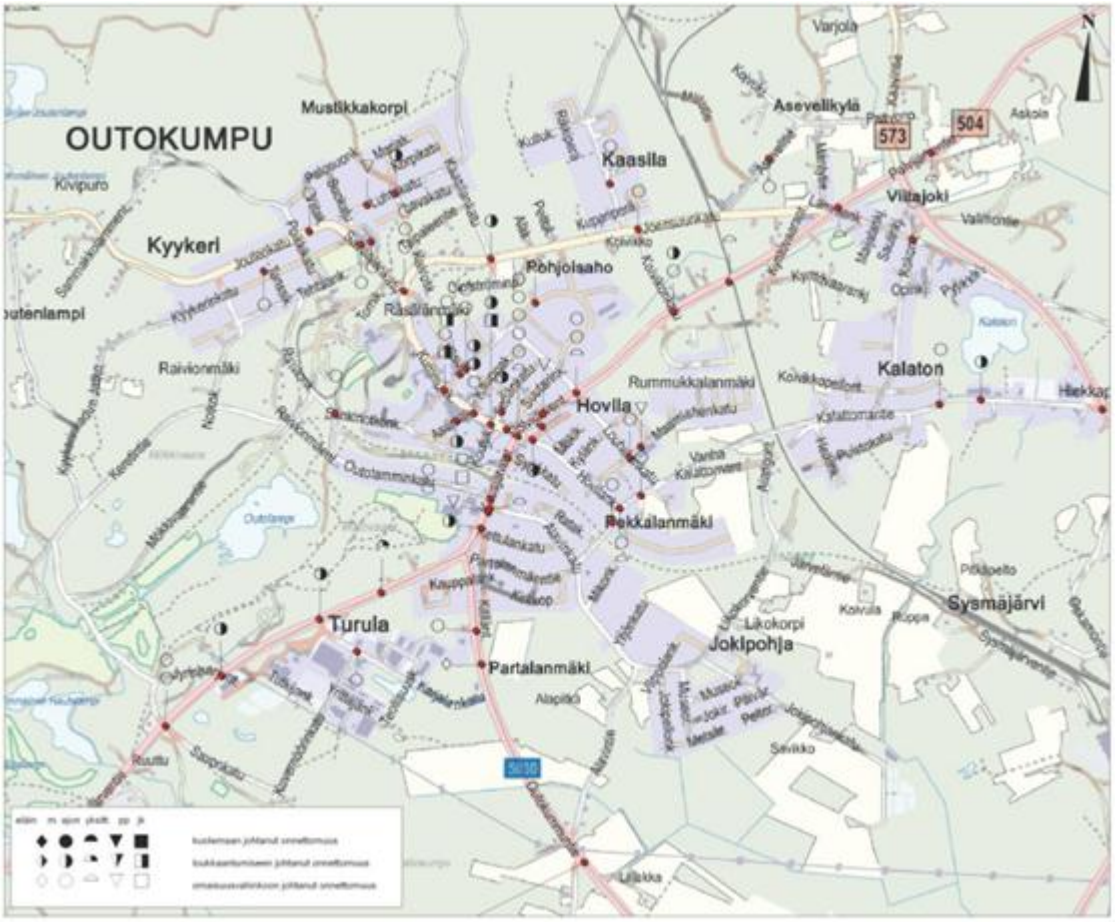
Suunnittelualueen suurimmat liikennemäärät (KVL-2012) ovat Kuusjärventie - Polvijärventiellä (mt 504) 2 900 - 5 400 autoa/vrk. Kaavintien (mt 573) liikennemäärät ovat 800 - 1 100 autoa/vrk. Outokummuntien (mt 5030) liikennemäärä on 1 400 autoa/vrk. Raskaan liikenteen määrät (KVLRAS-2012) ovat Kuusjärventie - Polvijärventiellä 140 - 260 autoa/vrk, Kaavintiellä 50 - 90 autoa/vrk ja Outokummuntiellä 40 autoa/vrk. Katuverkolta ei liikennemäärätietoa ole käytettävissä

Kuva 3-15 Maanteiden liikennemäärät (KVL-2012). Lähde: Tierekisteri.

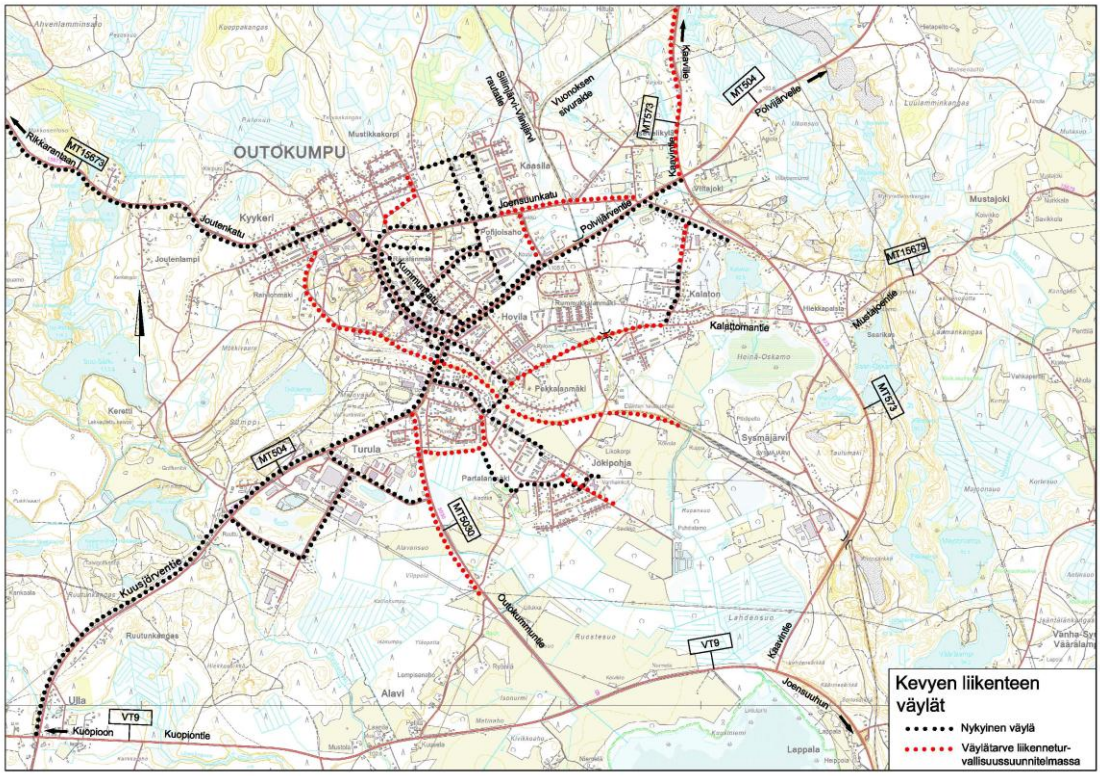
Koko Outokummun kaupungin alueella on vuosina 2005 – 2009 sattunut yhteensä 196 poliisin tietoon tullutta onnettomuutta eli noin 39 onnettomuutta vuodessa. Henkilövahinkoon johtaneita onnettomuuksia on ollut yhteensä 44, joista kaksi on johtanut kuolemaan vv. 2005 - 2009. Väkilukuun suhteutettuna Outokumpu voidaan luokitella liikenneturvallisuuden kannalta keskitason kunnaksi. Outokummun liikenneonnettomuuksissa kuolee tai loukkaantuu 146 hlöä/100 000 asukasta kohti vuodessa, mikä vastaa Pohjois-Karjalan keskiarvoa 139 hlöä/100 000 asukasta kohti tai koko maan keskiarvoa 151 hlöä/100 000 asukasta kohti.

Onnettomuudet ovat keskittyneet keskustaajamaan ja valtatielle 9. Keskustaajamassa onnettomuuksia tapahtuu eniten Kummunkadulla ja Kuusjärventien - Polvijärventien keskustaosuuden liittymissä. Erityisen pahoja yksittäisiä onnettomuuspisteitä ei kuitenkaan ole. Suunnittelualuetta koskeva Outokummun liikenneturvallisuussuunnitelma on valmistunut 2011.

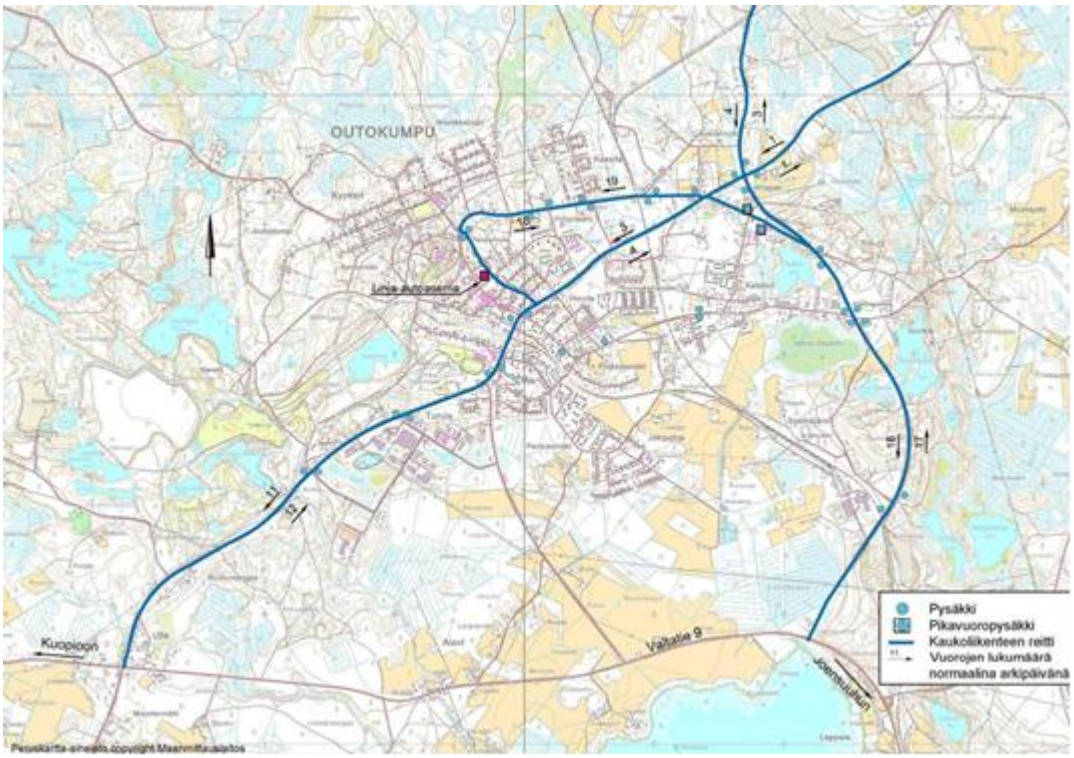
Kuva 3-16 Poliisin tietoon vuosina 2005 – 2009 tulleiden onnettomuuksien tapahtumapaikat. Lähde: Outokummun liikenneturvallisuussuunnitelma 2011.

Kevyen liikenteen verkosto on melko kattava, vaikka joidenkin sisääntulo- ja pääväylien varsilta kevyen liikenteen väylät puuttuvat. Outokummun taajamasta kulkevat moottorikelkkailu-urat Heinäveden ja Polvijärven suuntiin.

Kuva 3-17 Nykyiset kevyen liikenteen väylät (musta palloviiva) ja liikenneturvallisuussuunnitelmassa 2011 esitetty tavoiteverkko (punainen palloviiva).

Outokummun joukkoliikenne koostuu kaukoliikenteestä ja koulukuljetuksista. Outokummun keskustan sisäisessä liikenteessä ei joukkoliikennettä ole juurikaan mahdollista käyttää. Kaukoliikenteen vuorot palvelevat erityisesti Joensuuhun ja Kuopioon suuntautuvilla matkoilla. Lisäksi joukkoliikenteen vuoroja on Kaaville, Polvijärvelle ja Varkauteen. Joukkoliikenteen vuorojen lukumäärät on esitetty taulukossa 3-4.

Kuva 3-18 Bussipysäkit sekä kaukoliikenteen reitit ja vuoromäärät v. 2012.

Taulukko 3-4. Joukkoliikennevuorot.

Määränpää	**Vuoroja / vrk**					
	Vakio		**Pika**		**Yhteensä**	
	Arkisin	Viikon-loppuisin	Arkisin	Viikon-loppuisin	Arkisin	Viikon-loppuisin
Joensuu	14	5	4	2	18	7
Kuopio	6	4	4	2	10	6
Kaavi	3	1	0	0	3	1
Polvijärvi	1	0	0	0	1	0
Varkaus	1	0	0	0	1	0

3.3.9 Rakennettu kulttuuriympäristö

3.3.9.1 Valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaat alueet ja kohteet

Outokummun vanha kaivosalue ja Keretin kaivostorni on luokiteltu valtakunnallisesti merkittäväksi rakennetuksi kulttuuriympäristöksi (RKY). Valtakunnallisesti merkittävien rakennettujen kulttuuriympäristöjen inventointi on tehty vuonna 2009 (RKY 2009). Uusi inventointi on korvannut vuonna 1993 tehdyn julkaisun valtakunnallisesti merkittävistä kulttuuriympäristöistä (RKY 1993). Valtakunnallisesti tai maakunnallisesti arvokkaiksi maisema-alueiksi tai maisemakokonaisuuksiksi luokiteltuja kohteita ei ympäristöministeriön maisema-aluetyöryhmän mietinnössä Arvokkaat maisema-alueet (66/1992) Outokummun kaupungissa sijaitse.

3.3.9.2 Rakennusperintö

Outokummun vanhan kaivoksen toiminta alkoi vuonna 1913, Mökkivaaran 1930 –luvulla ja Keretin sekä Vuonoksen 1950-luvulla. Kaivosteollisuuden tuotantolaitosten ja konttoreiden ympärille kehittyi kaivosyhdyskunta työväen ja johtajien asuintaloineen, kauppoineen, kouluineen, sairaaloineen ja kirkkoineen. Kulttuurihistoriallisesti merkittävä on Otto-Iivari Meurmannin Outokummun kaivoksen omakotialueen asemakaava vuodelta 1928.

Outokummun vanha kaivosalue ja Keretin kaivostorni on luokiteltu valtakunnallisesti merkittäväksi rakennetuksi kulttuuriympäristöksi (RKY). Outokummun vanha kuparikaivosalue edustaa teollisuushistoriallisesti arvokasta Suomen suurteollisuuden kaivostoiminnan alkua. Alueen nykyisestä rakennuskannasta valtaosa, kuten vanha kaivostupa (W.G. Palmqvist), murskaamo, nostotorni, nostokonehuone, rikastamo, vanha voima-asema, ajoittuu kaivoksen suurtuotantokaudelle 1920 –luvulla. Ensimmäiset kaupat alueelle rakennettiin 1920 –luvulla ja yhdistettyjen asuin- ja liiketalojen rakentaminen oli käynnistynyt 1930 –luvun lopulla Hovilan- ja Kummunkaduille ja jatkui niiltä erkaneville sivukaduille. Voimakkaan julkisen rakentamisen kaudella 1950 –luvulla rakennettiin mm. keskustan liikerakennuksia, kouluja, opettajien asuntoja, virastoja, kaupungintalo, vanhainkoti, terveystalo, vesitorni, vedenottamo ja uusi pappila.

Kaupungin rakennuskannassa näkyy kaivoksen suurtuotannon alku Raivionmäen ja Kyykerin asuinalueilla 1920- ja 1930 –luvun pääosin klassismia edustavissa puu- ja tiilirakennuksissa. Raivionmäelle rakennettiin ensimmäiset virkailijatalot 1920 –luvulla. Ennen 1930 -luvun loppua rakennettiin virkailija-asunnoista Raivionmäelle Harjula ja Kallelan harjanteelle kahdenperheen virkailija-asunnot Abessinia ja Italia. Tämän jälkeen Raivionmäen virkailija-alueelle rakennettiin Ylätalo, Alatalo ja Mökki sekä vuosina 1940 - 43 Korsu, Motti ja Paukku, minkä jälkeen alueen rakentaminen pysähtyi. Kummun kaivoksen ympärillä virkailija-asuntoja edustivat Kumpula, Tuulensuu ja entinen sairastupa Kalmisto sekä kauempana tohtorin asunto Koivikko. Työnjohtajataloiksi luokiteltiin vanhan virkailija-asuntokannan Kyykeri 1, Kyykeri 2, Karjala, Kauppala ja Ylä-Kaasilan työnjohtajatalo.

Kaivosyhtiö tuki omakotiasumista ja rakensi omaa asuntotuotantoa. Asuinalueiden sijoittumiseen vaikuttivat maanomistus, maankäyttömuoto, maaperä, yhdyskunnan yhtenäisyys ja malmion sijainti. Uusien asuinalueiden rakentaminen oli riippuvainen kaivoksen tuotantosopimuksista. Asuinalueet rakennettiin lähelle louhosta, mutta louhinnan edettyä lounaaseen ei asuinrakentaminen enää seurannut sitä. Kasarmi- ja muut työläisasunnot olivat v. 1935 suurin työväenasuntoryhmä, jonka rungon muodostivat Kyykeriin rakennetut talot. 1930 –luvun lopulla vanhoista maataloasunnoista voitiin luopua uusien ajanmukaisempien pientaloasuntojen valmistuttua. Outokumpu Oy:n asuntoalueilla ja vuoden 1937 rakennussuunnitelma-alueilla rakentaminen tapahtui määräysten ja yhtenäisten aluesuunnitelmien ohjaamana. Nykyisestä Polvijärventien alusta pohjoiseen sijaitsevia Hovilan osia lukuun ottamatta kaavoitettu alue oli rakennettu täyteen 1940 –luvun alkuun mennessä. Joutenlampeen, Kalattomaan, Louhelaan, Partalaan, Partalaan, Suusärkeen ja Sysmänsärkeen muodostui asukastihentymiä. Vuoden 1937 rakennussuunnitelma käsitti Kyykerin, Outolamminnintien ja Hovilan alueet. Outokummun rakennussuunnitelma-alueen 1937 ja Outokumpu Oy:n tuotanto- ja asuinalueiden 1950 ulkopuolella rakentaminen oli vuoteen 1947 saakka säännöksistä vapaata.

Outokumpu Oy:n asuntotuotanto käynnistyi uudelleen talvisodan päätyttyä ja rakennustoiminta vilkastui ja saavutti huippunsa vuonna 1946. Kaikkiaan Outokumpu Oy:n asuntotuotanto vuosina 1940 -1948 Outokummussa käsitti 194 taloa, 452 asuntoa, joista virkailijoiden asuntoja 6. Vuosien 1935 – 1948 välillä asuntojen määrä yli viisinkertaistui. Asuntotuotanto keskitettiin aiemman asutuksen jatkoksi Mustikkakorpeen ja Joensuuntielle. Mustikkakorven ja Kaasilankadun rakentamisen pohjana toimi arkkitehti W.G: Palmqvistin suunnitelmakartta vuodelta 1941. Mustikkakorven, Joensuuntien ja Kallelan asuntoalueiden valmistumisen jälkeen sodan aikana Outokumpu Oy jatkoi asuntotuotantoaan Räsälänmäessä (1945-), Alakadulla, Peltokadulla ja Notkokadulla ((1946-1947) sekä Apteekintiellä (1946-1947). W.G. Palmqvistin 1942 kaava Lavakadun-Sänkinotkon-Kummunkadun-Ylä-Kaasilan maatilalle toteutui vain osittain. Kaivosyhtiön isännöitsijän K.I. Levannon osoittamille rakennuspaikoille toteutettiin 1950-luvun alkupuolella kirkko, pappila, oppikoulu, posti ja seurojentalo. Räsälänmäkeä rakennettaessa 1945 – 1955 noudatettiin osittain ark.tsto Lappi-Seppälä & Martaksen vuoden1942 kaavaa.

Pientaloasuminen säilyi hallitsevana asumismuotona. Outokumpu Oy ei vaihtanut talotyyppiä kivikerrostaloksi. Tehtaankadulle valmistui tosin vuonna 1949 kaksi pienkerrostaloa ja Pohjoisahon virkailija-alueen kerrostalot 1960 –luvulla. Useimmat asuintaloista olivat moniasuntoisia ja tavallisimmin kaksiasuntoisia. Outokummussa otettiin käyttöön tyyppitalot, jotka olivat sen omia tai tehdastalojen mallistosta mukailtuja. Outokummun asuinpientaloissa on nähtävissä vaikutteita E. ja M. Paalasen piirustuskokoelmasta sekä O. I. Meur-

manilta. Palmqvistin tyyppitalopiirustusten mukaan rakennettiin kaikki 40 työläisille tarkoitettua pientaloa vuosina 1935-37 sekä tyyppitalopiirustusten mukaan 191 työläisille tarkoitettua pientaloa vuosina 1940-1948.

Rakentamalla kukin katu samaa talotyyppiä käyttäen syntyi kaduille yhtenäinen Outokummulle tyypillinen taajamanäkymä. Mallityyppejä olivat yhden perheen talojen v.40 –malli (W.G. Palmqvist), kaksikerroksinen 2134-malli (K. Vartiainen), yleisimmät kahdenasunnon 4:43- ja L-4-mallit sekä pienempi 7:41 malli että kaksikerroksinen AR 2134-malli. 4:43 –mallilla rakennettiin Räsälänmäkeä ja L-4-mallilla Mustikkakorven ja Joensuuntien asutusta. Neljän perheen taloista 2134-mallilla rakennettiin Ala-, Tori- ja Peltokadun talot. Enemmistö vuosina 1940 – 1945 rakennetuista arviolta 130 - 140 talosta oli tehdasvalmisteisia ja valmistettu A. Ahlströmin Varkauden talotehtaalla, kuten tyyppitalot v40, 3:81, B2 ja 4:43. Mustikkakorpi, Mökkikuja ja Notkokatu rakennettiin kokonaan tehdastaloista ja suurin osa Räsälänmäen ja Joensuuntien alueen taloista. Kaivosyhtiön rakennusmestarin R. Mansikan arkkitehti W.G. Palmqvistin mallista muokkaama tupakeittiön ja huoneen talo K 8 b mukaan rakennettiin Outolammintien ja Hovilan vanhimman osan asuintalot ennen toista maailman sotaa. Outokumpu Oy:n vilkkain työväenasuntojen rakentaminen päättyi v. 1948 ja vuosina 1940 - 1963 rakennettiin enää vain yhteensä 56 asuntoa.

Joensuun seudun yleiskaavan 2020 yhteydessä on arvotus tehty seudulliselle tasolle (JSYK). Suunnittelualueella on tuolloin todettu yhteensä 76 seudullisesti arvokasta rakennetun ympäristön kohdetta, jotka sisältyvät Joensuun seudun yleiskaavan 2020 teemakartan kohdeselitteisiin rakennuskulttuurikohteista ja ovat seudullisesti arvokkaita rakennuskulttuurikohteita. Kohteista entinen keramiikkapaja vv. 1938 - 39 (5.16) ja Koulukatu 4 v. 1946 (5.39) on purettu. Pohjois-Karjalan 3. vaihemaakuntakaavan laatimisen yhteydessä vuonna 2013 on arvotettu maakunnallisesti arvokkaat rakennuskohteet ja miljööt, joista Outokummun taajaman alueella sijaitsevat Outokummun vanha kaivosalue ja Keretin kaivostorni, Abessiinia, Italia, Outokummun kaupungintalo, Outokummun Pyhän hengen kirkko, Kyykerin entinen sauna, Yläpihan alue ja Kummunkadun liikerakennukset.

Taulukko 3-5. Outokummun asemakaavoissa on suojeltaviksi rakennuskohteiksi/alueiksi osoitettu seuraavat kohteet:

kohteen nro yleiskaavakartalla	***kohteen nimi***	***kohteen merkintä asemakaavassa***
1	*Rikastamo*	*sr-1*
2	*Nostotorni*	*sr-1*
3	*Murskaamo*	*sr-1*
4	*Kaivosmuseo / Kaivostupa*	*sr-1*
5	*Nostokonehuone*	*sr-1*
6	*Rikastekuivaamo*	*sr-1*
7	*Rikastevarasto*	*sr-1*

8	*Voima-asema*	*sr-2*
9	*Entinen muuntamo*	*sr-2*
10	*Korjauspaja*	*sr-1*
11	*Sähkö- ja puutyöpaja, malminet-sintätoimisto*	*sr-1*
12	*Veturitalli (sr-1)*	*sr-1*
13	*Insinöörikonttori*	*sr-1*
14	*Kultala*	*sr-1*
25	*Tuulensuu*	*sr*
26	*Ent. kaivoksen paloasema, Lottala*	*sr-1*
28	*Kalmisto*	*sr-1*
48	*Outokumpu Oy:n entinen sairaala*	*sr-1*
73	*Kyykeri 1*	*AO-2**
74	*Kyykeri 2*	*AO-2**
76	*Tehtaankatu 13*	*AO-2**
77	*Tehtaankatu 15*	*AO-2**
80	*Tehtaankatu 17*	*AO-2**
81	*Tehtaankatu 19*	*AO-2**
82	*Tehtaankatu 21*	*AO-2**
83	*Tehtaankatu 23*	*AO-2**
84	*Tehtaankatu 25*	*AO-2**
85	*Tehtaankatu 27*	*AO-2**
	Museokorttelialue kortteli AO-2 112	*AO-2**
86	*Tehtaankatu 18, Museokorttelialuetta*	*AO-2**
87	*Tehtaankatu 20, Museokorttelialuetta*	*AO-2**
88	*Tehtaankatu 22, Museokorttelialuetta*	*AO-2**
89	*Hartikkalankadun ent. työläistalo*	*AO-2**
90	*Kyykerinkatu 22*	*AO-2**

91	*Kyykerinkatu 21*	*AO-2**
92	*Kyykerinkatu 25*	*AO-2**
145	*Yläpihan alue:*	*AO-3/s,*
39	*kaivoksen ent. maatilan päärakennus*	*sr-2*
40	*maatilan punainen tupa*	*sr-2*
41	*kaivoksen ent. maatilan navetta*	*sr-2*
42	*kaivoksen et. maatilan puutarhurin as.rak*	*sr-2*
105	*kaivoksen ent. maatilan viljamakasiini*	*sr-2*
106	*kaivoksen ent, maatilan omakotitalo*	*AO-2**
140	*maatilan piharakennus*	*/s*

** Kyykerin (1) kaupunginosan kortteleiden 108-115, Mustikkakorven (2) kaupunginosan korttelin 217, Raivionmäen (4) kaupunginosan kortteleiden 401-406, Räsälänmäen (5) kaupunginosan korttelin 505, sekä niihin rajoittuvien liikenne-, katu-, virkistys- ja erityisalueiden asemakaava, jonka Lääninhallitus on vahvistanut 9.10.1985: Asemakaavamääräykset: 4. Suojeltavat rakennukset ja säilytettävä ympäristö: Kaavakartan osoittamia, paikallis- ja elinkeinohistoriallisesti, rakennustaiteellisesti tai kaupunkikuvan kannalta tärkeitä rakennuksia (sr) ei saa purkaa ilman pakottavaa syytä. Rakennusten muutos- ja kunnostustyöt tulee suorittaa siten, ettei rakennusten ulkonäkö sanottavasti muutu. Korttelialueille ja erityisalueille, joiden ympäristö on osoitettu kaavakartassa säilytettäväksi, ei saa rakentaa uusia rakennuksia ilman erityisen painavia syitä. Ympäristön suojelumerkintä ei kuitenkaan koske tilapäisiksi katsottavia varastorakennuksia ja muita vastaavia alkuperäiseen rakennuskokonaisuuteen kuulumattomia rakennuksia. AO-2 –korttelialueilla olevien rakennusten ulkonäkö on pyrittävä säilyttämään peruskorjauksen yhteydessä alkuperäisenä. Täydennysrakentamisessa on erityistä huomiota kiinnitettävä rakennuskokonaisuuden syntymiseen.*

Maisema- ja kulttuuriympäristöselvitys on laadittu kesäkuussa 2012 sekä kulttuuri- ja rakennushistoriallinen selvitys 2013. Kulttuuri- ja rakennushistoriallisessa selvityksessä 2013 rakennuskohteet luokiteltiin valtakunnallisesti, maakunnallisesti, seudullisesti tai paikallisesti arvokkaiksi.

Taulukko 3-6. Outokummun kulttuuri- ja rakennushistoriallisessa selvityksessä Outokummun taajaman arvotetut rakennukset ja miljööalueet, joilla on nähty olevan kulttuuri- ja rakennushistoriallista arvoa.

Valtakunnallisesti arvokkaat kohteet
1. Vanhan kaivoksen rikastamo (1928) 2. Vanhan kaivoksen nostotorni (1928) 3. Murskaamo (vanhin osa 1928 ja laajennukset 1933 ja 1943) 4. Entinen kaivostupa / kaivosmuseo (1927) 5. Nostokonehuone (1928) 6. Entinen rikastekuivaamo (1928) 7. Entinen rikastevarasto (1952) 8. Entinen voima-asema (1928) 9. Entinen muuntamo (1934) 10. Entinen korjauspaja (1928) 11. Entinen sähkö- ja puutyöpaja / Malmitalo (1937) 12. Entinen veturitalli (1928) 13. Entinen insinöörikonttori (1942) 14. Kultala (1939) 15. Kaivoksen entinen pääkonttori (1942) 16. Outokumpu Oy:n entinen pääkonttori (1936)

17. Sänkivaara (1939)

Maakunnallisesti arvokkaat kohteet

18. Kaupungintalo (1956)
19. Yläsauna (1937)
20. Kyykeri 5 (1910 –luku)
21. Kyykerinkatu 3 (1957)
22. Kyykerinkatu 14 (1957)
23. Tehtaankatu 8 ja 10 (1955)
24. Käärmetalo / Kiisukatu 13 (1955)
25. Tuulensuu (1914)
26. Entinen kaivoksen paloasema (1937)
27. Hollola (1910 –luvun alkupuolisko)
28. Kalmisto (1914)
29. Koivikko (1918)
30. Harjula (1933)
31. Alatalo (1938)
32. Mökki (1939)
33. Lepistö (1926 tai 1927)
34. Korsu (1940)
35. Kallela (1920 –luvun jälkipuolisko)
36. Italia (1936)
37. Abessinia (1935)
38. Sänkivaaran sauna (1939)
39. Kaivoksen entisen maatilan päärakennus (1930 –luvun loppu)
40. Maatilan punainen tupa (1800-luvun loppu tai 1900 –luvun alku)
41. Kaivoksen entisen maatilan navetta (1930 –luvun loppu)
42. Kaivoksen entisen maatilan puutarhurin asuinrakennus (1930 –luvun loppu)
43. Outokummun ortodoksinen kirkko (1953)
44. Evankelisluterilainen kirkko (1955)
45. Paukku (1943)
46. Motti (1941)
47. Ilmaradan väliasemat (1930-luvun loppu)

Seudullisesti arvokkaat kohteet

48. Sairaala (1937 – 1939)
49. Varastorakennus (1935)
50. Varastorakennus (1949)
51. Varastorakennus (1937)
52. Varastorakennus (1943)
53. Varastorakennus (1947)
54. Kalattomantie 43 / Alala (1939)
55. Entinen kansalaiskoulun opettajien asuintalo (1935)
56. Urheilukentän kenttärakennus (1930 –luvun loppu)

57. Entinen Osuuskassan rakennus (1953)
58. Entinen Postitalo (1950)
59. Kummunkatu 22 (1950)
60. Entinen huoltoasema (1955)
61. Seurojentalo (1955)
62. Entinen pappila (1957)
63. Kulttuurikeskus Marita (1957)
64. Kummunkatu 16 / entinen Metsälän kauppa (1948)
65. Entinen Oma-Avun liiketalo (1950)
66. Asemakatu 3 (1954)
67. Asemakatu 5 (1951)
68. Asemakatu 7 (1949)
69. Entinen rautatieasema (1920-luvun loppu)
70. Keskustan alakoulu (1940)
71. Helluntaiseurakunnan rakennus (1961)
72. Malmikumpu (1968)
73. Kyykeri I (1912)
74. Kyykeri II (1912)
75. Entinen Kyykerin koulun opettajien asuinkerrostalo (1954)
76. Tehtaankatu 13 (1936)
77. Tehtaankatu 15 (1936)
78. Tehtaankatu 8 (1936)
79. Tanssikatu 1 (1930-luvun puoliväli/jälkipuolisko)
80. Tehtaankatu 17 (1936)
81. Tehtaankatu 19 (1936)
82. Tehtaankatu 21 (1936)
83. Tehtaankatu 23 (1930-luvun puoliväli /jälkipuolisko)
84. Tehtaankatu 25 (1937 – 1939)
85. Tehtaankatu 27 (1936)
86. Tehtaankatu 18 (1936)
87. Tehtaankatu 20 (1936)
88. Tehtaankatu 22 (1936)
89. Hartikkalankatu entinen työläistalo (1930 –luvun puoliväli)
90. Kyykerinkatu 21 (1938)
91. Kyykerinkatu 23 (1938)
92. Kyykerinkatu 25 (1930-luvun jälkipuolisko)
93. Kyykerinkatu 7 (1937 – 1939)
94. Kyykerinkatu 8 (1938)
95. Kyykerinkatu 9 (1930-luvun puoliväli/jälkipuolisko)
96. Kyykerinkatu 13 (1937)
97. Kyykerinkatu 15 (1937)
98. Kyykerinkatu 20 (1937)
99. Kyykerinkatu 17 (1937)
100. Kyykerinkatu 24 (1937)
101. Kyykerinkatu 10 (1960)
102. Kyykerinkatu 12 (1960)

103. Vanhainkoti ja henkilökunnan asuinrakennus (1958)
104. Entinen apteekintalo (1930)
105. Kaivoksen entisen maatilan viljamakasiini (1930 –luvun loppu)
106. Kaivoksen entisen maatilan alueella oleva omakotitalo (1930 –luvun puoliväli /jälkipuolisko)
107. Kupariperä 2 (1971)
108. Kupariperä 4 (1971)
109. Kupariperä 6 (1971)
110. Mansikan talo (1938)

Paikallisesti arvokkaat kohteet

111. Luhtiaitta
112. Entinen Kuusjärven kansainhuollon rakennus (1940-luvun loppu)
113. Entinen Kuusjärven kunnan asuintalo (1940-luvun jälkipuolisko)
114. Hovilan päiväkoti (1940-luku)
115. Ammattiopiston päärakennus / entinen kansakoulu (1952)
116. Kalattoman entinen kansakoulurakennus (1937)
117. Poikkikatu 7 (1965)
118. Entinen valtion virastotalo (1950)
119. Sänkinotkonkatu 10 (1950 –luvun alkupuolisko)
120. Kummunkatu 10 (1960)
121. Entinen Säästöpankin rakennus (1967)
122. Entinen Kummun koulu (1950 ja laajennus 1954)
123. Pohjoisahon koulu (1965 – 1966)
124. Kyykerin koulu (1954)
125. Poikkikatu 6 (1938)
126. Hovilankadun entinen kunnanvirkailijaintalo (1954)
127. Outolamminkatu 4 (1931)
128. Outolamminkatu 7 b (1935?)
129. Outolamminkatu 11 (1935)
130. Outolamminkatu 12 (1935)
131. Outolamminkatu 17 (1935)
132. Outolamminkatu 18 (1935)
133. Outolamminkatu 21 (1935)
134. Outolamminkatu 22 (1939)
135. Outolamminkatu 23 (1935)
136. Outolamminkatu 25 (1935)
137. Outolamminkatu 26 (1935)
138. Outolamminkatu 28 (1935)
139. Koivikon talousrakennus
140. Maatilan piharakennus (1930 –luvun loppu)
141. Asoy Outokummun Kummunkatu 4 (1956)
142. Syrjäkatu 10:n pihapiiri (1930 –luvun alkupuolisko)

Miljöökohteet

143. Outolamminkatu

144. Kyykerin asuinalue
145. Kaivokselan entinen maatila
146. Osa Kalattomankadusta ja Koivikkopellontiestä
147. Pohjoisaho
148. Kaasilan kerrostalot
149. Osa Lammenkadusta
150. Kallelan alue
151. Vanhan kaivoksen alue
152. Raivionmäki
153. Alatorin alue
154. Liikekeskusta
155. Pekkalankatu
156. Keskustan koillisrinne
157. Räsälänmäki
158. Mustikkakorpi
159. Alakatu ja Peltokatu

3.3.9.3 Kiinteät muinaisjäännökset

Museoviraston muinaisjäännösrekisterissä on Jokipohjantiellä rautakautinen nuolenkärki irtolöytö (309040029), jonka rauhoitusluokkaa ei ole määritelty, osayleiskaavoitettavalla alueella. Suunnittelualueella ei ole muita tunnettuja muinaisjäännöksiä.

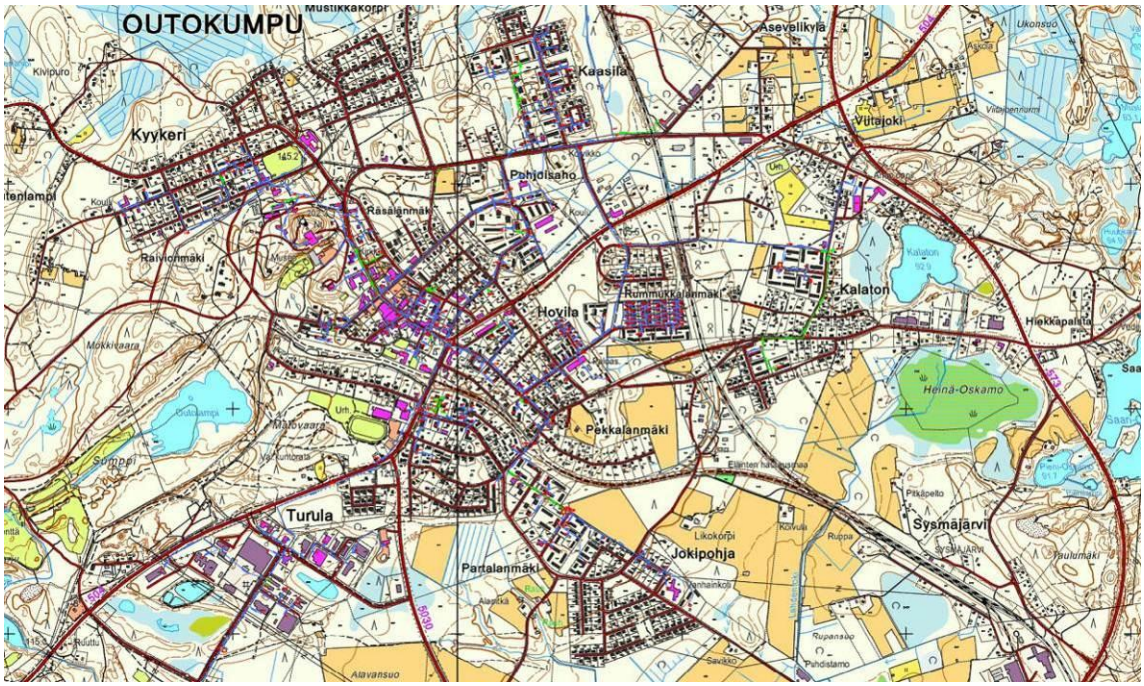
Outokummun kaupungin muinaisjäännösinventointi (perusinventointi) tehtiin Pohjois-Karjalan museon polkuja esihistoriaan –hankkeen yhteydessä. Outokummusta tunnettiin ennen inventointia 31 kiinteää muinaisjäännöstä, joista 27 esihistoriallisia. Inventoinnissa löydettiin 23 ennestään tuntematonta kiinteää muinaisjäännöstä, joista yksi oli vanha kiviesineiden löytöpaikka. Muinaisjäännöksistä valtaosa on kivi- tai varhaismetallikautisia asuinpaikkoja ja esihistoriallisia pyyntikuoppakohteita (Tutkimusraportti Petro Pesonen 30.4.2003).

Sen sijaan suunnittelualueen tuntumassa Heinä- ja Saari-Oskamon alueilla on muinaisjäännösrekisterissä seuraavat kiinteät muinaisjäännökset: Pieni-Oskamon lammen ja soistuneen Heinä-Oskamon välillä Heinä-Oskamon kivikautinen asuinpaikka (309010035), Saari-Oskamon lammen ja soistuneen Pahalammen välisellä kannaksella esihistorialliset pyyntikuopat Saari-Oskamo 1 (309010032) ja Sätöksen asuinpaikan länsipuolella pari kivikautista kvartsia Saari-Oskamo 2 (309040018) sekä Sätöksen laaja ja runsaslöytöinen kivikautinen asuinpaikka Sätös (309010002) että sen itäpuolella sijaitseva kivikautinen asuinpaikka Kumpu (309010033).

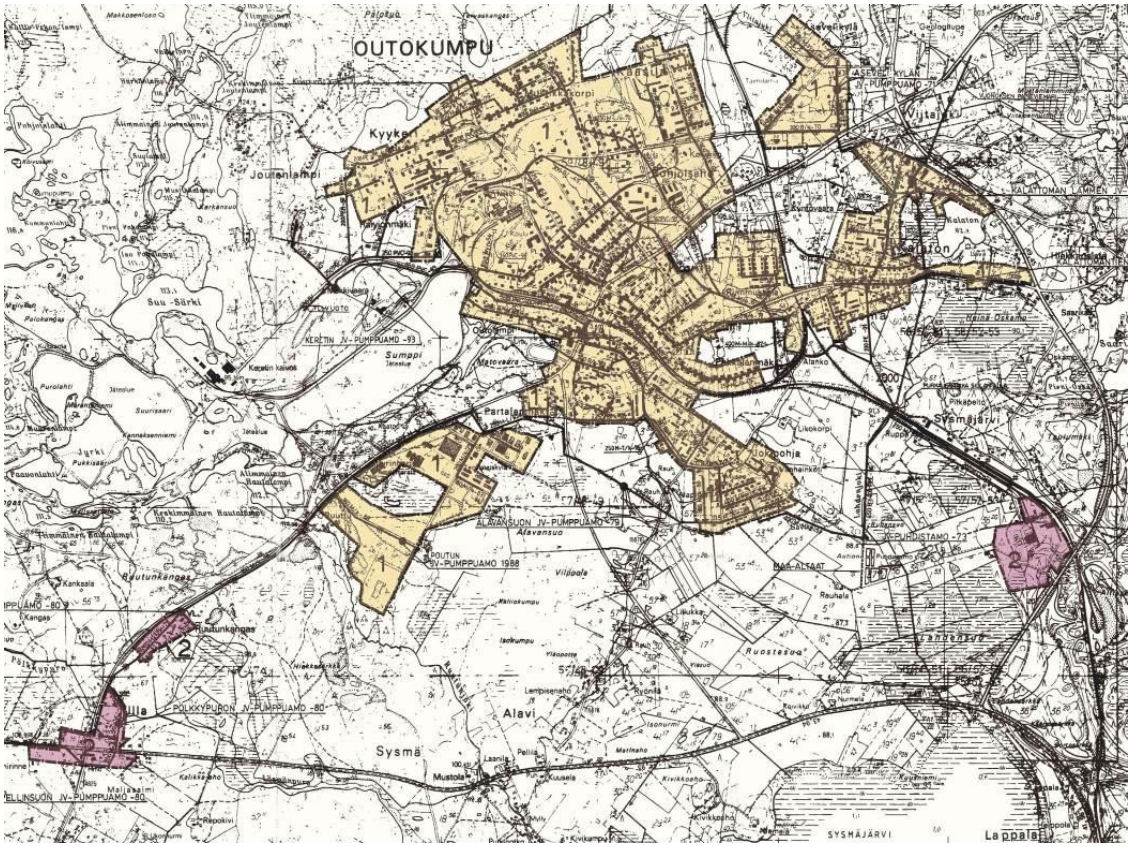
3.3.10 Tekninen huolto ja erityistoiminnot

Suunnittelualueella valtaosa rakentuneista alueista kuuluu kunnallisen vesi- ja viemäriverkoston sekä kaupungin oman energia- ja sähkölaitoksen (Outokummun Energia) sähköverkoston piiriin. Kaupunki tuottaa sähkön itse hakkeella. Alueen kerrostalot on liitetty kaukolämpöverkostoon. Jäteveden puhdistamo toimii suunnittelualueen kaakkoisosassa Jokipohjankadulla.

Pohjavettä pumpataan suunnittelualueen itäosassa sijaitsevalta Saari-Oskamon vedenottamolta, joka sijaitsee Saari-Oskamon (0730901) I –luokan pohjavesialueella. Samalla pohjavesialueella sijaitsee suunnittelualueen ulkopuolella Sysmäjärven varavedenottamo.

Kuva 3-19 Kaukolämpöverkosto.

Kuva 3-20 Jätevesitoiminta-alue 1. Toiminta-alueeseen 2 kuuluu haja-asutusaluetta.

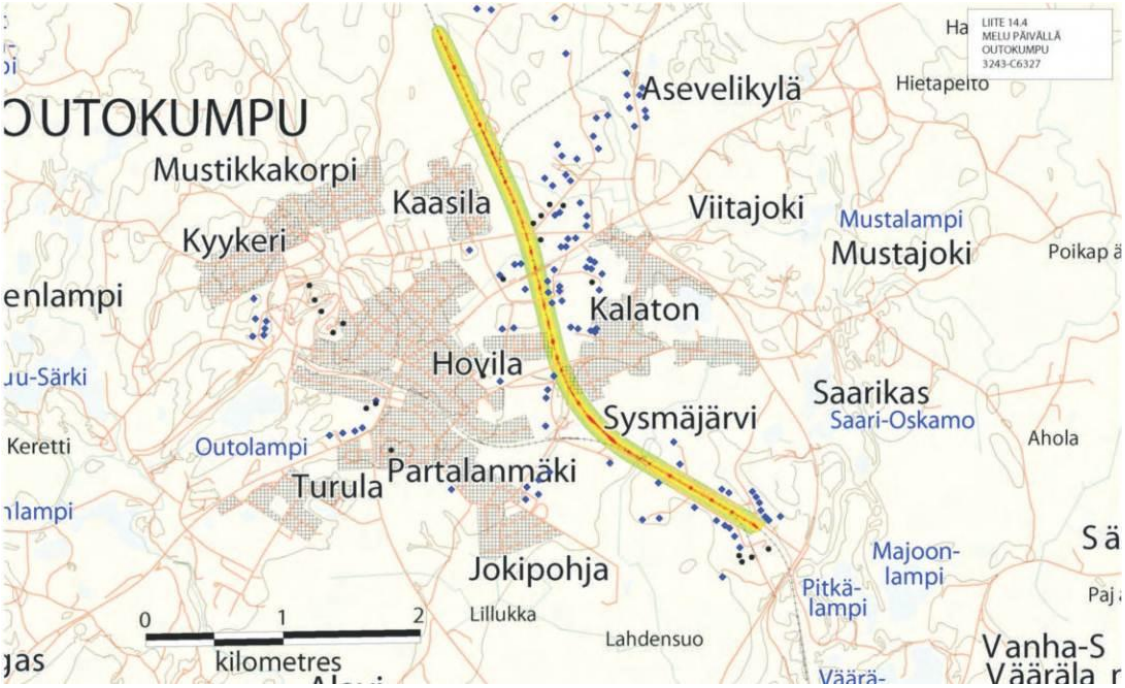
3.3.11 Ympäristönsuojelu ja ympäristöhäiriöt

3.3.11.1 Melu ja tärinä

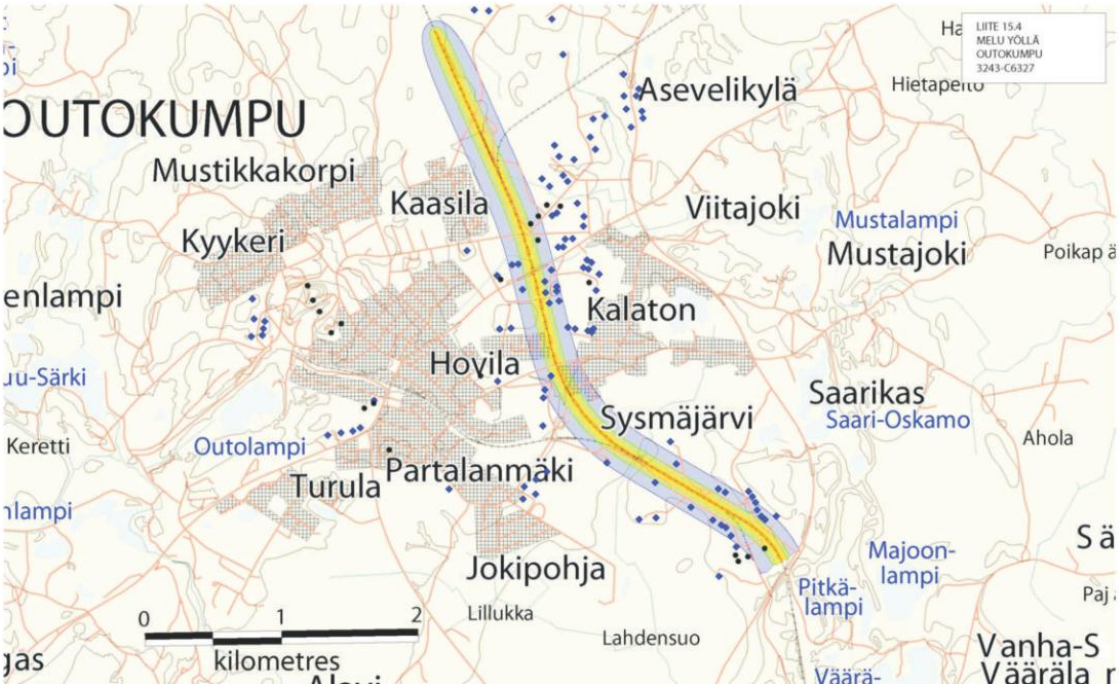
Suunnittelualuetta halkovat tieliikenteen alueet Kuusjärventie, Outokummuntie, Polvijärventie sekä Kaavintie aiheuttavat melua. Tiealueille ei ole aiemmin laadittu meluselvityksiä. Näillä tiealueilla nopeusrajoitukset ovat 40 – 60 km/h. Suunnittelualueella toimii teollisuusyrityksiä, mutta valtaosa Outokummun kaupungin melua aiheuttavista teollisuustoiminnoista on keskittynyt sen ulkopuolelle Teollisuuskylään.

Siilijärvi- Viinijärvi rataosuuden päiväajan melutason 55 dB:n meluvyöhykkeen raja sekä yöaikaisen 50 dB:n meluvyöhykkeen raja kulkevat noin 75 metrin etäisyydellä radasta. Joensuu-Viinijärvi rataosuuden osalta on todettu, että Outokummussa radan meluhaitat ovat vähäisiä, eikä valtioneuvoston melun ohjearvoja ylittävälle melulle altistu nykytilanteessa asuinrakennuksia, joten kyseiselle rataosuudelle ei ole tarpeen tehdä tarkempia melutatarkasteluja tai suorittaa meluntorjuntatoimenpiteitä (Joensuun kaupunkiseudun rataympäristöselvitys 2006).

Suunnittelualuetta halkovan junaradan liikenne aiheuttaa tärinä- ja runkomeluhaittaa, mikä on huomioitava suunniteltaessa uusia asuntoja nykyisten liikenneväylien läheisyyteen. Suunnittelualueen kohdalla rataosalle ei esitetä tärinän haitta-alueiden tarkentamiseksi tai rajaamiseksi tehtäviä tärinämittauksia Joensuun kaupunkiseudun rataympäristöselvityksessä 2006, vaan suunnittelualueen kaakonpuoleisella Sysmäjärven teollisuusalueella.

Kuva 3-21 Joensuu-Viinijärvi rataosuuden päivämeluvyöhykkeet (klo 7-22). (Lähde: Joensuun kaupunkiseudun rataympäristöselvitys, Suunnittelukeskus 2006).

Kuva 3-22 Joensuu-Viinijärvi rataosuuden yömeluvyöhykkeet (klo 22-7). (Lähde: Joensuun kaupunkiseudun rataympäristöselvitys, Suunnittelukeskus 2006).

Taulukko 3-7. Suunnittelualuetta halkovien maanteiden teoreettiset melualueet, jotka laskettiin putkimallina v. 2013 kaavatyön yhteydessä. Keskivuorokausiliikennemäärät (KVL) ovat vuodelta 2011. Liikennesuoritteista on oletettu 90 % tapahtuvan päiväaikaan (klo 7-22) ja raskaan liikenteen osuutena on käytetty 10 %.

				ETÄISYYDET TIEN KESKIVIIVASTA!		
		KVL	nopeus, km/h	päivä 55 dB	yö 50 dB	yö 45 dB
Kuusjärventie	Turula	2982	40	20	15	28
Polvijärventie	Keskustan päätie	2930	40	20	15	28
Polvijärventie	Keskustan päätie	2930	60	30	23	40
Outokummuntie	Turula	1472	50	17	12	23
Rikkarannantie	Joutsenlampi-Kyykkeri	741	40	8	5	13
Kaavintie	Polvijärventieltä etelään	1019	60	18	13	24
Kaavintie	Polvijärventieltä pohjoiseen	830	60	16	11	22

3.3.11.2 Mahdollisesti pilaantuneet maa-alueet

Outokummun kaupungin alueella Pohjois-Karjalan ympäristökeskuksen 14.5.2001 mahdollisesti pilaantuneiden alueiden kartoituksen tulokseksi saatiin 62 kohdetta, joista suunnittelualueella sijaitsee 18 kohdetta. Mahdollisesti pilaantuneita maa-alueita ovat mm. korjaamot, romuttamot, maalaamot, Outokumpu Oy:n kyllästämö ja polttonesteiden jakelupisteet. Lisäksi Vanhan aseman alueella on maaperässä öljyä, mutta nykykäytössä alueen ei ole arvioitu edellyttävän kunnostustoimenpiteitä. Käyttötarkoituksen muuttuessa Vanhan aseman alueelle on esitetty tehtäväksi kunnostustoimenpiteitä. Suunnittelualueen huoltoasemien alueilla on puhdistustyöt tehty.

3.3.11.3 Pohjaveden suojelu

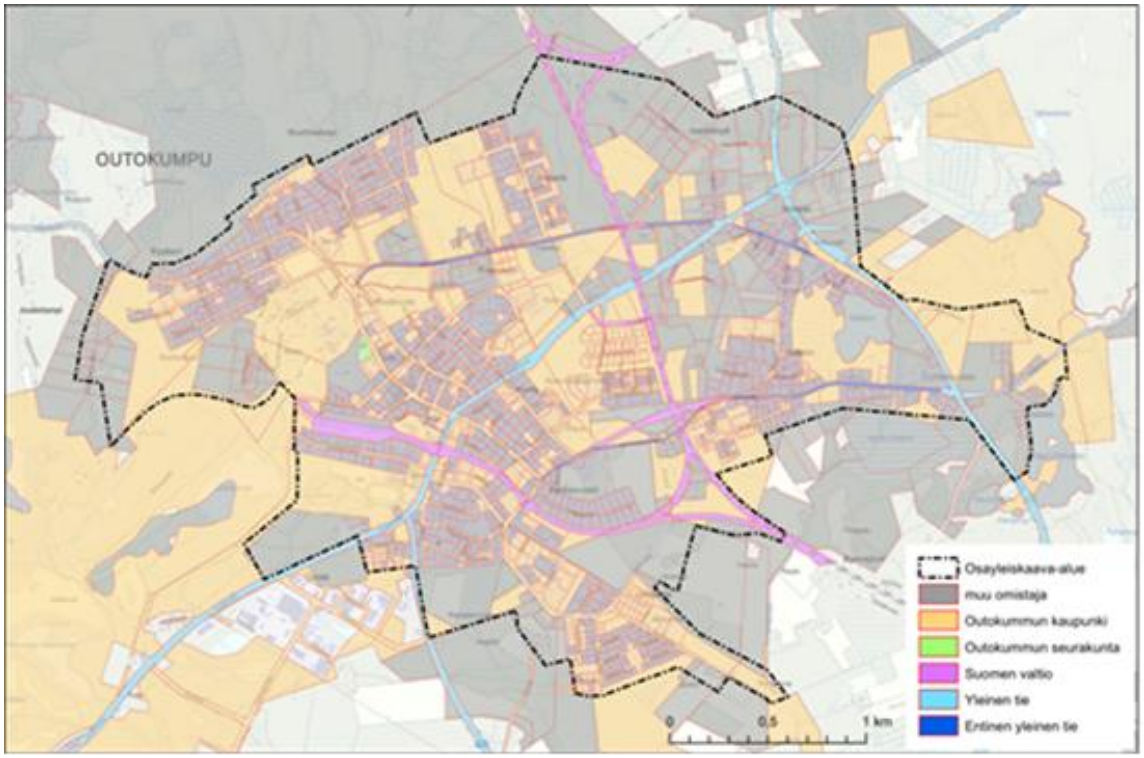
Pohjois-Karjalan alueella merkittävin osa vaarallisten aineiden kuljetuksista sijoittuu Siilinjärveltä Joensuun kautta Niiralaan kulkevalle rataosuudelle, joka kulkee suunnittelualueen läpi ja kulkee suunnittelualueen eteläpuolella osin Saari-Oskamon pohjavesialueella. Saari-Oskamon vedenottamo sijaitsee noin 1,4 kilometrin päässä radasta. Liikennevirasto toteutti Rataverkon pohjavesialueiden riskienhallintaprojektin Etelä-Savon, Pohjois-Savon, Pohjois-Karjalan, Kainuun ja Lapin ELY -keskusten alueella v. 2010. Suojelusuunnitelman Outokummun kaupungin tärkeille pohjavesialueille on laatinut Maa ja Vesi Oy vuonna 1995.

3.3.11.4 Muut häiriö- tai riskitekijät

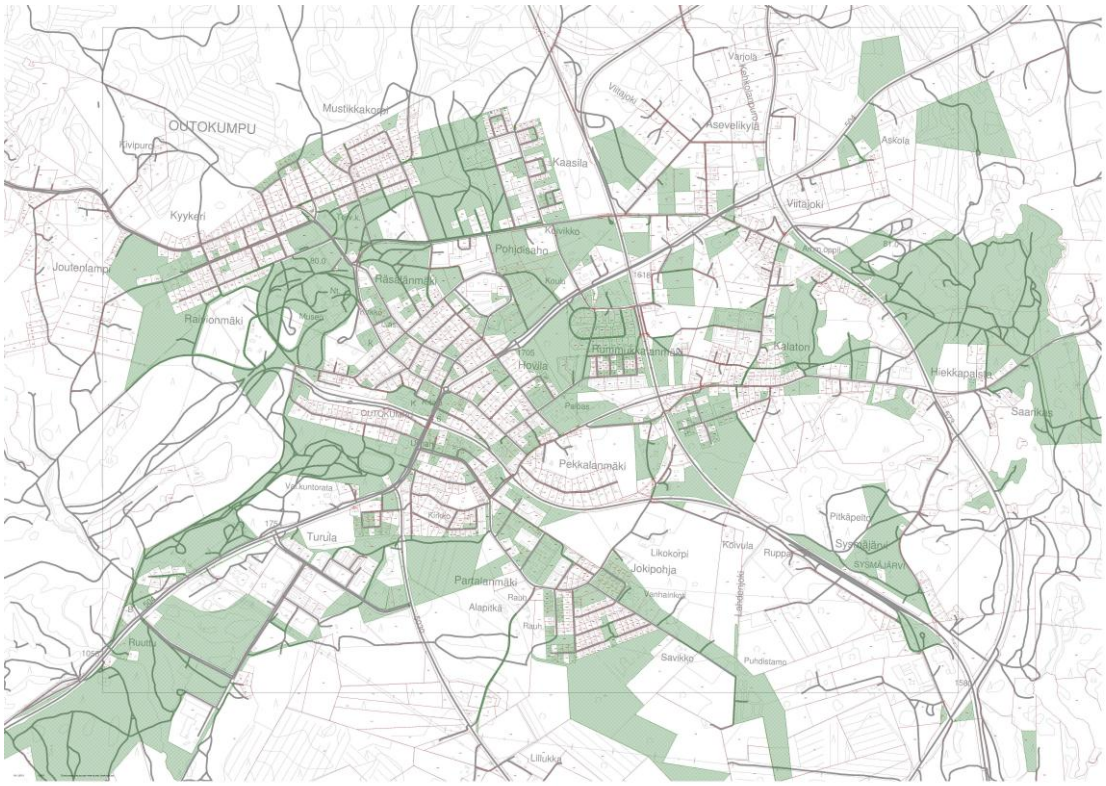
Vilkasliikenteisellä Joensuu-Viinijärvi rataosuudella kuljetaan huomattavia määriä vaarallisia aineita. Rata kulkee suunnittelualueen eteläpuolella I –luokan pohjavesialueella, joten on olemassa riski pohjaveden pilaantumiselle erityisesti onnettomuustilanteissa.

3.4 Maanomistus

Suunnittelualueen maanomistus jakaantuu seuraavasti: 454,68 ha muut maanomistajat 337,88 ha Outokummun kaupunki, 25,74 ha Suomen valtio, 0,66 ha Outokummun seurakunta, 23,87 ha yleisen tien aluetta ja 5,62 ha entisen yleisten tien aluetta.

Kuva 3-23 Suunnittelualueen maanomistus elokuussa 2011.

Kuva 3-24 Outokummun kaupungin omistamat maa-alueet toukokuussa 2012.

4. Suunnittelutilanne

4.1 Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtakunnalliset alueiden käyttötavoitteet (Valtioneuvoston päätös 30.11.2000) ovat saaneet lainvoiman 26.11.2001. Valtioneuvosto päätti 13.11.2008 valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden tarkistamisesta. Tarkistukset koskevat mm. yhdyskuntien ja elinympäristöjen ekologisen, taloudellisen, sosiaalisen ja kulttuurisen kestävyyden edistämistä sekä ilmastonmuutokseen liittyvien tekijöiden huomioimista maankäytön suunnittelussa. Tarkistuksen pääteemana on ollut ilmastonmuutoksen haasteisiin vastaaminen. Lisäksi tavoitteiden vaikuttavuutta on lisätty täsmentämällä tavoitemuotoiluja sekä vahvistamalla niiden velvoittavuutta. Suurin osa tavoitteista kuitenkin säilyy ennallaan. Tarkistetut tavoitteet tulivat voimaan 1.3.2009. Maankäyttö- ja rakennuslain 24 § 2. mom. mukaan alueidenkäytön suunnittelussa on huolehdittava valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden huomioon ottamisesta siten, että edistetään niiden toteuttamista.

Tavoitteet on ryhmitelty sisällön perusteella seuraaviin kokonaisuuksiin:

1. Toimiva aluerakenne
2. Eheytyvä yhdyskuntarakenne ja elinympäristön laatu
3. Kulttuuri- ja luonnonperintö, virkistyskäyttö ja luonnonvarat
4. Toimivat yhteysverkostot ja energiahuolto
5. Helsingin seudun erityiskysymykset
6. Luonto- ja kulttuuriympäristöinä erityiset aluekokonaisuudet

Yleistavoitteet ovat luonteeltaan periaatteellisia linjauksia, jotka on otettava huomioon valtion viranomaisten toiminnassa sekä maakunta- ja yleiskaavoissa. Erityistavoitteet ovat alueidenkäyttöä ja sen suunnittelua koskevia velvoitteita, jotka koskevat valtion viranomaisten toimintaa ja kaikkea kaavoitusta.

Tätä kaavatyötä koskevat kaavan laatimisen lähtökohtina asiakokonaisuudet 1-4 ja 6 ja niistä erityisesti toimivat yhteysverkostot ja energiahuolto asiakokonaisuus. Yleiskaavoituksessa tulevat sovellettaviksi yleistavoitteet ja erityistavoitteista ne, joita ei ole kohdennettu maakunnan suunnittelulle tai maakuntakaavoitukselle.

4.2 Seudulliset suunnitelmat

4.2.1 Pohjois-Karjalan maakuntasuunnitelma ja –ohjelma

Pohjois-Karjalan maakuntasuunnitelmassa, jota tarkistetaan valtuustokausittain, määritellään alueen kehityksen kannalta keskeiset pitkän aikavälin linjaukset. Maakuntasuunnitelman hyväksyy maakuntavaltuusto.

Pohjois-Karjalan strategia 2030 –maakuntasuunnitelman vision 2030 mukaan uusiutuva ja hyvinvoiva Pohjois-Karjala on luonnonläheinen, vetovoimainen ja kansainvälinen rajamaakunta. Strategisilla linjauksilla pyritään kansainvälisesti kilpailukykyiseen yritystoimintaan, hyvinvoivaan ja turvalliseen maakuntaan, osaamisen ja työllisyyden vahvistamiseen sekä kestävään aluerakenteeseen ja saavutettavuuteen. Pohjois-Karjalasta on mahdollista kehittyä kansainvälisesti tunnettu kaivannaisteollisuusmaakunta. Pohjois-Karjalan saavutettavuutta ja nopeita yhteyksiä maanteitse, rautateitse, ilmateitse ja vesiteitse parannetaan. Pohjois-Karjalan sijainti Venäjän rajalla on erityinen vahvuus maakunnan kehittämisessä ja Pohjois-Karjalasta on mahdollista kehittyä maan johtava Venäjä-osaamisen keskittymä. Tavoitteena on kääntää Pohjois-Karjalan nuorten ikäluokkien muuttotappio muuttovoitoksi. Väestötavoitteeksi vuonna 2030 Joensuun seutukunnassa on esitetty 120 900 asukasta, kun väkiluku vuonna 2009 oli 116 849 asukasta.

Maakuntaohjelma kokoaa seutujen ja maakunnan kehittämisen ajankohtaiset ja tärkeät hankkeet ja toimintapolitiikat, joihin suunnataan toiminnan kärki ja ohjelmoidaan rahoitus. Maakuntaohjelma kokoaa ja yhteen sovittaa kaikki alueella toteutettavat ohjelmat sisältäen mm. EU:n rakennerahasto-ohjelmat, koheesio- ja kilpailukyky- (KOKO), osaamiskeskusohjelman (OSKE) sekä maaseutupoliittisen kokonaisohjelman 2009 – 2013. Pohjois-Karjalan maakuntaohjelma (POKAT2014) 2011 -2014 toteuttaa Pohjois-Karjalan maakuntasuunnitelmaa 2030 neljän ensimmäisen vuoden osalta. Outokummun kaupungin menestystekijöiksi mainitaan vahva metalli- ja koulutusosaaminen ja kaivoshistorian ympärille rakentuva matkailu.

4.2.2 Joensuun seudun ja Keski-Karjalan koheesio- ja kilpailukykyohjelma 2010-2013

Aluekeskusohjelma oli osa Suomen kansallisen aluepolitiikan kokonaisuutta. Ohjelma perustui hallituksen syksyllä 2000 hyväksymiin aluepoliittisiin linjauksiin. Ohjelmakausi päättyi vuoden 2009 lopussa uuden koheesio- ja kilpailukykyohjelman (KOKO) käynnistyessä 2010 alussa.

Valtioneuvosto päätti lokakuussa 2008 alueellisen koheesio- ja kilpailukykyohjelman (KOKO) käynnistämisestä vuoden 2010 alusta. Ohjelman tavoitteena oli parantaa kaikkien alueiden kilpailukykyä ja tasapainottaa aluekehitystä tukemalla vuorovaikutusta ja verkottumista. Joensuun seutu ja Keski-karjala muodostivat oman KOKO –alueen vuosina 2010 – 2013. Ohjelmaa hallinnoi Joensuun Seudun Kehittämisyhtiö JOSEK Oy. Valtioneuvoston 15.12.2011 päätöksellä ohjelman kansallinen ohjelmamenettely ja ohjaus päättyivät 31.12.2011. Syynä on valtiontalouden säästötoimenpiteet.

4.2.3 Muut seudulliset suunnitelmat

Joensuun seudun kunnat ovat allekirjoittaneet seutusopimuksen, jonka tavoitteena on edistää Joensuun kaupunkiseudun elinvoimaisuutta ja kilpailukykyä sekä seudun asukkaiden tasavertaista kuntapalvelujen saatavuutta, monipuolisuutta ja laatua. Joensuun seudun tavoitetilana 2015 on olla elinvoimainen kasvukeskus.:

Joensuun seutu - elinvoimainen kasvukeskus

Joensuun seutu on vuonna 2015 yhdyskuntarakenteeltaan moni-ilmeinen 120 000 asukkaan aluekeskus, joka on väestömäärältään lisääntyvä ja kuntarakenteeltaan yhteneväisempi ja vahvempi. Vahva kansainvälinen osaamiskeskittymä ja yhteistyö elinkeinojen, työllisyyden ja korkeatasoisen koulutuksen jatkuvassa kehittämisessä tarjoaa vetovoimaisen sijaintipaikan tulevaisuutta tekeville osaajille ja yrityksille.

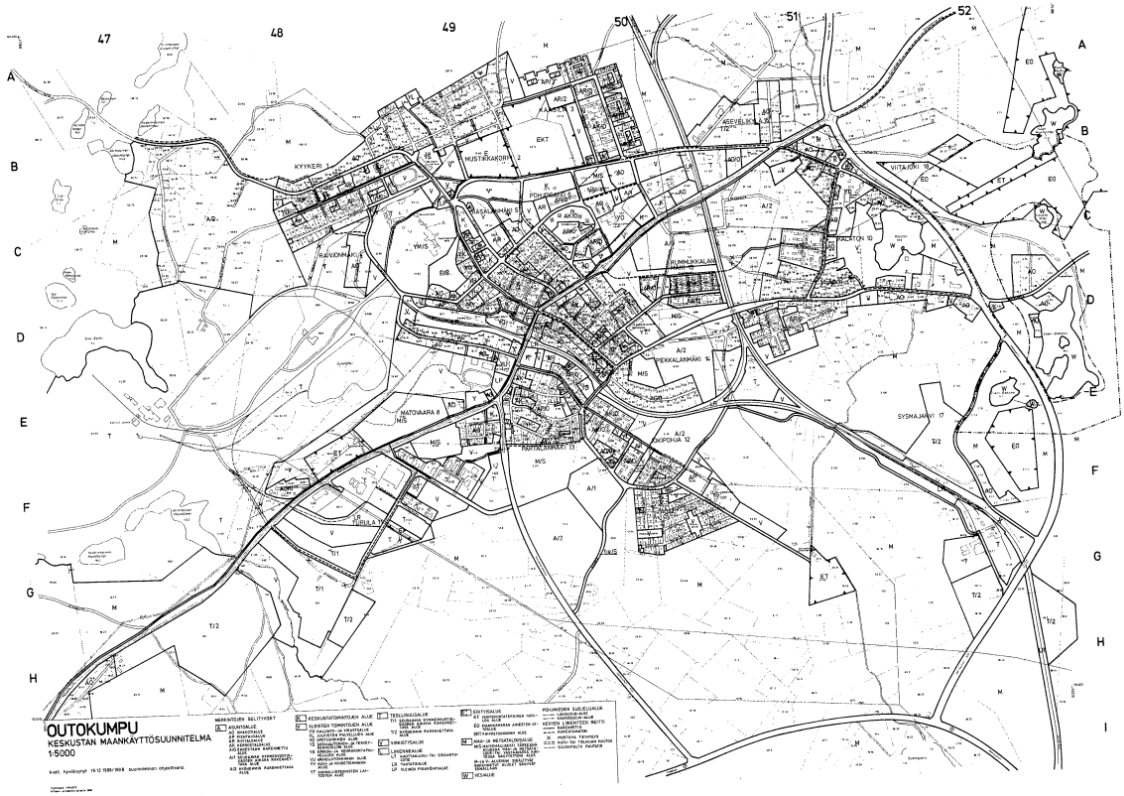
Vireä elinkeinoelämä, virikkeellinen, turvallinen ja puhdas asuinympäristö sekä asukkaiden käytössä olevat kunnallisten ja yksityisten palveluntarjoajien tuottamat monipuoliset palvelut tekevät Joensuun seudusta kilpailukykyisen asuinseudun.

Ydinkeskusta muodostaa valtakunnallisesti merkittävän koulutus-, kulttuuri-, vapaa-aika- ja palvelukeskuksen

Tavoitteena on toteuttaa Joensuun kaupunkiseutusuunnitelmaa, elinkeino-ohjelmaa, kuntapalvelujen yhteistyön kehittämisohjelmaa, maaseutuohjelmaa, yleiskaavaa 2020 sekä muita yhteisesti päätettäviä ohjelmia ja tavoitteita. Joensuun seudun tavoitetilan 2015 toteuttamiseksi on laadittu Joensuun seudun strategiasuunnitelma 2008–2013.

4.2.4 Kaupungin omat strategiset suunnitelmat

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt 19.12.1988/159 § Outokummun keskustan maankäyttösuunnitelman ohjeellisena noudatettavaksi.

Kuva 4-1 Ote Outokummun kaupungin maankäyttösuunnitelmasta 1988.

Outokummun kaupungin kaupunginvaltuuston 15.6.2009 hyväksymässä strategiassa vuosille 2009 – 2012 nähdään mahdollisuutena muun muassa matkailualan kehittäminen, kunta- ja seutuyhteistyö, vahva metalli-muovi-elintarvike –keskittymä, palvelurakenteen muutos, tiivis taajamarakenne, kaavoitus, tonttipolitiikka ja Outokummussa työssäkäyvien

saaminen kaupungin asukkaiksi. Outokumpu nähdään visiossa historiastaan ja nykyisyydestään ylepänä kaupunkina, jossa on turvallinen ja viihtyisä elinympärsitö. Outokumpu on kehittyvä, vaurastuva ja vetovoimainen teollisuus-, koulutus-, kulttuuri-, asumis- ja matkailukaupunki, joka tarjoaa kuntalaisille laadukkaat palvelut ja josta on hyvä liikenneyhteydet maakuntakeskuksiin. Outokumpu tunnetaan aktiivisena ja luotettavana yhteistyökumppanina.

Strategiana on muun muassa huomioida rakentamisessa ja liikenteessä turvallisuus ja esteettömyys, Kummunkadun alueen uudistaminen, riittävä maanomistus kaavoitukseen, vuokra-asunto- ja tonttitarjonnan monipuolistaminen sekä kaupungin keskustan ja lähiympäristön viihtyisyyden ja yleisilmeen sekä infrastruktuurin parantaminen.

4.3 Kaavoitustilanne

4.3.1 Maakuntakaava

Outokummun kaupungin alueella ovat voimassa Pohjois-Karjalan maakuntakaavan 1. vaihekaava ja maakuntakaavan täydennys eli 2. vaihekaava.

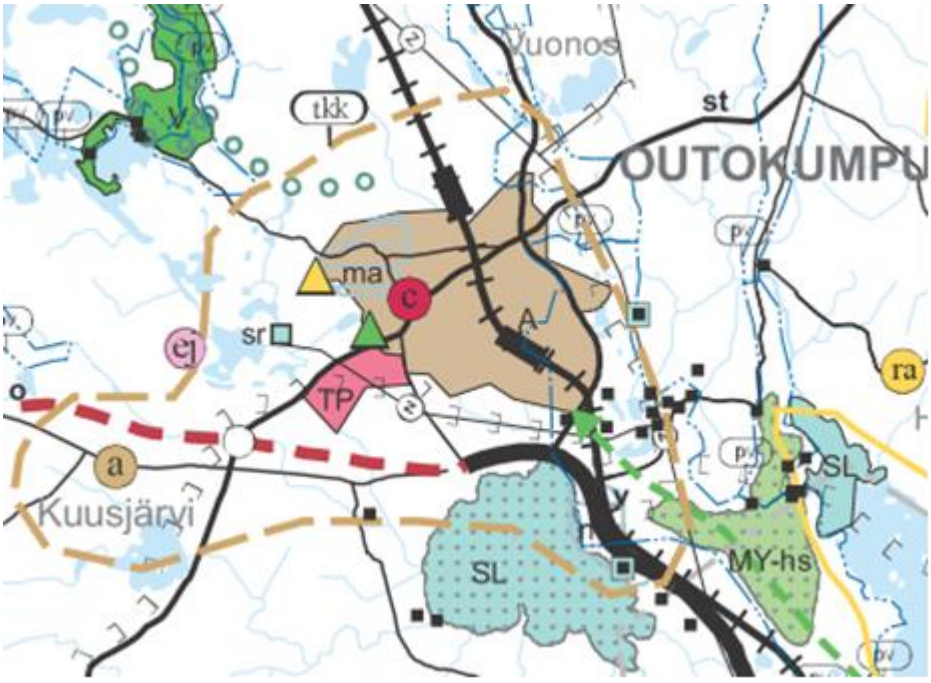
Pohjois-Karjalan maakuntakaava, 1. vaihekaava

Maakuntakaavan 1. vaiheen on maakuntavaltuuston hyväksymä 21.11.2005 ja vahvistettu valtioneuvostossa 20.12.2007. Kaavassa käsiteltiin pääosa maakunnallisista ja seudullisista maankäyttötarpeista.

Outokummun kaupungin keskustaajama on osoitettu taajamatoimintojen alueeksi (A) ja siihen kohdemerkinnällä keskustatoimintojen alue (c), joka on seutukeskuksen keskusta, johon sijoittuu keskustahakuisia kaupan ja hallinnon palveluja sekä asumista. Taajamaan liittyvä lähialue on rajattu merkinnällä (tkk) taajamaseudun kehittämiskohdealueeksi, jolla on tarvetta maankäytön ohjaukseen taajamarakenteen ja haja-asutusalueen yhteensovittamisessa yhdyskuntarakenteen, ylikunnallisen virkistys- ja vapaa-ajanverkoston sekä kulttuuriarvojen kannalta. Suunnittelualueen ulkopuolella, sen tuntumassa sijaitseva Teollisuuskylän alue on osoitettu työpaikka-alueeksi (TP).

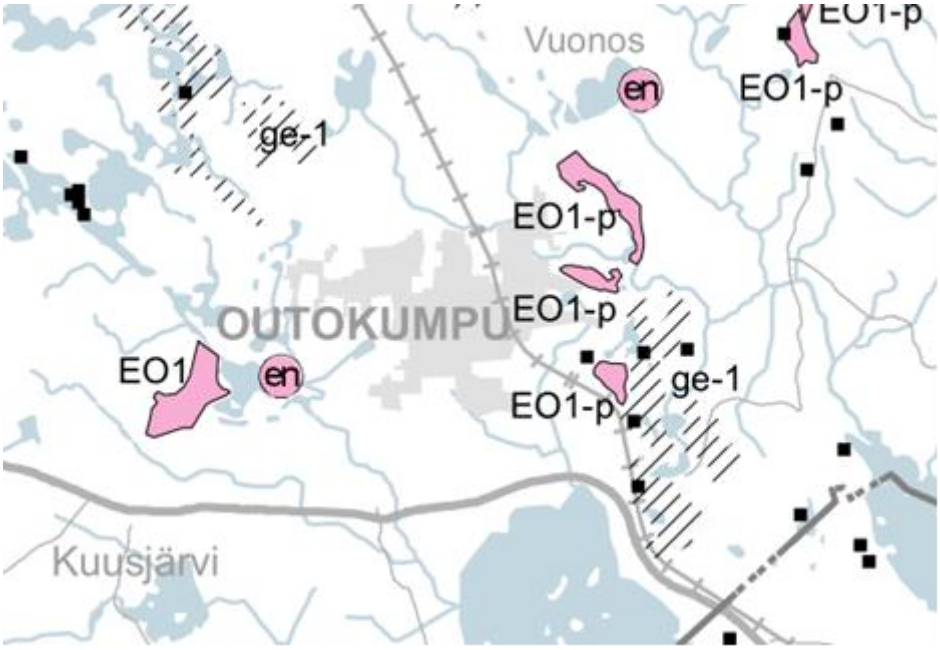
Suunnittelualuetta halkoo kaakkois-luodesuunnassa päärata rataosalla Siilinjärvi - Viinijärvi. Sysmäjärven ja Vuonoisen rautatieliikennepaikat sijoittuvat suunnittelualueen tuntumaan. Kuusjärventie – Polvijärventie ja Kaavintie on osoitettu merkinnällä (st) seututeiksi sekä Outokummuntie, Joensuunkatu, Kummunkatu ja Rikkarannantie yhdysteiksi. Näillä teillä on voimassa Mcl:n 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus. Suunnittelualueen itäosaan ja eteläpuolelle on osoitettu moottorikelkkailureitit.

Matovaaran urheilualue; urheilukeskus, taajaman lähivirkistysalue ja golfkenttä on osoitettu virkistyskohteeksi ja vanhan kaivoksen alue matkailupalvelujen kohteeksi. Valtakunnallisesti merkittävä kulttuuriympäristö Outokummun vanha kaivos on osoitettu kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeäksi alueeksi. Suunnittelualueen itäosissa Saari-Oskamon I-luokan pohjavesialue on osoitettu tärkeäksi tai vedenhankintaan soveltuvaksi pohjavesialueeksi (pv). Suunnittelualueen tuntumassa Onkilamminsärkät II-luokan pohjavesialue on osoitettu tärkeäksi tai vedenhankintaan soveltuvaksi pohjavesialueeksi (pv).

Kuva 4-2 *Ote Pohjois-Karjalan maakuntakaavan 1. vaiheen kaavakartasta.*

Pohjois-Karjalan maakuntakaava, 2. vaihekaava
Maakuntakaavan 2. vaihe on maakuntavaltuuston hyväksymä 4.5.2009 ja vahvistettu ympäristöministeriössä 10.6.2010. Ympäristöministeriö jätti kaavasta vahvistamatta kaksi soranottoaluetta, yhden rakennuskiviainesten ottoalueen ja kaksi turvetuotannon aluetta. Kaava täydentää voimassa olevaa maakuntakaavaa ja sillä sovitetaan yhteen maa-ainesten- ja turpeenoton sekä luonnonsuojelun tarpeita. Edellä mainitun lisäksi 2. vaihekaava sisältää seuraavat maankäyttömuodot: energiahuollon kannalta tärkeät alueet, varuskuntien ja niiden ampuma-alueiden melualueet sekä maakunnallisesti ja seudullisesti merkittävien ampumaratojen melualueet ja muinaisjäännösten täydentämisen. Outokummun keskusta-alueen osayleiskaavan suunnittelualueelle ei ole osoitettu 2. vaihekaavassa osoitettu merkintöjä tai määräyksiä.

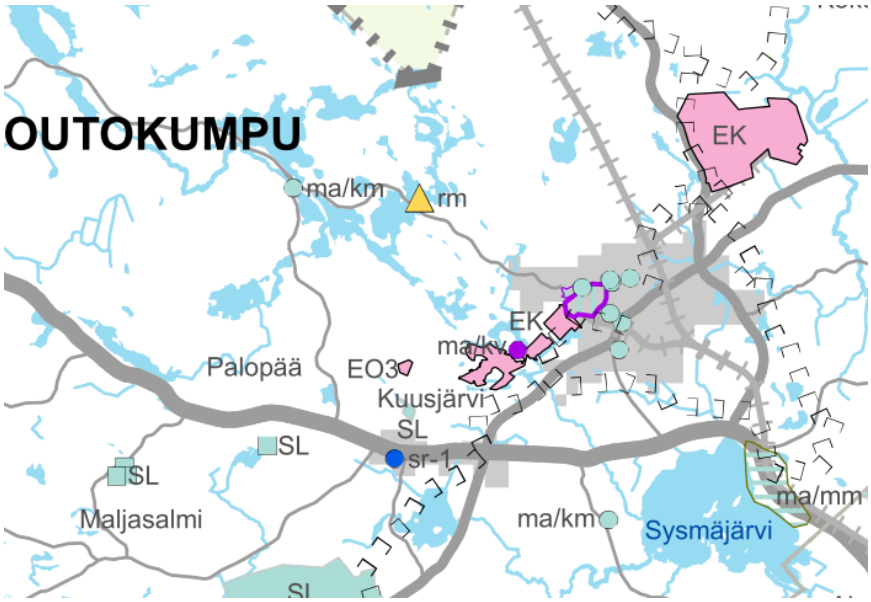

Kuva 4-3 Ote Pohjois-Karjalan maakuntakaavan 2. vaiheen kaavakartasta.

Pohjois-Karjalan maakuntakaava, 3. vaihekaava

Pohjois-Karjalan maakuntakaavan 3. vaiheen laatiminen on käynnistynyt vuonna 2010. Laadittava maakuntakaavan 3. vaihe täydentää maakunta-kaavan 1. ja 2. vaiheita ja koskee pääosin niitä maankäyttömuotoja, joita ei ole aikaisemmin käsitelty. Laadittava maakuntakaava käsittää koko maakunnan alueen. Maakuntavaltuusto hyväksyi Pohjois-Karjalan maakuntakaavan 3. vaiheen ehdotuksen 3.6.2013.

Maakuntakaavan 3. vaiheessa on käsitelty seuraavat maankäyttöluokat, joita ei ole käsitelty aikaisemmissa maakuntakaavoissa: kalliokiviaineisten otto, arvokkaat kalliot, rakennetut kulttuuriympäristöt ja arvokkaat maisema-alueet, tuulivoima, virkistys- ja matkailualueet ja –reitistöt, puolustusvoimien ja Rajavartiolaitoksen varasto-, harjoitus- ja ampuma-alueet ja niihin liittyvät rajoitukset, teollisuusmineraalien ja malmien esiintymisalueet sekä tarkistukset maakuntakaavan 1. ja 2. vaiheisiin.

Kuva 4-4 Ote Pohjois-Karjalan maakuntakaavan 3. vaiheen kaavaehdotuskartasta.

Pohjois-Karjalan maakuntakaava, 4. vaihekaava

Pohjois-Karjalan maakuntakaavan 4. vaiheen laatiminen on käynnistynyt vuonna 2013. Maakuntakaavan 4. vaiheessa käsitellään Joensuun kaupunkiseutuun liittyen yhdyskuntarakennetta (erityisesti asumisen, palveluiden ja teollisuuden tarpeita), virkistysalueita ja –reitistöjä, viheryhteystarpeita sekä maakunnallisen/seudullisen ampumaradan sijoittamisvaihtoehtoja. Koko maakuntaa koskevina tarkistuksina ja täydennyksinä käsitellään vähittäiskaupan suuryksiköt, yksittäiset käsittelyn aikana esille tulevat muut mahdolliset täydennykset maakuntakaavan 1. ja 2. vaiheisiin.

4.3.2 Joensuun seudun yleiskaava 2020

Joensuun seudun seutuvaltuusto hyväksyi 2.12.2008 kuntien yhteisen, oikeusvaikutteisen yleiskaavan nykyisten Joensuun, Kontiolahden, Liperin, Outokummin ja Polvijärven kuntien koko alueelle. Ympäristöministeriö vahvisti yleiskaavan 29.12.2009 (N:o YM2/523172008) lukuun ottamatta Liperin kuntaan Leinosen lammen rannoille ja Välikankaan teollisuusalueelle osoitettuja osa-alueita. Ympäristöministeriö määräsi samalla päätöksellä, että yleiskaava tulee voimaan ennen kuin se on saanut lainvoiman voimaantulokuulutuksen julkaisupäiväyksellä. Yleiskaavassa on esitetty Joensuun seudun tavoitteellinen yhdyskuntarakenne vuonna 2020.

Joensuun seudun yleiskaavassa 2020 Outokummun kaupungin keskustaajaman ydin Kummunkadun-Hovilankadun-Polvijärventien-Kuusjärventien ympäristössä osoitettu keskusta-alueeksi (C), jota ympäröivät kerros- ja rivitalovaltaiset alueet (AKR), pientalovaltaiset asuntoalueet (AP), virkistysalueet (V), palvelujen ja hallinnon alueet (P) tai –kohteet (p), lähipalvelut (pl), maa- ja metsätalousvaltaiset alueet (M) sekä työpaikka-alueet (TP) että Teollisuuskylän ja Sysmäjärven teollisuus- ja varastoalueet (T).

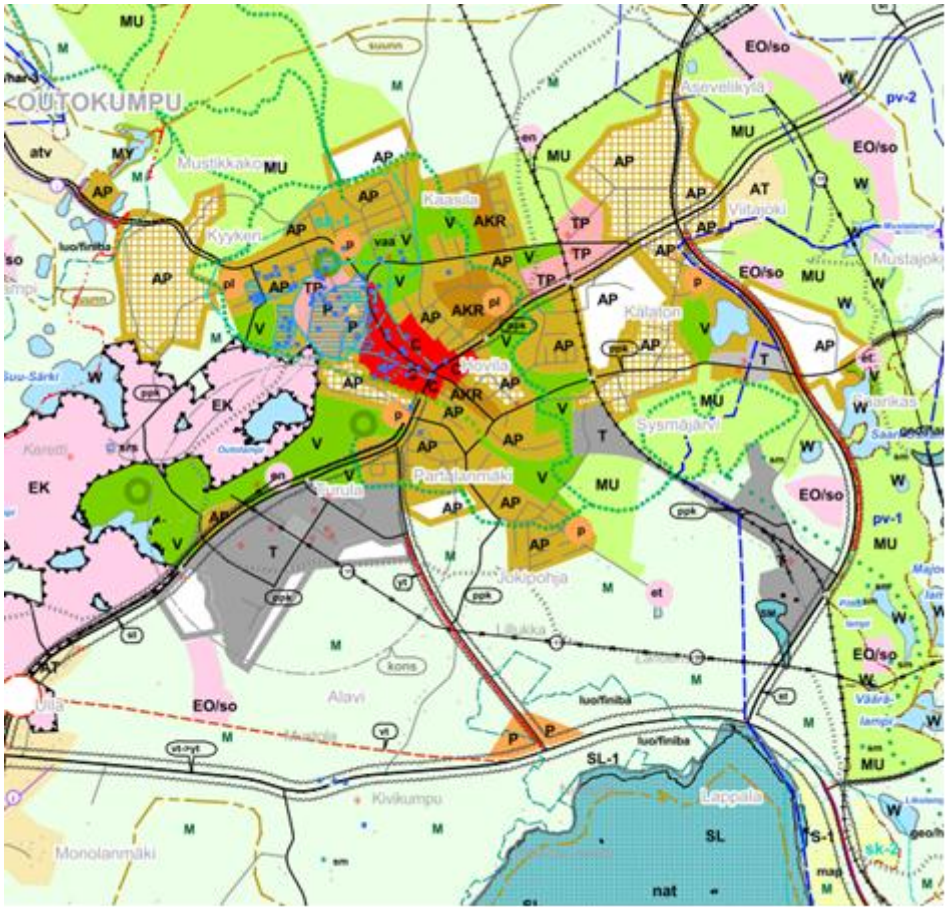
Keskusta-alueen osayleiskaavan suunnittelualueella täydennysrakennettaviksi pientalovaltaisiksi alueiksi (AP ruudukkorasteroitu) on osoitettu Vanhan aseman alue ympäristöineen, Hovilan Louhelankadun ympäristö, Kyykerinkadun ja Joutenkadun jatkojen alueet sekä alueita Kalattomassa, Asevelikylässä ja Viitajoella. Uusiksi tai olennaisesti muuttuviksi asuinpientalovaltaisiksi alueiksi (AP, alueen rajalla väri) on osoitettu suunnittelualueella vastaavasti Hiekkapalstan alue sekä Kalattoman aluetta.

Valtakunnallisesti merkittäväksi rakennetuksi kulttuuriympäristöksi (sk-1) on osoitettu Outokummun vanha kaivos ja asuntoalueet (vk5.1)sekä Outokummun vanha kaivosalue (vk5.2). Outokummun vanha kaivosalue (sininen vaakaviivoitus) on osoitettu seudullisesti merkittäväksi rakennuskulttuurikohteeksi / alueeksi. Outokummun entisen kaivoksen sor-

tumavaara-alue outolammenrannasta Mustikkakorpeen on rajattu vaara-alueeksi (vaa). Suunnittelualueelle on merkitty noin 76 rakennuskulttuurikohdetta. Teollisuuskylässä sijaitsevan FSP Finnish Steel Painting Oy:n 1 kilometrin Seveso II-direktiivin mukainen konsultointivyöhyke ulottuu suunnittelualueen lounaisosiin Matovaarassa ja Partalanmäellä.

Saari-Oskamon pohjavesialue on osoitettu vedenhankinnan kannalta tärkeäksi (1. lk) pohjavesialueeksi (pv-1). Suunnittelualueen tuntumassa Onkilamminsärkkien pohjavesialue on osoitettu muuksi tärkeäksi (2. lk.) pohjavesialueeksi (pv-2). Vedenottamo on osoitettu yhdyskuntateknisen huollon kohteeksi (et) Mustanjoentien varressa ja energiahuollon kohteeksi (en) lämpökeskus Miilutiellä. Maakunnallisesti arvokkaaksi arvioitu Väärälampi-Saari-Oskamon harju- ja reunamuodostuma on osoitettu geomorfologisesti arvokkaaksi harjualueeksi (geo/har-3). Mahdollisesti saastuneiksi maa-alueiksi on osoitettu Ympäristöhallinnon MATTI -rekisterin kohteet alueella.

Seututeiksi (st) on osoitettu suunnittelualuetta halkovat (st573) Outokumpu – Kaavi ja (st504) Outokumpu-Polvijärvi (Koli) sekä yhdysteiksi (yt) Outokummuntie (5030) ja Rikkarannantie (15673), joiden varteen on osoitettu liikennemelualueet (me) tarvittavilla osuuksilla. Paikallisiksi pääkaduiksi on merkinnällä (ppk) osoitettu muun muassa Kalattomantie ja Alavintie. ohjeelliset ulkoilureitit, kevyen liikenteen reitit, rautatie, moottorikelkkaurat tai –reitit.

Kuva 4-5 Ote Joensuun seudun yleiskaavasta 2020.

Joensuun seudun yleiskaavan 2020 kaavaselostuksessa on otettu kantaa yleiskaavan muuttamiseen ja siitä poikkeamiseen. Lähtökohtaisesti yhteinen yleiskaava ei ohjaa kunnan yleiskaavan laatimista, olkoon yleiskaavan muoto, mikä hyvänsä. Jos kunta päättää laatia alueelleen tai sen osalle oikeusvaikutteisen yleiskaavan, on maakuntakaava ohjeena sitä laadittaessa. Yhteinen yleiskaava on kuitenkin otettava huomioon. Kunnan yleiskaavassa tulee ottaa riittävästi huomioon sen sopeutuminen yhteisen yleiskaavan osoittamaan laajemman alueen suunniteltuun käyttöön. Tämä on maakuntakaavan ohjausvaikutusta lievempi kunnan yleiskaavoitusta ohjaava vaikutus.

4.3.3 Asemakaava

Suunnittelualueella on voimassa noin 80 eri aikoina voimaan tullutta asemakaavaa.

4.4 Rakennusjärjestys

Outokummun kaupunginvaltuusto on hyväksynyt Outokummun kaupungin rakennusjärjestyksen kokouksessaan 22.11.2010 § 72. Outokummun kaupungin rakennusjärjestys on tullut voimaan 1.1.2011.

4.5 Pohjakartta

Pohjakarttana käytetään Maanmittauslaitoksen toimittamaa rasteriperuskarttaa (yhden metrin pikselillä), joka tulostetaan mittakaavassa 1:5 000.

5. Selvitykset

5.1 Aiemmat selvitykset ja suunnitelmat

Osayleiskaavan suunnittelun yhteydessä koottiin olemassa oleva yhdyskuntarakennetta ja väestöä, nykyistä maankäyttöä, luonnonympäristöä, maisemaa ja kulttuuriperintöä, liikenneverkkoa, maaperä- ja pintavesiolosuhteita sekä mahdollisia ympäristöhäiriöitä koskeva tieto.

Luettelo kaikista lähtötietoina käytetyistä ja/tai tiedossa olleista aiemmista selvityksistä, suunnitelmista ja muusta aineistosta on esitetty selostuksen luvussa 11.

5.2 Kaavan laadintavaiheessa tehdyt selvitykset

5.2.1 Luontoselvitys

Osayleiskaavoituksen yhteydessä suunnittelualueelle on tehty luontoselvityksiä. Kesän 2011 selvityksessä on keskitytty erityisesti arvokkaimpien luontotyyppien paikantamiseen. Tätä selvitystä on kesällä 2012 täydennetty kasvillisuusinventoinnilla, jossa on erityisesti huomioitu kuivat niityt, kedot, ahot, pientareet sekä Vanhan kaivoksen alueen avoimet ja puoliavoimet ympäristöt. Kesän 2013 selvityksessä on inventoitu linnustoa, lepakoita sekä liito-oravia. Luontoselvitykset on esitetty kaavaselostuksen liitteinä 5, 6 ja 7.

Luontoselvitysten tavoitteena on antaa riittävä kokonaiskuva selvitysalueen luonnonympäristöstä sekä selvittää ne luonnon ominaispiirteet ja arvokkaat elinympäristöt, jotka kaavaa laadittaessa tulee ottaa huomioon. Tavoitteena on myös edistää ekologisesti kestävää kehitystä (MRL 1 §) sekä luonnon monimuotoisuuden ja muiden luonnonarvojen säilymistä (MRL 5 §) kaavoitettavalla alueella.

Selvityksen keskeinen sisältö on esitetty kaavaselostuksen luonnonympäristöä ja luonnonsuojelua koskevissa kohdissa. Selvitys on selostukseen liitteenä 5.

5.2.2 Maisema- ja kulttuuriympäristöselvitys

Maisema- ja kulttuuriympäristöselvityksessä tuodaan esiin maiseman rakenne ja ominaisuudet sekä kulttuurimaiseman ja yhdyskuntarakenteen kehityshistoria pääpiirteissään. Analyysi tehdään erilaisten sekä eri-ikäisten karttojen ja valokuvien sekä paikkatietoaineiston avulla. Analyysin johtopäätökset tarkistetaan maastokäynnillä. Työtä varten kootaan tiedot suojelukohteista, kulttuurihistoriallisesti arvokkaista kohteista ja arvokkaista maisema-alueista. Maisema- ja kulttuuriympäristöselvitys laadittiin kesäkuussa 2012. Selvitys on selostuksen liitteenä 8.

5.2.3 Kulttuuri- ja rakennushistoriallinen selvitys

Selvityksen tarkoituksena oli tunnistaa ja arvottaa kulttuurihistoriallisia ja suojelullisia arvoja omaavat rakennukset ja aluekokonaisuudet. Kulttuuri- ja rakennushistoriallisen selvityksen painopistealueita olivat Outokumpu-yhtiön rakennus- ja asutustoiminta, kaivosyhdyskunnan aikana valmistuneet omakotikokonaisuudet, liikekeskusta, sekä aiemmin inventoimatta ja arvottamatta jääneet arvokkaat kohteet. Ajallisesti selvitys ulottui aina 1960- ja 1970 – lukujen taitteeseen käsittäen Outokumpu – yhtiön rakennus- ja asutushistorian sekä liikekeskustan tähän mennessä tärkeimmät kehitysvaiheet. Selvitystyötä ohjasi ohjausryhmä, johon kuuluivat Janne Korpela (Outokummun kaupunki), Tarja Pirinen (Outokummun kaupunki), Marja-Leena Ikkala (Museovirasto), Hannu Piipponen (Pohjois-Karjalan ELY -keskus) ja Anne Meriläinen (Outokummun kaivosmuseo). Selvityksestä järjestettiin seminaari- ja yleisötilaisuus Outokummun kaupungintalolla 29.8.2013. Selvityksen loppuraportti on selostuksen liitteenä 9.

5.2.4 Liikenneselvitys

Liikenneverkon nykytila ja osayleiskaavan vaikutukset liikenteeseen on kuvattu kaavaselostuksessa. Uusista asuntoaluevarauksista on tehty erillisselvitys, jossa varauksia on tarkasteltu liikenteen kannalta ja arvioitu niiden edellyttämiä toimenpiteitä tie- ja katuverkon sekä kevyen liikenteen väylien parantamiseksi. Tämän mukaan nykyisen taajaman sisään tehdyt varaukset uusille asuntoalueille tiivistävät taajamarakennetta, ja ovat hyviä viisaan liikkumisen kannalta. Niiden aiheuttamat autoliikenteen lisäykset mahtuvat hyvin nykyiseen tie- ja katuverkkoon. Joidenkin alueiden toteuttaminen edellyttää kevyen liikenteen väylien lisäämistä.

Pitkän aikavälin reservivaraukset uusille asuntoalueille Kaavintien itäpuolella jäävät hankalasti ohikulkutien taakse. Näiden toteuttaminen edellyttää liittymä- ja kevyen liikenteen järjestelyjä Kaavintielle ja mahdollisesti Polvijärventielle. Liikenteellisesti hankalan sijainnin ja tiejärjestelyistä aiheutuvien kynnyskustannusten vuoksi nämä alueet tulisi jättää toissijaisiksi taajamarakenteen sisään tuleviin varauksiin nähden.

5.2.5 Melumallinnus

Suunnittelualuetta halkovien maanteiden osalta määritettiin maantieliikenteen teoreettiset melualueet eli laskenta suoritettiin putkimallina v. 2013. Keskivuorokausiliikenteenä käytettiin v. 2011 liikennemääriä. Tulosten tulkitsemisessa on huomioitava, että melualue on kapeampi paikassa, jossa tie on leikkauksessa, maston muoto tai rakennukset rajoittavat melun leviämistä. Vastaavasti melualue on leveämpi paikassa, jossa tienpinta on korkeammalla ympäröivää maastoa kuin laskentatilanteessa, tie on vesistön tai muun laajan ääntä hyvin heijastavan alueen kohdalla tai melua hyvin heijastavan pitkän seinämäisen esteen kohdalla. Melualueella sijaitsevan uuden asuinalueen käyttöön ottaminen on tarkoitettu perustuvaksi asemakaavaan, jonka toteuttamisen edellytyksenä on tarkemman meluselvityksen laatiminen.

5.3 Tarvittavat lisäselvitykset

Suunnittelualueen liikennemelulle altistuville asuinalueiden osille on tarpeen laatia mittauksiin perustuva meluselvitys ennen uusien alueiden rakentamista asemakaavoituksen yhteydessä.

6. Osayleiskaavan tavoitteet

6.1 Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

1.3.2009 voimaan tulleiden tarkastettujen alueidenkäyttötavoitteiden kärkiaiheita ovat mm. aluerakenteen verkottuminen, ilmastonmuutoksen hillitseminen ja siihen sopeutuminen sekä liikennehankkeiden ajantasaistaminen.

Ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi on pyrittävä energiankulutuksen vähentämiseen, energiatehokkuuden lisäämiseen ja uusiutuvien energialähteiden käyttöön. Alueidenkäytön suunnittelussa tämä tarkoittaa yhdyskuntarakenteen eheyttämistä ja rakentamisen sijoittamista siten, että liikennetarve vähenee ja erityisesti kevyen liikenteen ja raideliikenteen osuutta voidaan kasvattaa. Uusien alueiden käyttöönotto ja jo olevien alueiden huomattava täydennysrakentaminen tulee ajoittaa siten, että mahdollisuudet joukkoliikenteen hyödyntämiseen varmistetaan. Taajamia eheytettäessä tulee elinympäristön laatua parantaa eikä uutta rakentamista ei tule sijoittaa tulvavaara-alueille. Lisäksi maankäytön suunnittelussa tulee varautua mm. kaukolämpöverkostojen laajentamiseen ja jäteperäisiä polttoaineita käyttävien energialaitosten ja niiden logististen ratkaisujen aluetarpeisiin.

Liikenteen ja yhteysverkostojen osalta on pyrittävä alueidenkäytön ja liikennejärjestelmän yhteensovittamiseen siten, että henkilöautoliikenteen tarve vähenee, etusijalle asetetaan ympäristöä vähän kuormittavat liikennemuodot, olemassa olevia verkostoja hyödynnetään tehokkaasti ja matka- ja kuljetusketjujen toimivuutta ja eri liikennemuotojen välistä yhteistyötä parannetaan.

Tarkastettujen alueidenkäyttötavoitteiden mukaan uusia asuin-, työpaikka- ja palvelutoimintojen tai vähittäiskaupan suuryksiköiden alueita ei tule sijoittaa irralleen olemassa olevasta yhdyskuntarakenteesta. Runsaasti henkilöliikennettä aiheuttavat elinkeinoelämän toiminnot on sijoitettava olemassa olevan yhdyskuntarakenteen sisään tai muutoin hyvien joukkoliikenneyhteyksien äärelle. Haitallisia terveysvaikutuksia tai onnettomuusriskejä aiheuttavien toimintojen ja vaikutuksille herkkien toimintojen välille on jätettävä riittävän suuri etäisyys.

Alueidenkäytön suunnittelussa on edistettävä olemassa olevan rakennuskannan hyödyntämistä sekä luotava edellytykset hyvälle taajamakuvalle. Taajamia kehitettäessä on huolehdittava siitä, että viheralueista muodostuu yhtenäisiä kokonaisuuksia. Alueidenkäytössä on varmistettava, että valtakunnallisesti merkittävät kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvot säilyvät.

6.2 Maakuntakaava

Osayleiskaavoitettavan alueen maankäyttö noudattaa pääpiirteissään voimassa olevaa maakuntakaavaa. Maakuntakaavassa on annettu alueiden kehittämiseen liittyviä suunnittelumääräyksiä ja suosituksia, jotka on huomioitava yleiskaavoitukselle asettavien tavoitteiden yhteydessä.

Maakuntakaavan 1. vaihemaakuntakaavassa Outokummun kaupungin taajamaan liittyvä lähialue on osa taajamaseudun kehittämiskohdealuetta (tkk), jolla on tarvetta maankäytön ohjaukseen taajamarakenteen ja haja-asutusalueen yhteensovittamisessa yhdyskuntarakenteen, ylikunnallisen virkistys- ja vapaa-ajanverkoston sekä kulttuuriarvojen kannalta. Suunnittelumääräyksessä määrätään, että yksityiskohtaisessa suunnittelussa tulee edistää yhdyskuntarakenteen eheyttämistä ja ottaa huomioon taajaman laajentumis- ja kehittämistarpeet, virkistys- ja vapaa-ajanverkostojen jatkuvuus sekä maisemarakenteen ja kulttuuriympäristön erityispiirteet. Maaseutuelinkeinojen kannalta hyvät peltoalueet tulee turvata muulta rakentamiselta.

Keskustatoimintojen alueen (c) yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee kiinnittää huomiota taajamakuvaan, keskusta-alueen toimivuuteen ja liittymiseen muuhun taajamarakenteeseen.

Matovaaran urheilualue on osoitettu virkistyskohteeksi. Suunnittelumääräyksessä määrätään, että alueen maankäyttöä suunniteltaessa tulee kiinnittää erityistä huomiota alueen virkistyskäytön ja luontomatkailun kehittämiseen sekä ympäristöarvojen säilymiseen. Kohteiden suunnittelussa tulee erityisesti ottaa huomioon alueen liittyminen maakunnalliseen ulkoilureittiverkostoon.

Outokummun vanha kaivos on osoitettu matkailupalvelujen kohteeksi, jonka suunnittelumääräyksessä määrätään, että alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee kiinnittää huomiota matkailullisesti vetovoimaisen keskuksen muodostamiseen sekä ottaa huomioon eri toimijoiden ja rakentamisen sopeuttaminen ympäristöön. Valtakunnallisesti merkittävänä kulttuuriympäristönä vanha kaivos on osoitettu kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeäksi alueeksi, jonka alueen suunnittelussa ja käytössä on otettava huomioon kulttuuriympäristön kokonaisuus ja erityispiirteet sekä turvattava ja edistettävä niiden säilymistä.

Taajamatoimintojen alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee ottaa huomioon taajaman erityispiirteet ja edistää yhdyskuntarakenteen eheytymistä sekä keskusta-alueen kehittämistä taajaman toiminnalliseksi ja taajamakuvaltaan selkeäksi kokonaisuudeksi sekä kiinnittää huomiota taajamakuvaan ja taajaman sisäisen viherverkoston, arvokkaan kulttuuriympäristön ominaispiirteiden sekä luonnonympäristön ja rakennetun ympäristön kohteiden erityisarvojen säilyttämiseen. Laajennusalueiden suunnittelussa tulee ottaa huomioon taloudellisuus, palvelujen saavutettavuus, kevyen liikenteen sekä joukkoliikenteen toimintamahdollisuudet.

Saari-Oskamon tärkeällä tai veden hankintaan soveltuvalla pohjavesialueella (pv) on aluetta koskevat toimenpiteet suunniteltava siten, etteivät ne vaaranna pohjaveden määrää tai laatua.

6.3 Yleiset osayleiskaavoitukselle asetetut tavoitteet

Yleisiä osayleiskaavoitukselle asetettavia tavoitteita ovat alueen täydentämis- ja eheyttämisperiaatteiden määrittely sekä arvokkaiden kulttuuriympäristöjen ja maisema-alueiden säilymisen turvaaminen. Osayleiskaavalla suunnitellaan ja osoitetaan mm.:

- eri toiminnoille tarvittavat aluevaraukset
- alueiden lisärakentamistarve ja rakentamisen reunaehdot (rakentamiseen soveltuvat alueet ja rakentamattomina säilytettävät alueet)
- taajaman liikenneverkko (päätieverkosto, rautatiet ja muut tärkeät väylät; kevyen liikenteen yhteydet joukkoliikenneasemille ja virkistysalueille)
- erilaisten palveluiden ja teknisen huollon alueiden sijoittuminen
- suojelualueet ja – kohteet (esim. kiinteät muinaisjäännökset, luonnon-, ympäristön- ja maisemansuojelukohteet ja –alueet, kulttuurihistoriallisesti arvokkaat alueet ja kohteet, arvokkaat rakennusperintökohteet ja –alueet)
- erityistä rakentamistapaa edellyttävät alueet.

6.4 Kaupungin asettamat tavoitteet

Tavoitteena on laatia Outokummun keskusta-alueen oikeusvaikutteinen osayleiskaava, joka ohjaa alueen tulevaa maankäyttöä ja rakentamista sekä näiden edellyttämien asemakaavojen ja asemakaavan muutosten sisältöä. Osayleiskaavan tavoitevuosi on 2030.

Osayleiskaavassa tarkistetaan toteutunut maankäyttö, aluevaraukset ja osoitetaan asuinalueiden täydennyksiä. Osayleiskaavassa huomioidaan pääasiassa voimassa olevien ja toteutuneiden asemakaavojen periaatteet.

6.5 Mitoitustarkastelu

Uusien asuinalueiden tarpeen ja laajuuden määrittämisen avuksi tehtiin mitoituslaskelma.

Asumisväljyys on kasvanut tasaisesti koko maassa. Asumisväljyys Pohjois-Karjalassa oli v. 1980 23,5 m^2 ja oli vuoden 2010 lopussa noin 40 m^2 henkilöä ja 80,6 m^2 asuntokuntaa kohti (Lähde: Tilastokeskus, Asuntokunnat asumisväljyyden mukaan 31.12.2010 maakunnittain). Erillis- ja paritaloissa asui Outokummussa 53 prosenttia asuntokunnista, kun koko maassa vastaava luku oli 40 prosenttia. Sen sijaan Outokummussa asuu asuinkerrostaloissa huomattavasti vähemmän asuntokuntia kuin koko maassa keskimäärin. Asuinkerrostaloissa asuntokunnista asui Outokummussa 22 prosenttia, kun koko maassa vastaava luku oli noin 43 prosenttia asuntokunnista.

Väestön ikääntyessä ja keskittyessä taajamiin asuntokuntien koko pienenee. Tilastokeskuksen väestöennusteen 2009 mukaan kaupungin väkiluku vähenee 664 henkilöä vuoteen 2030 mennessä ja samalla yli 64 –vuotiaiden osuus kasvaa muiden ikäryhmien vähetessä. Väestön ikääntyessä asuntokuntien koko pienenee.

Asumisväljyys ei uudisrakentamisen yhteydessä todennäköisesti enää kasva, vaan rivi- ja kerrostaloasumisen lisääntyessä mahdollisesti jopa pienenee. Tästä johtuen mitoituslaskelman yhteydessä ei ole erikseen huomioitu asuntokuntien pienenemisestä johtuvaa asumisväljyyden kasvua, vaan mitoitusluvuksi on otettu Pohjois-Karjalan nykytilanteesta johdettu asumisväljyys 40 kem^2/hlö. Vastaava koko maan asumisväljyysluku oli 39,1 m^2/hlö vuonna 2010.

Taulukko 6-1. Mitoituslaskelma. Kaavan tavoitevuosi on 2030.

Väkiluku Outokummussa 31.12.2011		7 377					
MITOITUSLASKELMA			**vuosi**				
Väkilukuarvio suunnittelualueella 2011	5 500	hlöä	**2015**	**2020**	**2025**	**2030**	
kunnan oma väestötavoite suunnittelualueella	**+53**	hlöä/vuosi, yht.	5 712	5 977	6 242	**6 507**	hlöä
lisäys vuoteen 2011 verrattuna		yht.	212	477	742	1 007	hlöä

lisärakentamisen kerrosalan tarve	**40**	kem2/hlö	8 480	19 080	29 680	40 280	kem2
lisärakentamisen kerrosalan tarpeesta							
kerrostaloihin		22 %	1 866	4 198	6 530	8 862	kem2
	raakamaan tarve, kun aluetehokkuus e =	0,5	0,4	0,8	1,3	**1,8**	ha
	osuus väestön kasvusta		47	105	163	**222**	hlöä
pientaloihin asemakaava-alueella		78 %	6 614	14 882	23 150	31 418	kem2
	raakamaan tarve, kun aluetehokkuus e =	0,05	13,2	29,8	46,3	**62,8**	ha
	osuus väestön kasvusta		165	372	579	**785**	hlöä
pientaloihin maaseutualueella		0 %	0	0	0	0	kem2
	raakamaan tarve, kun aluetehokkuus e =	0,02	0,0	0,0	0,0	0,0	ha
	osuus väestön kasvusta		0	0	0	0	hlöä

Mitoituslaskelman mukaan kaupungin oman väestötavoitteen 1 000 asukasta suunnittelualueelle vuoteen 2030 mennessä saavuttaminen tarkoittaa noin 40 200 kem^2 lisärakentamisen tarvetta. Tilastokeskuksen väestöennusteen mukaan lisärakentamistarvetta ei olisi väestön määrän laskiessa nykyisestä 664 asukkaalla.

Laskelmassa käytetty aluetehokkuus on kerrostaloalueilla e=0,5, mikä tarkoittaa Outokummun keskimääräiseen talouden kokoon (2,04 henkilöä) nähden noin 160 m^2:n raakamaan tarvetta taloutta kohden. Asemakaavoitettavilla pientaloalueilla käytetty väljää aluetehokkuutta e=0,05, mikä tarkoittaa noin 1630 m^2:n raakamaan tarvetta taloutta kohden.

Lisärakentamisen kerrosalasta on arvioitu sijoittuvan 22 % kerrostaloalueille ja 78 % asemakaavoitettaville pientaloalueille. Laskelman perusteella kerrostaloalueeksi varattavan raakamaan tarpeeksi muodostuisi vuoteen 2030 mennessä noin 1,8 ha ja asemakaavoitettavien pientaloalueiden tarpeeksi noin 62,8 ha. Asemakaavoitettavilla alueilla raakamaan tarve sisältää myös aluevarausten sisään jääviä katu- ja muita yleisiä alueita. Laskelmassa ei ole huomioitu keskustatoimintojen alueelle (C) sijoittuvan mahdollisen uuden asuinrakentamisen vaikutusta eikä tiivistettävien alueiden vaikutusta, vaan ne on huomioitu osayleiskaavakartan aluevarausten mitoituksen ja arvioitu vaikutusten arvioinnin yhteydessä.

6.6 Saadun palautteen perusteella muodostetut tavoitteet

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saaduissa viranomaislausunnoissa esitettiin mahdollisten liikennemeluselvitysten laadinnan tarpeen ja laaditun liikenneturvallisuusselvityksen huomioimista osayleiskaavan laadinnassa. Museovirasto esitti, että asuinalueet tulisi inventoida sekä arvioida asuinrakentamisen nykytila ja säilyneisyys sekä kiinnittää erityisesti huomiota asuinalueiden luonteen säilyttämiseen että arvioida mitkä alueet on syytä jättää täydennysrakentamisen ulkopuolelle ja mitkä kestävät lisärakentamista.

Mielipiteessä esitettiin osallistumis- ja arviointisuunnitelman täydentämistä kaavoituksen lähtökohtien osalta tontin asemakaavan muutospäätöksellä.

7. Kaavan suunnittelun vaiheet

7.1 Suunnitteluvaiheiden käsittelyt ja päätökset

Aloitusvaihe ja vireille tulo
- Kaupunginhallitus 9.6.2008 § 142
- Vireille tulo kuulutus 27.10.2011
- Viranomaisneuvottelu 24.11.2011

Valmisteluvaihe
- Osallistumis- ja arviointisuunnitelma nähtävillä 27.10. – 28.11.2011

Luonnosvaihe
- Tekninen lautakunta 22.5.2012
- Kaavaluonnos nähtävillä 31.5. - 6.7.2012
- Yleisötilaisuus 7.6.2012
- Viranomaisneuvottelu 13.11.2012
- Työneuvottelu ELY -keskuksessa 16.12.2013

Ehdotusvaihe
- Tekninen lautakunta 4.2.2014 § 11
- Tekninen lautakunta 4.3.2014 § 21
- Kaupunginhallitus 17.3.2014 § 66
- Kaavaehdotus nähtävillä 14.4. – 13.5.2014

Hyväksymisvaihe
- Tekninen lautakunta __.__.20__ ___ §
- Kaupunginhallitus __.__.20__ ___ §
- Kaupunginvaltuusto __.__.20__ ___ §

7.2 Osallistuminen ja yhteistyö

7.2.1 Vuorovaikutusmenettelyt

Kaupunginhallitus päätti osayleiskaavoituksen käynnistämisestä kokouksessaan 9.6.2008 § 142. Kaavan vireille tulosta ja suunnittelutyön käynnistymisestä ilmoitettiin julkisella kuulutuksella 27.10.2011.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma asetettiin julkisesti nähtäville 27.10. – 28.11.2011 väliseksi ajaksi. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saatiin lausunnot Pohjois-Savon ELY -keskukselta sekä Museovirastolta. Nähtävillä oloaikana saatiin yksi mielipide.

Kaavoituksen vireille tulosta sekä osallistumis- ja arviointisuunnitelman, valmisteluvaiheen kuulemisen ja kaavaehdotuksen julkisesta nähtäville asettamisesta sekä kaavan hyväksymisestä tiedotetaan Outokummun kaupungin ilmoitustaululla ja internet-sivuilla osoitteessa www.outokummunkaupunki.fi sekä Outokummun seutu -lehdessä.

Kaava-aineistot pidettiin nähtävillä Outokummun kaupungin mittaus- ja kaavoitusosastolla. Lisäksi kaavan valmisteluvaiheen kuulemisen ja ehdotusvaiheissa järjestettiin yleisötilaisuudet.

Asiakirjojen nähtävillä oloaikoina osallisilla on mahdollisuus jättää mielipiteitä ja muistutuksia yhteystiedoissa mainituille henkilöille, jotka myös antavat asian käsittelyyn liittyviä lisätietoja.

Aloitusvaihe

Aloitusvaiheessa koottiin kaavaprosessin käynnistämistä varten tarvittavat lähtötiedot ja laadittiin osallistumis- ja arviointisuunnitelma. Osallistumis- ja arviointisuunnitelman valmistuttua järjestettiin kaavan aloitusvaiheen viranomaisneuvottelu (MRL 66 § ja MRA 18 §), jossa käsiteltiin mm. kaavan lähtötietoihin ja alustaviin tavoitteisiin liittyviä asioita.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma kuulutettiin julkisesti nähtäville 27.10.2011

, ja osallisille varattiin mahdollisuus jättää mielipiteitä suullisesti tai kirjallisesti yhteystiedoissa mainituille henkilöille. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saatiin kolme lausuntoa ja yksi mielipide. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa voidaan tarvittaessa täydentää suunnittelutyön aikana ja se on nähtävillä koko suunnittelutyön ajan.

Osallisella on maankäyttö- ja rakennuslain 64 §:n mukaan mahdollisuus esittää elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle (ELY -keskus) neuvottelun käymistä osallistumis- ja arviointisuunnitelman riittävyydestä ennen kaavaehdotuksen asettamista julkisesti nähtäville. Jos suunnitelma on puutteellinen, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on viivytyksettä järjestettävä kunnan kanssa neuvottelu suunnitelman täydennystarpeiden selvittämiseksi.

Analysoidaan olemassa olevat lähtötiedot ja laaditaan tarvittavat selvitykset sekä käsitellään osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saatu palaute. Näiden pohjalta muodostetaan jatkotyöskentelyssä käytettävät suunnittelun periaatteet ja kaavan tavoitteet.

Valmisteluvaiheen kuuleminen

Aloitus- ja valmisteluvaiheissa kootun lähtötietoaineiston, viranomaiskommenttien ja osallisilta saadun palautteen pohjalta laadittiin osayleiskaavaluonnos, jonka valmisteluaineistoineen Outokummun tekninen lautakunta käsitteli ja hyväksyi 22.5.2012 julkisesti nähtäville asetettavaksi 30 päivän ajaksi 31.5. – 6.7.2012.

Nähtävillä oloaikana valmisteluvaiheen kuulemisen aineistoja esiteltiin yleisötilaisuudessa 7.6.2012 ja osallisilla oli mahdollisuus jättää suunnitelmasta mielipiteitä yhteystiedoissa mainituille henkilöille. Lisäksi kaavaluonnoksesta pyydettiin tarvittavat viranomaislausunnot.

Saatu palaute käsiteltiin kaupungissa ja siihen laadittiin tarvittavat vastineet. Lausuntoja saatiin 8 kpl ja mielipiteitä 13 kpl. Valmisteluvaiheen kuulemisen jälkeen on saatu lisäksi neljä kirjallista palautetta.

Ehdotusvaihe

Valmisteluvaiheen kuulemisen yhteydessä saatujen mielipiteiden ja lausuntojen pohjalta kaavaluonnosta on tarkistettu osayleiskaavaehdotukseksi. Päätöksen kaavaehdotuksen julkisesti nähtäville asettamisesta 30 päivän ajaksi (MRA 65 §, MRA 19 §) tekee Outokummun kaupunginhallitus teknisen lautakunnan esityksestä.

Kaavaehdotusta varten laadittua kulttuuri- ja rakennushistoriallista selvitystä esiteltiin 28.8.2013 Outokummun kaupungintalolla seminaari- ja keskustelutilaisuudessa. Tutkija Pekka Piiparinen kertoi selvitystyöstä, intendentti Marja Ikkala toi esiin Museoviraston näkökulman, rakennusarkkitehti Hannu Piipponen esitteli ELY -keskusten avustuksia rakennusperinnön hoitoon, vt. museonjohtaja Anne Meriläinen esitteli Kaivosmuseon kokoelmatietoja ja aluearkkitehti kertoi selvityksen nivomisesta osaksi osayleiskaavaa.

Nähtävillä oloaikana ehdotus esiteltiin yleisötilaisuudessa 23.4.2014. Kaupugin jäsenillä ja osallisilla on mahdollisuus jättää suunnitelmasta kirjallisia muistutuksia yhteystiedoissa mainituille henkilöille. Viranomaisilta pyydetään tarvittavat lausunnot (MRA 20 §). Ulkopaikkakuntalaisille maanomistajia tiedotetaan kirjeitse. Lausuntoja saatiin 13 ja muistutuksia 16.

Saatu palaute käsitellään teknisessä lautakunnassa ja kaupunginhallituksessa ja palautteeseen laaditaan tarvittavat vastineet. Ehdotusvaiheessa järjestetään viranomaisneuvottelu tarvittaessa sen jälkeen, kun kaavaehdotus on ollut julkisesti nähtävillä ja sitä koskevat mielipiteet ja lausunnot on saatu (MRA 18 §).

Tarvittaessa kaavaehdotus asetetaan uudelleen nähtäville. Ehdotusvaiheessa saatujen muistutusten ja lausuntojen perusteella suunnitelmaa voidaan tarvittaessa muuttaa, jonka jälkeen se asetetaan Outokummun kaupunginhallituksen ja -valtuuston hyväksyttäväksi.

Kaavan hyväksyminen

Osayleiskaavan hyväksyy Outokummun kaupunginvaltuusto (MRL 37 §). Valtuuston päätöksestä on mahdollista valittaa Kuopion hallinto-oikeuteen ja edelleen korkeimpaan hallinto-oikeuteen.

Hyväksymispäätöksestä kuulutetaan kaupungin ilmoitustaululla ja internet–sivuilla sekä Outokummun Seutu – lehdessä.

7.2.2 Viranomaisyhteistyö

Kaavan aloitusvaiheen viranomaisneuvottelu järjestettiin 24.11.2011. Tarvittaessa järjestetään viranomaisten työneuvotteluja.

Ehdotusvaiheessa järjestetään viranomaisneuvottelu tarvittaessa sen jälkeen, kun kaavaehdotus on ollut julkisesti nähtävillä ja sitä koskevat mielipiteet ja lausunnot on saatu (MRA 18 §).

8. Osayleiskaavan kuvaus

Kaavan sisältö on kuvattu pääpiirteittäin kohdassa 2.3 Kaavan keskeinen sisältö.

8.1 Mitoitus

Osayleiskaava-alueen kokonaispinta-ala on noin 841 ha.

8.1.1 Asuinalueet

aluevaraus	**pinta-ala ha**	**osuus kaikista A-alueista**	**osuus koko kaava-alueen pinta-alasta**
AK yhteensä	27,975	6,3 %	3,3 %
AKR, olemassa olevat alueet	*13,5783*	*3,0 %*	*1,6 %*
AK, olemassa olevat	*14,3967*	*3,2 %*	*1,7 %*
AP yhteensä	417,322	*94 %*	50 %
AP, olemassa olevat alueet	*215,7896*	*48 %*	*26 %*
AP/s	*2,1311*	*0 %*	*0 %*
AP tiivistettävä	*57,2848*	*12,9 %*	*6,8 %*
AP/res tiivistettävä	*46,9787*	*10,5 %*	*5,6 %*
AP/res uusi	*45,0512*	*10,1 %*	*5,4 %*
AP, uudet tai olennaisesti muuttuvat alueet	*52,2177*	*12 %*	*6,2 %*
A-alueet yhteensä	**445,297**	**100 %**	**53 %**

8.1.2 Keskusta- ja palvelualueet

aluevaraus	**pinta-ala ha**	**osuus kaikista C- ja P-alueista**	**osuus koko kaava-alueen pinta-alasta**
C yhteensä	27,2243	49 %	3,2 %
P yhteensä	1,4379	3 %	0,2 %
P, olemassa olevat alueet	0,9147	2 %	0,1 %
P-1, uudet tai olennaisesti muuttuvat alueet	0,5232	1 %	0,1 %
PY yhteensä	24,5253	44 %	2,9 %
PY, olemassa olevat alueet	*23,2777*	*42 %*	*2,8 %*
PY, uudet tai olennaisesti muuttuvat alueet	*1,2476*	*2 %*	*0,1 %*
PK yhteensä	*2,4435*	*4 %*	*0,3 %*
C- ja P-alueet yhteensä	**55,631**	**100 %**	**7 %**

8.1.3 Työ- ja tuotantoalueet

aluevaraus	**pinta-ala ha**	**osuus kaikista T-alueista**	**osuus koko kaava-alueen pinta-alasta**
T yhteensä	11,4723	19,2 %	1,4 %
T, olemassa olevat alueet	*11,4723*	*19,2 %*	*1,4 %*
T, uudet tai olennaisesti muuttuvat alueet	*0*	*0,0 %*	*0,0 %*
TY yhteensä	9,7376	16,3 %	1,2 %
TY, olemassa olevat alueet	*8,7117*	*14,6 %*	*1,0 %*
TY, uudet tai olennaisesti muuttuvat alueet	*1,0259*	*1,7 %*	*0,1 %*
TP yhteensä	38,6625	64,6 %	4,6 %
TP, olemassa olevat alueet	*26,6616*	*44,5 %*	*3,2 %*
TP, uudet tai olennaisesti muuttuvat alueet	*12,0009*	*20,0 %*	*1,4 %*
T-alueet yhteensä	**59,8724**	**100 %**	**7 %**

8.1.4 Maa- ja metsätalousalueet

aluevaraus	**pinta-ala ha**	**osuus kaikista M-alueista**	**osuus koko kaava-alueen pinta-alasta**
M yhteensä	34,3146	36 %	4,1 %
MT yhteensä	9,2307	10 %	1,1 %
MU yhteensä	51,2486	53 %	6,1 %
MY yhteensä	1,6672	2 %	0,2 %
M-alueet yhteensä	**96,4611**	**100 %**	**11 %**

8.1.5 Virkistys- ja loma-asuntoalueet

aluevaraus	**pinta-ala ha**	**osuus kaikista V- ja R-alueista**	**osuus koko kaava-alueen pinta-alasta**
VL yhteensä	123,4837	77 %	14,7 %
VU yhteensä	0	0 %	0,0 %
RM yhteensä	11,5209	7 %	1,4 %
V- ja R-alueet yhteensä	**160,6354**	**100 %**	**19 %**

8.1.6 Suojelu- ja erityisalueet

aluevaraus	**pinta-ala ha**	**osuus kaikista S- ja E-alueista**	**osuus koko kaava-alueen pinta-alasta**
ET yhteensä	6,9072	95 %	0,00820358
ET uusi	0,3732	5 %	0,000443244
ET	7,2804	100 %	0,9 %
S- ja E-alueet yhteensä	**7,2804**	**100 %**	**1 %**

8.1.7 Liikenne- ja vesialueet

aluevaraus	**pinta-ala ha**	**osuus kaikista L- ja W-alueista**	**osuus koko kaava-alueen pinta-alasta**

LR yhteensä	9,8306	60 %	1,2 %
W yhteensä	6,4819	40 %	0,8 %
L- ja W-alueet yhteensä	**16,3125**	**100 %**	**2 %**

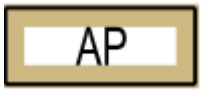
8.2 Aluevaraukset ja kohdemerkinnät

8.2.1 Asuminen

AP Asuinpientalovaltainen alue.

Merkinnällä osoitettaan pääosin asumiskäyttöön varattavat alueet, joiden asuinkerrosalasta pääosa sijoittuu pientaloihin. (Omakoti-, pari-, kytketyt pientalot ja rivitalot).

AP Uusi tai olennaisesti muuttuva asuinpientalovaltainen alue.

Merkinnällä osoitettaan pääosin asumiskäyttöön varattavat uudet tai olennaisesti muuttuvat pientalovaltaiset asuntoalueet. Uudet alueet on tarkoitettu asemakaavoitettaviksi ja niille tulee rakentaa keskitetty kunnallistekniikka.

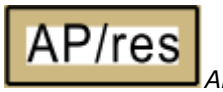
AK Asuinkerrostalojen alue.

Merkinnällä osoitetaan pääosin asumiskäyttöön varattavat alueet, joiden asuinkerrosalasta pääosa sijoittuu kerrostaloihin.

AKR Kerrostalo- ja rivitalovaltainen alue.

Merkinnällä osoitetaan pääosin asumiskäyttöön varattavat alueet, joiden asuinkerrosalasta pääosa sijoittuu kerros- ja rivitaloihin.

AP/res Reservialue asuinpientalovaltaiseksi alueeksi.

Merkinnällä osoitetaan alueet, jotka on tarkoitettu pitkän asemakaavoituksen pitkän aikavälin reservialueeksi.

Reservialueina rakennettaviksi asuinpientalovaltaisiksi alueiksi osoitetaan vanhan aseman alue, Räsälänmäen Räsälänkadun aluetta Alatorinpolkuun asti, Lavakadun aluetta, Pekkalanmäkeä, Partalanmäkeä sekä radan Kalattoman aluetta radan itäpuolella.

AP/res Reservialue tiivistettäväksi asuinpientalovaltaiseksi alueeksi.

Merkinnällä osoitetaan alueet, jotka on tarkoitettu asemakaavoituksen pitkän aikavälin reservialueeksi.

Reservialueina tiivistettäviksi asuinpientalovaltaisiksi alueiksi osoitetaan Kyykerinkadun jatko, Outolamminkadun alue, Kalattoman länsipuolen alueita, Asevelikylä sekä Kaavintien itäpuolella Kaavintien ja Polvijärventien risteysalueen alueita.

8.2.2 Keskustatoiminnot

C Keskustatoimintojen alue.

Alueelle voidaan sijoittaa kaupallisia ja julkisia palveluja, keskustaan soveltuvaa asumista, keskustaan soveltuvaa ympäristöhäiriötä aiheuttamattomia työpaikkatoimintoja, toreja, aukioita, puistoja, katuja ja muita liikenne- ja pysäköintialueita sekä yhdyskuntateknistä huoltoa. Alueelle on mahdollista sijoittaa MRL 71c §:n perusteella vähittäiskaupan suuryksikkö.

8.2.3 Palvelut

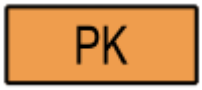
Palvelujen ja hallinnon alue.

Merkinnällä osoitetaan julkisten ja yksityisten palvelujen ja hallinnon alueita. Alue on tarkoitettu hallinto-, toimisto-, palvelu- ja myymälärakennuksille. Palvelujen ja hallinnon alueelle ei saa sijoittaa MRL 71 a §:n tarkoittamaa vähittäiskaupan suuryksikköä.

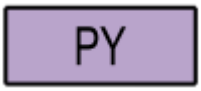
Uusi tai olennaisesti muuttuva palvelujen ja hallinnon alue.

Alue on tarkoitettu hallinto-, toimisto-, palvelu- ja myymälärakennuksille. Alueelle voidaan sijoittaa myös asumis- ja majoituspalvelujen tiloja. Uudet alueet on tarkoitettu asemakaavoitettavaksi ja niille tulee rakentaa keskitetty kunnallistekniikka.

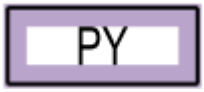
PK Yksityisten palvelujen ja hallinnon alue.

Merkinnällä osoitetaan liiketiloja, toimistoja ja niihin liittyviä varastotiloja sekä yksityistä hallintotoimintaa kuten toimistoja sekä yhteisöjen toimi-, kokoontumis-, koulutus- ja majoitustiloja varten varattavat alueet sekä näihin liittyvät liikenneväylät ja – alueet sekä yhdyskuntateknisen huollon alueet. Yksityisten palvelujen ja hallinnon alueelle ei saa sijoittaa MRL 71a §:n tarkoittamaa vähittäiskaupan suuryksikköä.

PY Julkisten palvelujen ja hallinnon alue.

Merkinnällä osoitetaan luonteeltaan julkisten palvelujen alueet, kuten virastojen, opetus-, kulttuuri- ja sosiaalitoiminnan sekä terveydenhuollon palvelutiloille tarkoitetut alueet.

PY Uusi tai olennaisesti muuttuva julkisten palvelujen ja hallinnon alue.

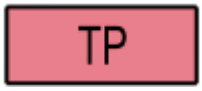
Merkinnällä osoitetaan luonteeltaan julkisten palvelujen alueet, kuten virastojen, opetus-, kulttuuri- ja sosiaalitoiminnan sekä terveydenhuollon palvelutiloille tarkoitetut alueet. Uudet alueet on tarkoitettu asemakaavoitettaviksi ja niille tulee rakentaa keskitetty kunnallistekniikka.

RM Matkailupalvelujen alue. Olevien asuinrakennusten peruskorjaaminen ja laajentaminen on sallittu. Uusien asuinrakennusten muodostamista ei sallita.

Merkinnällä osoitetaan matkailua palveleville toiminnoille varattavat alueet.

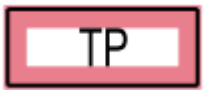
8.2.4 Työ ja tuotanto

TP Työpaikka-alue.

Merkinnällä osoitetaan työpaikka-alueita, joille voi sijoittua toimisto- ja palvelutyöpaikkoja, ympäristöhäiriötä aiheuttamatonta teollisuutta ja siihen liittyvää myymälätilaa sekä varastointia.

Merkinnällä osoitetaan työpaikka-alueet, joissa voi olla toimisto- ja palvelutyöpaikkoja, ympäristöhäiriötä aiheuttamatonta teollisuutta ja siihen liittyvää myymälätilaa sekä varastointia.

TP Uusi tai olennaisesti muuttuva työpaikka-alue.

Merkinnällä osoitetaan työpaikka-alueita, joille voi sijoittua toimisto- ja palvelutyöpaikkoja, ympäristöhäiriötä aiheuttamatonta teollisuutta ja siihen liittyvää myymälätilaa sekä varastointia. Uudet alueet on tarkoitettu asemakaavoitettaviksi ja niille tulee rakentaa keskitetty kunnallistekniikka.

T Teollisuus- ja varastoalue.

Merkinnällä osoitetaan teollisuus- ja varastokäyttöön varattavat alueet. Alueelle ei tule sijoittaa teollisuutta, joka voi vaarallisten kemikaalien käsittelyn tai varastoinnin vuoksi aiheuttaa suuronnettomuusvaaraa.

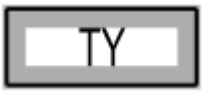
Merkinnällä osoitetaan pääasiallisesti teollisuus- ja varastokäyttöön varattavat alueet. Merkintä sisältää myös alueen toiminnoille tarpeelliset liikenneväylät ja -alueet, virkistysalueet, yhdyskuntateknisen huollon alueet sekä muita alueen pääasiallisia toimintoja palvelevia tiloja kuten toimisto- ja terminaalitiloja.

TY Teollisuusalue, jolla ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia.

Merkinnällä osoitetaan ympäristöhäiriötä aiheuttamattomat teollisuus- ja varastotoiminnan alueet. Alueelle ei tule sijoittaa teollisuutta, joka voi vaarallisten kemikaalien käsittelyn tai varastoinnin vuoksi aiheuttaa suuronnettomuusvaaraa.

Merkinnällä osoitetaan ympäristöhäiriöitä aiheuttamattomalle teollisuus- ja varastointitoiminnalle tarkoitetut alueet, joiden läheisyydessä on haitallisille ympäristövaikutuksille herkkiä toimintoja kuten asumista, virkistystä, matkailua, kouluja, hoitolaitoksia tai pohjavesi-, suojelu- tmv. ympäristöarvoja sisältäviä alueita.

TY Uusi tai olennaisesti muuttuva teollisuusalue, jolla ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia.

Merkinnällä osoitetaan ympäristöhäiriötä aiheuttamattomat teollisuus- ja varastotoiminnan alueet. Alueelle ei tule sijoittaa teollisuutta, joka voi vaarallisten kemikaalien käsittelyn tai varastoinnin vuoksi aiheuttaa suuronnettomuusvaaraa. Uudet alueet on tarkoitettu asemakaavoitettavaksi ja niille tulee rakentaa keskitetty kunnallistekniikka.

8.2.5 Virkistys

VL Lähivirkistysalue.

Alueelle saa sijoittaa puistomuuntamoita.

Merkinnällä osoitetaan rakennettujen alueiden välittömässä läheisyydessä sijaitsevat alueet, jotka on tarkoitettu päivittäiseen ulkoiluun, virkistykseen, leikkiin ja luonnon kokemiseen. Alueen tarkemmassa suunnittelussa tulee huolehtia riittävistä jalankulkuyhteyksistä asuinalueille ja kiinnittää erityistä huomiota ympäristön laadun säilymiseen hyvänä.

VU Urheilu- ja virkistyspalvelujen alue.

Merkinnällä osoitetaan virkistysalueet, joilla on erityistä ulkoilun ohjaamisen tarvetta. Alue on tarkoitettu yleiseen ulkoilu- ja virkistyskäyttöön. Alueelle voidaan yksityiskohtaisemman suunnitelman pohjalta toteuttaa virkistys- ja vapaa-ajankeskuksia, urheilukenttiä sekä muita liikunta- ja vapaa-ajan palveluiden tarvitsemia rakennuksia ja rakenteita.

Ulkoilureitti.

Merkinnällä osoitetaan ulkoilureitit, joiden toteuttamismahdollisuuksien säilyminen on turvattava yksityiskohtaisemman suunnittelun yhteydessä. Reitit voidaan perustaa sopimuksilla tai ulkoilulain mukaisesti ja tarvittaessa ulkoilureitti voidaan osoittaa myös ohjeellisena.

Osayleiskaavassa osoitetaan ohjeellisiksi ulkoilureiteiksi alueen ohjeelliset hiihto- ja patikkareitit.

8.2.6 Loma-asuminen

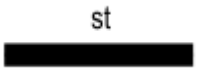
Kaavassa ei osoiteta loma-asuntoalueita.

8.2.7 Liikenne

LR Rautatieliikenteen alue.

Merkinnällä osoitetaan rautateille, rautatieasemille ja -asema-alueille, seisakkeille, terminaaleille ja muille rautatieliikenteen toiminnoille varattavat alueet. Osayleiskaavassa rautatieliikenteen alueeksi osoitetaan Siilinjärvi-Viinijärvi rataverkon osuus.

Seututie.

Merkinnällä osoitetaan kuntakeskuksia tärkeimpiin liikennetarvesuuntiinsa yhdistävät seututie. Seututiet kytkevät merkittävimmät muut liikennettä synnyttävät kohteet ylempiluokkaiseen verkkoon.. Osayleiskaavassa seututeiksi osoitetaan seututieluokkaiset Outokummun – Kolin maantie 504 (Polvijärventie) ja Outokummun – Kaavin maantie 573 (Kaavintie).

Yhdystie/Kokoojakatu.

Yhdystiet toimivat etupäässä paikallis- ja kyläkeskusten sekä haja-asutusalueiden liikenneyhteyksinä. Yhdysteihin kuuluvat maantiet, jotka eivät kuulu ylempiin tieluokkiin ja kaikki paikallistiet. Kokoojakadut välittävät taajamien ja kaupunginosien sisäistä liikennettä sekä johtavat liikenteen pääkaduille ja yleiseen tieverkkoon. Osayleiskaavassa yhdysteiksi osoitetaan Outokummuntie, Rikkarannantie ja Mustajoentie.

 Kokoojakatu.

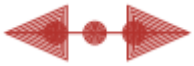
Merkinnällä osoitetaan kokoojakadut välittävät taajamien ja kaupunginosien sisäistä liikennettä sekä johtavat liikenteen pääkaduille ja yleiseen tieverkkoon.

 Kevyen liikenteen reitti.

Kevyen liikenteen reiteiksi osoitetaan pääväylien yhteydessä sijaitsevat ja alueita yhdistävät nykyiset kevyen liikenteen reitit.

 Ohjeellinen uusi kevyen liikenteen reitti.

Ohjeellisiksi uusiksi kevyen liikenteen reiteiksi osoitetaan Liikenneturvallisuussuunnitelman 2011 tavoitteellisen kevyen liikenteenverkon reittejä.

 Kevyen liikenteen yhteystarve.

Merkinnällä osoitetaan vielä rakentamattomat kevyen liikenteen väylät Outokummuntien (yt5030), Polvijärventien (st504) ja Kaavintien (st573) varteen

 Rata.

Merkinnällä osoitetaan Siilinjöärvi-Viinijärvi rataosuuden osa suunnittelualueella.

 Moottorikelkkailureitti.

Reitti voidaan perustaa maastoliikennelain mukaan tai sopimuksilla. Osayleiskaavassa osoitetaan moottorikelkkailureitti Kaasilasta Polvijärven suuntaan.

8.2.8 Erityisalueet

ET yhdyskuntateknisen huollon alue.

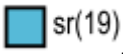
Merkinnällä osoitetaan yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevia laitoksia, kuten voimaloita, vedenottamoita, vedenpuhdistamoita ja niihin liittyviä jätteidenkäsittelylaitoksia. Alueen suunnittelussa tulee ottaa huomioon alueelle sijoitettavien rakennusten ja rakenteiden sopeutuminen ympäristökuvaan sekä alueen käytöstä aiheutuvan liikenteen järjestäminen niin, ettei siitä aiheudu häiriötä asuinalueille.

ET Uusi tai olennaisesti muuttuva yhdyskuntateknisen huollon alue.

Merkinnällä osoitetaan yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevia laitoksia, kuten voimaloita, vedenottamoita, vedenpuhdistamoita ja niihin liittyviä jätteidenkäsittelylaitoksia. Alueen suunnittelussa tulee ottaa huomioon alueelle sijoitettavien rakennusten ja rakenteiden sopeutuminen ympäristökuvaan sekä alueen käytöstä aiheutuvan liikenteen järjestäminen niin, ettei siitä aiheudu häiriötä asuinalueille. Uudet alueet on tarkoitettu asemakaavoitettaviksi ja niille tulee rakentaa keskitetty kunnallistekniikka.

8.2.9 Suojelu

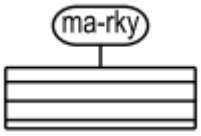
Suojeltava rakennus, rakennettu ympäristökokonaisuus tai muu rakennelma, jolla huomattavaa rakennus- tai kulttuurihistoriallista tai maisemallista arvoa. Kohdetta tai ympäristökokonaisuutta ei saa purkaa, eikä sen ulkoasua muuttaa siten, että kohteen arvokkaat ominaispiirteet tuhoutuvat. Täydennysrakentamisen mahdollisuudet tulee suunnitella asemakaavalla. Museoviranomaiselle tulee varata tilaisuus lausunnon antamiseen ennen rakentamista koskevan lupa-asian ratkaisemista. Suluissa oleva numero viittaa kulttuuri- ja rakennushistoriallisen selvityksen 8.9.2013 kohdeluetteloon.

Käytännössä suojelu tarkoittaa, että rakennus on säilytettävä suojelun edellyttämässä kunnossa ja siinä tehtävät korjaukset ja muutokset on tehtävä rakennuksen kulttuurihistoriallista arvoa vaarantamatta. Muutoksia tehtäessä on yleensä pyydettävä lausunto joko maakuntamuseolta tai Museovirastolta.

Luettelo sr-kohteista:

1 Vanhan kaivoksen rikastamo	33 Lepistö
2 Vanhan kaivoksen nostotorni	34 Korsu
3 Vanhan kaivoksen murskaamo	35 Kallela
4 Vanhan kaivoksen ent. kaivostu-pa/kaivosmuseo	36 Italia
5 Vanhan kaivoksen nostokonehuone	37 Abessinia
6 Vanhan kaivoksen ent, rikastekuivaamo	38 Sänkivaaran sauna
7 Vanhan kaivoksen ent., rikastevarasto	39 Ent. maatilan päärakennus
8 Vanhan kaivoksen ent. voima-asema	40 Punainen tupa
9 Vanhan kaivoksen ent., muuntamo	41 Maatilan navetta
10 Vanhan kaivoksen ent. korjauspaja	42 Puutarhurin asuinrakennus
11 Vanhan kaivoksen ent., sähkö ja puutyöpa-ja/Malmitalo	43 Ortodoksinen kirkko
12 Vanhan kaivoksen ent., veturitalli	44 Ev.lut. kirkko
13 Vanhan kaivoksen ent., insinöörikonttori	45 Paukku
14 Kultala / jätteen luokitteluasema	46 Motti
15 Kaivoksen 1. pääkonttori	47 Ilmaradan väliasemat
16 Outokumpu Oy:n ent. pääkonttori	~~48 Sairaala~~ =>sk-1(48)
17 Sänkivaara	57 Ent. osuuskassa / Kummunkatu 5
18 Kaupungintalo	58 Ent. postitalo
19 Yläsauna	59 Kummunkatu 22/ent. KOP
21 Kyykerinkatu 3	~~60 Entinen huoltoasema~~ => sk-2(60)
22 Kyykerinkatu 14	~~61 Seurojentalo~~ => sk-2(62)
24 Käärmetalo	62 Ent. pappila
25 Tuulensuu	63 Kulttuurikeskus Marita
26 Ent. paloasema	65 Ent. Oman Avun talo
27 Hollola	69 Ent. rautatieasema
28 Kalmisto	73 Kyykeri 1 74 Kyykeri 2
29 Koivikko	101 Kyykerinkatu 10
30 Harjula	102 Kyykerinkatu 12
31 Alatalo	~~110 Mansikan talo~~ => AP/s (110)

32 Mökki	117 Poikkikatu 7

Valtakunnallisesti arvokas rakennetun kulttuuriympäristön kokonaisuus.

Alueen rakennettu ympäristö muodostaa valtakunnallisesti merkittävän kokonaisuuden, jonka arvokkaat ominaispiirteet tulee ottaa huomioon maankäytön suunnittelussa, rakentamisessa ja ympäristönhoidossa. Uudisrakentamisen on sopeuduttava sijoitukseltaan, mittasuhteiltaan ja tyyliltään arvokkaaseen kulttuuriympärsitöön. Valtakunnallisesti merkittävään kulttuurihistorialliseen ympäristöön rakennettaessa on ympärsitöön merkittävästi vaikuttavista hankkeista neuvoteltava museoviranomaisen kanssa. Outokummun vanha kaivosalue ja Keretin kaivostorni.

Merkinnällä osoitetaan valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden tarkoittaman inventoinnin "Valtakunnallisesti merkittävät kulttuurihistorialliset ympäristöt" (RKY) mukaiset rakennetut kulttuuriympäristöt. Osayleiskaavassa on käytetty uusia RKY 2009 rajauksia, jotka on valtioneuvoston päätöksellä 22.12.2009 otettu valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden tarkoittamaksi inventoinniksi, joka korvaa vuoden 1993 inventoinnin valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden tarkoittamina alueiden käytön suunnittelun lähtökohtina.

/ s (111) Alue, jolla on säilytettäviä rakennus- ja kulttuurihistoriallisia arvoja. Suluissa olevat numerot viittaavat kulttuuri- ja rakennushistorialliseen selvitykseen.

PY/s (55, 115, 116)
PY/s (70)
C/s (71)
PY/s (103)
AP/s (107-109)
AP/s 110
AP/s 111
C/s (112, 126, 142)
C/s (113-114)
PY/s (123)
AP/s (139)
AP/s (142)

Kulttuurihistoriallisesti arvokas alue, jonka taajamakuvalliset, historialliset ja rakennustaiteelliset arvot tulee säilyttää. Korjausrakentamisessa ja ympäristön suunnittelussa on mahdollisuuksien mukaan palautettava rakennusten ja ympäristön alkuperäiset piirteet. Täydennysrakentamisen mahdollisuudet ja tarkempi suojelu on suunniteltava asemakaavalla. Asemakaavan yhteydessä tulee laatia rakennus- ja korjaustapaohjeet. Suluissa olevat numero viittaa kulttuuri- ja rakennushistoriallisen selvityksen 8.9.2013 miljöökohteeseen/inventoituihin rakennuksiin.

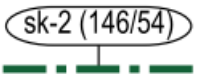
Merkinnällä osoitetaan sellaisia merkittäviä ympäristökokonaisuuksia, joiden säilyttäminen edellyttää yleiskaavalta aktiivista ohjausta. Merkintää käytetään taajaman yhtenäisen tai

omaleimaisen, yleensä tiettyyn ajanjaksoon tai tyyliin kuuluvan rakennetun osa-alueen ilmaisemiseen.

Luettelo sk-1 miljöökohteista:

144 Kyykerin asuinalue => pohjoisosa sk-2
145 Kaivoksen entinen maatila
147 Pohjoisaho
150 Kallelan alue
151 Vanhan kaivoksen alue
152 Raivionmäki
153 Alatorin alue
~~154 Liikekeskusta~~ =>sk-2
~~157 Räsälänmäki~~ => sk-2
~~158 Mustikkakorpi~~ => sk-2

Kyykerin asuinalueen 144 seudullisesti arvokkaaksi arvotettu puinen omakotitalo Tehtaankatu 23 (inventoinnin kohde nro 83) ei ole rakennustarkastuksesta saadu tiedon mukaan 1930 –luvun kohde, vaan huomattavasti uudempaa rakennustuotantoa, joten sitä ei sisällytetä kohteena Kyykerin asuinalueen miljöökohteeksi kaavakartalla.

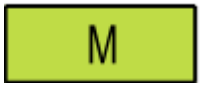
Alue, jolla on kulttuurihistoriallisia ja taajamakuvallisia arvoja. Rakennuksiin ja ympäristöön kohdistuvat toimenpiteet tulee suunnitella siten, että alueen kulttuurihistoriallinen ja taajamakuvallinen arvo säilyy. Täydennys- ja korjausrakentamisessa on noudatettava alueelle tyypillistä rakentamisen tapaa ja mittakaavaa sekä rakennusten sijaintia suhteessa katuun ja pihapiiriin. Täydennysrakentamisen mahdollisuudet ja tarkempi suojelu on suunniteltava asemakaavalla. Asemakaavan yhteydessä tulee laatia rakennus- ja korjaustapaohjeet. Suluissa olevat numerot viittaavat kulttuuri- ja rakennushistoriallisen selvityksen miljöökohteeseen/inventoituihin rakennuksiin.

Kaavamerkinnän tarkoitus ei ole rajoittaa miljööseen sekä ympäristöön sopivaa rakentamista, joka ei heikennä rakennustaiteellisesti tai kaupunkikuvallisesti arvokkaita ympäristökokonaisuuksia. Kaavamääräyksellä ei kielletä ympäristöön sopivaa rakentamista, joka ei heikennä em. arvoja.

Luettelo sk-2 miljöökohteista:

143 Outolamminkatu
144 Kyykerin asuinalue pohjoisosa
146 Osa Kalattomankadusta ja Koivikkopellontiestä
148 Kaasilan kerrostalot
149 Osa Lammenkadusta
154 Liikekeskusta
155 Pekkalankatu
156 Keskustan koillisrinne
157 Räsälänmäki
158 Mustikkakorpi

8.2.10 Maa- ja metsätalous

M Maa- ja metsätalousvaltainen alue.

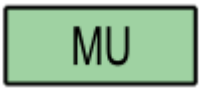
Alue on pääsääntöisesti tarkoitettu maa- ja metsätalouden harjoittamiseen sekä maa- ja metsätalouteen liittyvään rakentamiseen.

Merkinnällä osoitetaan pääasiassa maa- ja metsätalouskäyttöön tarkoitetut alueet, joita voidaan käyttää myös ulkoiluun ja virkistykseen pääasiallista käyttötarkoitusta vaikeuttamatta.

MT Maatalousalue.

Merkinnällä osoitetaan maatalouteen hyvin soveltuvia, maaperältään, ilmastoltaan ja maatilojen tilarakenteen kannalta parhaita alueita, yleisimmin peltoalueita sekä joissakin tapauksissa niihin liittyviä metsäalueita (reunavyöhykkeet ja saarekkeet). Tarkoituksena on ominaisuuksiltaan parhaiden viljelyalueiden pitäminen nykyisessä käytössään. Alueella on sallittua vain maatalouteen liittyvä rakentaminen. Rakentamisen on liityttävä olemassa oleviin tilakeskuksiin ja muihin rakennusryhmiin siten, että metsäalueiden reunat säilyvät ehyinä eikä uudisrakennuksia sijoiteta pelto- tai ranta-alueille.

MU Maa- ja metsätalousvaltainen alue, jolla on erityistä ulkoilun ohjaamistarvetta.

Merkinnällä osoitetaan sellaisia maa- ja metsätalousvaltaisia alueita, joille suuntautuu ulkoilupainetta ja joilla ulkoilun ohjaamistarpeen vuoksi on tarkoitus toteuttaa ulkoilureittejä levähdys- ja muine tukialueineen.

Maa- ja metsätalousvaltainen alue, jolla on erityisiä ympäristöarvoja. Liitooravien elinalueen osa. Alue tulee huomioida maankäytön suunnittelussa ja metsätaloudessa.

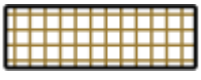
8.2.11 Vesialueet

W *Vesialue.*

Merkinnällä osoitetaan sellaiset alueet, jotka on tarkoitettu säilytettäviksi vesialueena. Vesialueeksi osoitetaan Kalaton.

8.2.12 Muut alueiden erityisominaisuuksia ja kehittämistarpeita ilmaisevat kaavamerkinnät

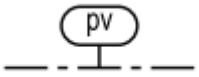

Tiivistettävät alueet.

Merkinnällä osoitetaan alueet, joiden perusluonnetta ei ole tarkoitus muuttaa, mutta joilla on tarpeen tehdä erilaisia muutos- ja parannustoimenpiteitä. Tiivistettävillä alueilla tutkitaan mahdollisuuksia ympäristöön sopivaan täydennysrakentamiseen ja tiivistämiseen edel-

leen detaljikaavoituksen yhteydessä. Alueen väri sekä niihin liittyvät kirjainmerkinnät osoittavat yleiskaavan aluevarausmerkintöjen mukaisen maankäyttömuodon.

Uudet ja olennaisesti muuttuvat alueet.

Merkinnällä osoitetaan aktiivisen muutoksen, uudet ja olennaisesti muuttuvat alueet. Alueen väri sekä alueisiin liittyvät kirjainmerkinnät osoittavat yleiskaavan aluevarausmerkintöjen mukaisen maankäyttömuodon.

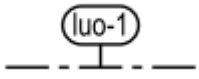

Tärkeä tai vedenhankintaan soveltuva pohjavesialue.

Tärkeä tai vedenhankintaan soveltuva pohjavesialue. Alueella on kielletty sellainen rakentaminen tai muu maankäyttö, josta voi olla ympäristönsuojelulain 1 luvun 7 §:n (maaperän pilaamiskielto) ja 8 §:n (pohjaveden pilaamiskielto) vastaisia seurauksia. Lisäksi alueen rakentamista ja muuta maankäyttöä rajoittaa vesilain 3 luku (luvanvaraiset vesitaloushankkeet).

Merkinnällä osoitetaan ympäristöhallinnon kartoituksiin perustuvat luokkien I (vedenhankintaa varten tärkeä pohjavesialue) ja II (vedenhankintaan soveltuva pohjavesialue) mukaiset alueet. Alueella tulee kiinnittää erityistä huomiota pohjavesien suojelemiseen eikä sinne tule sijoittaa pohjaveden puhtautta vaarantavia laitoksia tai toimintaa. Alueella ei sallita jätevesien maahan imeyttämistä. Kemikaalit (mukaan lukien öljy) tulee säilyttää maapinnalla kaksoisvallisissa säiliöissä tai 100 % tilavuuksisen suoja-altaan päällä. Polttoainesäiliöt on tarkastettava asianmukaisesti. Ennen rakentamiseen tai kaivamis-, louhimis-, täyttämis- yms. maanpintaa muuttaviin toimiin ryhtymistä pv-alueella on tarpeen vaatiessa arvioitava hankkeen ympäristövaikutukset.

Osayleiskaavassa tärkeäksi tai vedenhankintaan soveltuvaksi pohjavesialueeksi on osoitettu Saari-Oskamon I-luokan pohjavesialue.

Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue.

1/ Kalattoman rantasuo

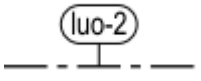
2/ Pieni avosuo

/3 Puronvarsilehto

/4 Rehevä suoalue

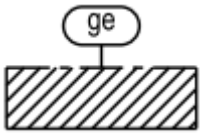
/5 Viitajoki reunavyöhykkeineen

Merkinnällä osoitetaan mm. ekologisten yhteyksien kannalta merkittäviä tai lajirikkaita luontoalueita, herkkiä kallioalueita, kosteikkoja, perinnebiotooppeja, uhanalaisten lajien esiintymisalueita ja metsälain 10 §:n mukaisia erityisen tärkeitä elinympäristöjä. Alueen käyttöä suunniteltaessa ja toteutettaessa on otettava huomioon luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeiden elinympäristöjen ja eliölajiesiintymien säilyttämisedellytykset.

Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue. Lepakoiden ruokailualue. Alueiden maankäyttöä suunnistellessa tulee huomioida suojapuuston säilyttäminen. Matovaaran alueella tulee välttää ulkoilupolkujen valaistusta kesäaikaan (touko-elokuussa).

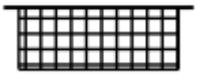
Merkinnällä osoitetaan alueet Kalattoman lammella sekä Matovaarassa.

Arvokas harjualue tai muu geologinen muodostuma. Maa-ainesten otto ja muu maanpinnan muuttaminen, joka vaarantaa alueen luonnonarvojen säilymisen, on alueella kielletty.

Merkinnällä osoitetaan mm. harjuja, drumliineja, deltoja, reunamuodostumia ja merkittäviä kallioita. Perusteet niiden huomioonottamiselle suunnittelussa ovat luonnon ja kulttuutimaisemallisetn arvojen lisäksi geologisia, luonnonmaantieteellisiä ja biologisia.

Merkinnällä osoitetaan Väärälampi-Saari-Oskamon arvoluokkaan 3 kuuluvan arvokkaan harjualueen pohjoiskärki.

Katuaukio/tori.

Puhdistettava/kunnostettava maa-alue, jonka puhdistamis- ja kunnostamistarve on selvitettävä alueen maankäytön muuttuessa.

Alueen maaperän pilaantuneisuus on tutkittava asemakaavoituksen yhteydessä ja kunnostetttava ennnen rakentamiseen ryhtymistä.

Merkinnällä osoitetaan pilaantuneita maa-alueita. Merkinnällä on osoitettu mahdollisesti pilaantuneiden maa-alueiden kartoituksessa (Pohjois-Karjalan ympäristökeskus 14.5.2001) kartoitettuja kohteita.

Puhdistettava/kunnostettava maa-alue.

Alueen maaperän pilaantuneisuus on tutkittava asemakaavoituksen yhteydessä ja kunnostetttava ennnen rakentamiseen ryhtymistä.

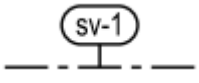
Merkinnällä osoitetaan pilaantuneita maa-alueita. Merkinnällä on osoitettu mahdollisesti pilaantuneiden maa-alueiden kartoituksessa (Pohjois-Karjalan ympäristökeskus 14.5.2001) kartoitettuja kohteita.

Seveso II-direktiivin mukainen konsultointivyöhyke.

Merkintä liittyy T/kem –merkinnällä osoitettuihin laitoksiin, joita koskee Seveso II –direktiivi 96/82/EU vaarallisten aineiden aiheuttaman onnettomuusriskin torjunnasta.

Merkinnällä osoitetaan FSP Finnish Steel Painting Oy:n turvatekniikankeskuksen (TUKES), joka on nykyisin turvallisuus- ja kemikaalivirasto (TUKES), määrittämä konsultointivyöhyke 1 km.

Vaara-alue.

Rakennusjärjestyksen 30 §:n mukaisesti luvanvaraiseen rakentamiseen kaivostoiminnan vaikutusalueella tulee olla kaivosoikeuden haltijan tai kaivosoikeuden rauettua kaivosrekisteriin merkityn viimeisen kaivosoikeuden haltijan suostumus. Kaivostoiminnan

vaikutusalueet, joihin kuuluvat louhinta-alueiden yläpuoliset alueet suoja-alueineen ja rikastushiekka-alueet on osoitettu rakennusjärjestyksen liitteenä olevalla kartalla. Uusien alueiden asemakaavoituksen yhteydessä on tehtävä tarkempi arvio painumariskistä.

Viheryhteystarve.

Merkinnällä osoitetaan viheryhteystarve uuden Kalattoman asuinpientaloalueen läpi.

.Melualue.

Merkinnällä on osoitettu ne alueet, joiden melutaso ylittää meluselvityksen keskimääräisellä vuorokausiliikenteellä valtioneuvoston päätöksessä (993/1992) annetun melutason ohjearvon (55 dB). Melualueella sijaitsevan uuden asuinalueen ottaminen osayleiskaavan mukaiseen käyttöön on tarkoitettu perustuvaksi asemakaavaan, jonka toteuttamisen edellytyksenä on tarkemman meluselvityksen laatiminen.

Osayleiskaavassa meluntorjuntatarpeen osoittavaa merkintää on käytetty maanteiden sekä Siilinjärvi-Viinijärvi radan kohdalla.

9. Vaikutusten arviointi

Vaikutusten arvioinnissa arvioidaan ennakkoon toteuttamisen merkittävät vaikutukset tehtäessä kaavaa koskevia ratkaisuja. Vaikutusten arvioinnissa kaavan vaikutuksia verrataan nykytilaan. Kaavan vaikutusten arvioinnista on säädetty maankäyttö ja rakennuslaissa sekä –asetuksessa MRL 9 § ja MRA 1 §.

Vaikutusarvioinnin toteuttaminen pohjautuu maankäyttö- ja rakennuslakiin. ”Kaavan tulee perustua riittäviin tutkimuksiin ja selvityksiin. Kaavaa laadittaessa on tarpeellisessa määrin selvitettävä suunnitelmien ja tarkasteltavien vaihtoehtojen toteuttamisen ympäristövaikutukset, mukaan lukien yhdyskuntataloudelliset, sosiaaliset, kulttuuriset ja muut vaikutukset. Selvitykset on tehtävä koko silta alueelta, jolla kaavalla voidaan arvioida olevan olennaisia vaikutuksia” (MRL 9 §).

9.1 Vaikutusten arvioiminen

9.1.1 Alue- ja yhdyskuntarakenteeseen kohdistuvat vaikutukset

Outokummun kaupungin keskustaajama lähialueineen on osa maakuntakaavan vaihekaavan 1. taajamaseudun kehittämiskohdealuetta (tkk), jolla on tarvetta maankäytön ohjaukseen taajamarakenteen ja haja-asutusalueen yhteensovittamisessa yhdyskuntarakenteen, ylikunnallisen virkistys- ja vapaa-ajanverkoston sekä kulttuuriarvojen kannalta. Osayleiskaavassa on otettu kantaa keskustaajaman laajentamis- ja kehittämistarpeisiin sekä huomioitu viher- ja virkistysalueiden että -reittien tarve. Virkistysalueet ja – reitit on osoitettu toteutuneen tilanteen mukaisesti taajamarakenteen sisään ja reunoille huomioiden niiden jatkuvuus. Osayleiskaavan ratkaisut eivät poikkea voimassa olevasta maakuntakaavasta.

Kaupungin tavoitteiden mukaisesti on kaavoitustyössä tutkittu tärkeimpinä asumisen kehittämiskohteina keskustaajaman täydentämis- ja tiivistämismahdollisuuksia sekä uudisrakentamisen osalta vanhan aseman, Partalanmäen ja Kalattoman alueita. Maankäytön tehostaminen ja tiivistäminen nykyisen taajamarakenteen sisällä ja tukeutuen nykyiseen pääliikenneverkkoon eheyttää alueen yhdyskuntarakennetta. Ikääntyville soveltavaa asuntorakentamista ohjataan ensisijaisesti palveluiden läheisyyteen. Osayleiskaava edistää keskustan maankäytön tehokkuuden kasvattamista ja kaupunkirakenteen tiivistämistä. Kulttuurihistoriallisesti arvokkaille alueille ei ole osoitettu mittavaa uudisrakentamista tai alueen arvoja heikentäviä maankäytön aluevarauksia. Kaava tukee kulttuuriperinnön ja luonnonympäristön arvokkaiden ominaispiirteiden säilymistä. Keskeisistä ratkaisuista vanhan kaivoksen matkailupalvelujen alue hyödyntää valtakunnallisesti arvokasta kulttuuriympäristöä ja tukee vanhan kaivoksen sekä keskustaajaman elinvoimaisuutta.

Asumisen ratkaisut ja työpaikka-alueiden laajentaminen täydentävät yhdyskuntarakennetta ja nojaavat nykyisiin pääliikenneväyliin sekä kunnallistekniseen verkostoon. Taajamarakenteen reunoilla asumiseen soveltuvia alueita on jätetty reservialueiksi ylimitoituksen ja maanomistusolosuhteiden takia sekä osin siksi, että niiden rakentaminen edellyttäisi kunnallisteknisten verkostojen laajentamista. Uusien kevyen liikenteen väylien rakentaminen pääväylien varteen parantaa liikenneturvallisuutta ja alueiden saavutettavuutta sekä suosii kävelyä ja pyöräilyä.

9.1.2 Väestön määrään ja asumiseen kohdistuvat vaikutukset

Osayleiskaavalla ylitetään vähäisessä määrin (noin 9 prosentilla) asuintuotannon rakentamisen tarvetta tavoitevuoteen 2030. Mitoituslaskelman mukaan kaupungin oman väestötavoitteen (yhteensä 1 000 asukasta) saavuttaminen synnyttää noin 40 300 kerrosalaneliömetrin lisärakentamistarpeen vuoteen 2030 mennessä. Tilastokeskuksen väestöennusteen mukaan lisärakentamistarvetta ei ole ja väkiluku vähenee. Tavoitteiden muodostamiseksi laadittu mitoituslaskelma on esitetty kohdassa 6.5.

Alla olevassa taulukossa on vertailtu mitoituslaskelmassa esitettyä asumiseen käytettävän raakamaantarvetta, täydennettävien/tiivistettävien alueiden pinta-alaa ja uusien asukas-

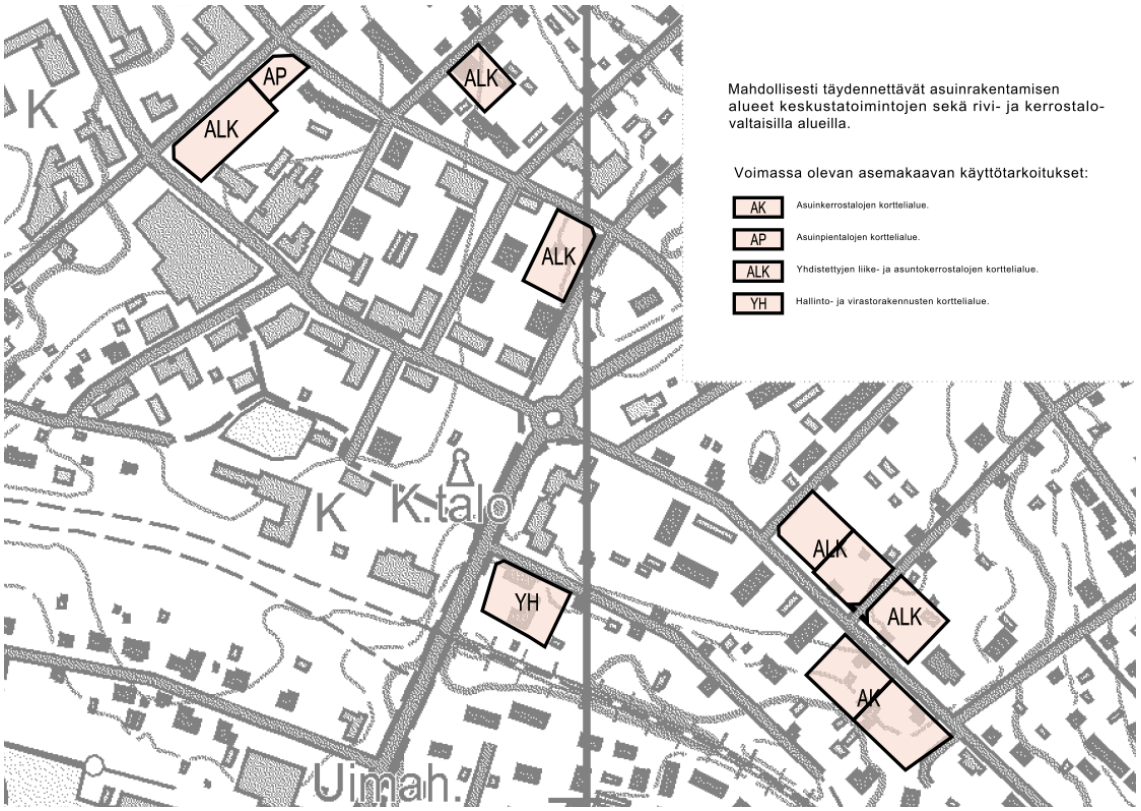
määrää osayleiskaavan uusiin aluevarauksiin. Asemakaavoitettavilla alueilla raakamaan tarve sisältää myös aluevarausten sisään jääviä katu- ja muita yleisiä alueita.

Taulukko -1. Asuinrakentamisen vertailu.

Lisärakentamisen vertailu vuoteen 2030	mitoituslaskelma		osayleiskaava	
	pinta-ala	uudet asukkaat	pinta-ala	uudet asukkaat
uudet asemakaavoitettavat pientaloalueet (AP)	63 ha	780	52 ha	650
täydennettävät rivi- ja kerrostaloalueet (C, AKR -alueilla)	1,8 ha	220	2,5 ha	310
tiivistettävät pientaloalueet (AP)	-	-	55 ha	100
yhteensä	**64,8 ha**	**1 000**	**109,5 ha**	**1060**

Osayleiskaavassa asumisen painopiste on uusien asemakaavoitettavien pientalovaltaisten alueiden ohessa täydennettävissä ja tiivistettävissä asuntoalueissa. Uuden asuinrakentamisen vaikutusta tiivistettävillä asuinpientaloalueilla (AP), joita ovat Outolamminkatu, osa Hovilaa ja osa Kalatonta, on arvioitu Outokummun kaupungin asuntokuntien keskikoolla (2,04 hlöä/asunto) ja laskemalla mahdollisesti alueille sijoittuvien uusien asuinpientalojen määrä. Tiivistettäville ja täydennettäville alueille mahdollisesti sijoittuvien uusien asukkaiden määrää (arvio 410 asukasta) voidaan pitää merkittävänä, kun sitä verrataan uusille asemakaavoitettaville pientaloalueille mahdollisesti sijoittuvien uusien asukkaiden määrään (arvio 650 asukasta).

Suunnittelualueelle ei ole osoitettu uusia asuinkerrostalojen alueita, vaan kaava mahdollistaa keskustaan soveltuvan rakentamisen mukaan lukien asuinkerrostalorakentamisen keskustatoimintojen alueella (C) sekä täydentämisen kerrostalo- ja rivitalovaltaisilla (AKR) pääosin rivi- ja kerrostalojen korttelialueiksi asemakaavoitetuilla alueilla, jotka eivät ole toteutuneet vielä asemakaavan mukaisesti. Kaava vastaa väestön ikääntymisen lähivuosina synnyttämään haasteeseen lisäämällä mahdollisuuksia keskusta- ja palveluasumiseen sekä vastaamalla pienten asuntojen kysynnän kasvuun.

Kuva 9-1 Mahdollisesti osin asuinrakentamisella täydennettäviä alueita keskustatoimintojen (C) sekä rivi- ja kerrostalovaltaisilla (AKR) alueilla.

Osayleiskaavan asumisen ylimitoitusta on purettu osoittamalla taajamarakenteen reunoilla sijaitsevia asuinpientaloalueita reservialueina tiivistettäviksi asuinpientalovaltaiseksi alueeksi (AP/res), kuten Kyykerinkadun jatkon alue (noin 11 ha) ja Asevelikylä (noin 32 ha) sekä reservialueina asuinpientalovaltaisiksi alueiksi (AP/res), kuten Hiekkapalstan alue (noin 25 ha) ja Polvijärventien varren alueet Kaavintien itäpuolella (noin 15,9 ha). Nämä alueet on tarkoitettu asemakaavoituksen pitkän aikavälin reservialueiksi. Näille alueille on mahdollista sijoittua noin 1 000 pientaloasukasta.

Outokummussa muualta työssäkäyvien osuus on suuri. Kaava parantaa Outokummussa muualta työssäkäyvien mahdollisuuksia sijoittua asumaan paikkakunnalle.

9.1.3 Palveluihin kohdistuvat vaikutukset

Väestön muutoksilla ja erityisesti vanhusväestön määrän voimakkaalla kasvulla on merkittävä vaikutus palvelutarpeeseen, kuten myös elinkeinotoiminnan kehityksellä työllisyysvaikutuksineen. Joensuun seudulla palvelutarpeiden kasvu on suurimmillaan vanhusten huollossa, erikoissairaanhoidossa sekä perusterveydenhuollon avohoidossa ja väheneminen perusopetuksessa ja lukio-opetuksessa.

Outokummussa erityisesti kaivostoiminnan tulevaisuuden näkymillä on ollut ja on keskeinen vaikutus palvelujen kysyntään. Kaavan mahdollistama asukasluvun kasvu lisää kunnallisten päivähoito- ja koulupalvelujen kysyntää. Lähivuosien (vuoteen 2020) päivähoidon tarpeen kysynnän kasvuun sekä osin ikääntyvän väestön palvelujen kysyntään vastataan osayleiskaavatasolla osoittamalla nykyisten palvelujen ja hallinnon alueiden lisäksi uusi palvelujen ja hallinnonalue. Suunnittelualueen itäosien tiivistäminen ja laajentaminen luo paineita näiden alueiden päiväkotipaikkojen tai muiden päivähoitomahdollisuuksien lisäämiseen. Hovilan, Kalattoman, Mustolan ja Pohjoisahon päiväkodeissa oli vuonna 2009 149 lasta (33 % ikäluokasta), jolloin Outokummussa oli 456 0-6 –vuotiasta lasta. Outokummun kaupungissa oli vuonna 2011 488 0-6 –vuotiasta eli noin 6,6 prosenttia ja 595 7-15 –vuotiasta eli noin 8 prosenttia koko asukasluvusta (7377). Väestöennusteen 2009 mukaan vuonna 2030 359 0-6-vuotiasta päivähoitoikäistä lasta eli päivähoidon tarpeen voitaisiin olettaa vähenevän. Kaava mahdollistaa kuitenkin vuoteen 2030 noin 1090 uuden asukkaan

sijoittumisen alueelle, joista päivähoitoikäisiä voisi olla arviolta 70 (nykyinen ikäluokan osuus 6,6 %) – 100. Uusista asukkaista ala- ja yläkouluikäisiä voisi olla arviolta 85 (nykyinen ikäluokan osuus 8 %) - 120. Uusien alueiden asukkaat ovat useimmiten lapsiperheitä, jolloin lapsien osuus voi kasvaa, kun eläkeikäiset puolestaan hakeutuvat pienempiin asuntoihin keskustan tuntumaan. Päivähoidossa olevien lasten määrän ennustaminen on hankalaa kysynnän vaihteluista johtuen. Kysyntään vaikuttavat mm. muuttoliike, suhdanteet, kotihoidon osuuden ja päivähoidontukien vaihtelu.

Kaava täysimääräisenä toteutuessaan lisäisi myös perusopetuksen kysyntää, koska erityisesti uusille asuinpientalovaltaisille muuttava väestö on pääosin lapsiperheitä, mikäli työpaikkojen määrä kasvaa. Sen sijaan pääosin keskustan ja sen ympäristön tiivistettäville alueille kaava tarjoaa mahdollisuuden ikääntyneiden asumiseen. Vanhusten palveluasuntojen lisätarpeeksi oli Joensuun seudun strategisessa suunnitelmassa vv. 2007 – 2012 arvioitu olevan 27 asuntoa /vuosi. Keskustatoimintojen alueelle, sekä siihen liittyville kerrostaloja rivitaloasumisen että tiivistettäville pientalovaltaisille alueille on mahdollista detaljikaavoituksen yhteydessä osoittaa ikääntyville soveltuvaa asuinrakentamista sekä palveluasuntoja.

Paikkakunnan ostovoima ei ole nykyisellään riittävä kaupan ja palvelujen liiketoiminnan kasvun turvaamiseen. Keskustassa on tyhjiä liike- ja palvelutiloja. Toisaalta Outokummussa on asukasmäärään nähden lukumääräisesti riittävästi myymälöitä. Keskustaajaman tiivistäminen ja uusien asuinrakennuspaikkojen muodostaminen, vanhan kaivoksen matkailupalvelujen alueen (RM/s) sekä työpaikka-alueiden (TP) laajentaminen tukevat kaupan ja palvelualojen liiketoiminnan kasvua. Vanhan kaivoksen matkailun Masterplan -suunnitelman mukaan Outokumpuun odotetaan yli 100 000 matkailijaa vuonna 2015, mikä tukisi kaupan ja palvelualojen liiketoiminnan kasvua sekä lisäisi erikoiskaupan palvelutarjontaa. Keskustatoimintojen (C) alue mahdollistaa keskustan maankäytön joustavuuden tarpeiden mukaan sekä monipuolisten keskustatoimintojen sijoittumisen.

9.1.4 Työpaikkoihin ja elinkeinotoimintaan kohdistuvat vaikutukset

Joensuun seutu on ollut työpaikkaomavarainen viime vuosikymmenten aikana. Outokummun kaupungin työpaikkaomavaraisuusprosentti on yli 100. Teollisuus- ja työpaikka-alueita on noin 7 prosenttia koko kaava-alueen pinta-alasta. Kaava mahdollistaa noin 21 prosentin pinta-alan lisäyksen kaava-alueen nykyisiin työpaikka- ja teollisuusalueisiin. Osayleiskaavan työpaikka- ja teollisuusalueiden osuus koko kaava-alueen pinta-alasta on 7 prosenttia. Osayleiskaavan työpaikka- ja teollisuusalueiden vähäistä osuutta selittää Outokummun kaupungin tärkeimpien teollisuusalueiden rajaaminen osayleiskaava-alueen ulkopuolelle.

Osayleiskaavassa on huomioitu nykyiset Alangontien ja Kalattoman teollisuusalueet sekä Koivikonkadun ja Asevelikylän teollisuusalueen työpaikka-alueet. Kaava mahdollistaa Koivikonkadun ja Asevelikylän teollisuusalueiden laajentamisen sekä vähäisessä määrin Kalattoman teollisuusalueen laajentamisen. Outokummun kaupungin merkittävimmät teollisuus- ja kaivostoiminta-alueet, kuten Teollisuuskylä, Vuonoksen tehdasalue ja Sysmäjärven teollisuusalue, sijaitsevat kuitenkin suunnittelualueen ulkopuolella.

Erityisesti Vanhan kaivoksen matkailupalvelujen alueen odotetaan näkyvän kaupan ja palvelualan työpaikkojen lisäyksenä. Elinkeinoelämään kohdistuvaa positiivista vaikutusta voidaan pitää merkittävänä.

9.1.5 Virkistykseen kohdistuvat vaikutukset

Virkistysalueiden tai urheilu- ja virkistysalueiden (VL, VU) osuus on noin 16 prosenttia ja maa- ja metsätalousvaltaisten alueiden, joilla on erityistä ulkoilun ohjaamistarvetta, osuus on (MU) noin 6 prosenttia koko kaava-alueen pinta-alasta. Uusia virkistysalueita ei kaavassa osoiteta, vaan kaavassa todennetaan nykytilanne. Nykytilanteeseen verrattuna kaavalla ei voida katsoa olevan merkittäviä virkistykseen kohdistuvia vaikutuksia Outokummun kaupungin monipuoliseen ja kattavaan virkistystarjontaan. Muun muassa Matovaaran urheilukenttä ja Kyykerin urheilukenttä on osoitettu urheilu- ja virkistyspalvelujen alueeksi (VU) ja Matovaaran ulkoilualue maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi (MU), jolla on erityistä ulkoilun ohjaamistarvetta. Taajaman yhteydessä sijaitsevat monitoimihalli, uimahalli ja monitoimitalo on osoitettu palvelujen ja hallinnon alueeksi (PY). Ulkoilureitit kattavat suunnittelualueen ja jatkuvat alueilta toisille.

Lisä- ja täydennysrakentamisen myötä virkistäytymisen tarve kasvaa ja viheralueiden merkitys korostuu sekä ikääntyneen väestön ja lapsiperheiden osalta lähiliikuntapaikkojen, lähileikkikenttien ja -puistojen merkitys kasvaa. Tiivistettävien ja uusien alueiden detaljisuunnittelussa tuleekin kiinnittää huomiota virkistysmahdollisuuksien sijaintiin ja saavutettavuuteen ja esteettömyyteen.

9.1.6 Liikenteen järjestämiseen ja liikenneturvallisuuteen kohdistuvat vaikutukset

Osayleiskaavassa ei esitetä muutoksia keskustan pääväylästöön.

Pääosin uudet ja tiivistettävät asuinpientalovaltaiset alueet (AP ja AP/res) sijaitsevat useina pienehköinä alueina nykyisen taajamarakenteen sisällä. Alueet tukeutuvat nykyiseen tie- ja katuverkkoon ja ovat kävely- ja pyöräilyetäisyydellä keskustan palveluista. Näiltä osin osayleiskaava eheyttää yhdyskuntarakennetta ja hillitsee liikenteen kasvua.

Pitkän aikavälin reservialueiksi osoitetut Hiekkapalstan ja Viitajoen asuntoalueet (AP/res) Kaavintien (mt 573) itäpuolella jäävät ohikulkutien taakse ja Outokummun oloissa etäälle 2,5 - 3 kilometrin päähän keskustasta. Alueiden sijainti on liikenteellisesti hankala erityisesti kevyen liikenteen yhteyksien kannalta. Kaavintien ja Polvijärjentien risteykseen tulisi saada liikenneturvallisuusnäkökulmasta kiertoliittymä. Alueiden käyttöön otto edellyttänee kevyenliikenteen väylien jatkamista sekä Hiekkapalstan alueen osalta mahdollisesti Kalattomantien-Mustajoentien nelihaaraliittymän korvaamista uudella tieyhteydellä. Kaavintien itäpuoleisten reservialueiden liikennejärjestelyiden toteuttamisen edellytykset ja tarkka sijainti ratkaistaan asemakaavoituksen yhteydessä.

Kaavan mitoituksessa käytetty noin 1000 asukkaan lisäys synnyttää noin 1000 uutta kevyen liikenteen matkaa ja noin 1500 henkilöautomatkaa vuorokaudessa. Uusi autoliikenne jakautuu eripuolille tie- ja katuverkkoa eikä aiheuta merkittävästi liikenneturvallisuuden tai sujuvuuden huonontumista.

Osayleiskaavassa esitetään muutamaa pientä uutta työpaikka-aluetta nykyisen taajamarakenteen sisään. Niiden synnyttämän uuden liikenteen määrä on työmatkat mukaan lukien arviolta 2 henkilöautokäyntiä/työntekijä ja 10 - 30 tavaraliikennekäyntiä/toimipaikka (automaatio- ja metalliteollisuusyritykset keskimäärin). Koska uudet työpaikka-alueet ovat pieniä, ei liikenteen lisäys rasita merkittävästi tie- ja katuverkkoa.

Uusille kevyen liikenteen väylille esitetään varaukset tuoreen liikenneturvallisuussuunnitelman mukaisesti. Kevyen liikenteen väylästön laajentaminen parantaa jalankulun ja pyöräilyn asemaa ja turvallisuutta.

Osayleiskaavalla ei ole vaikutusta linja-autoliikenteen toimintaedellytyksiin. Kaukoliikenteen reitit kulkevat taajaman läpi, mikä lisää niiden käytettävyyttä. Outokummun väestöpohja ei mahdollista taajaman sisäistä paikallisliikennettä, vaan joukkoliikenne toimii kaukoliikenteen sekä koululais- ja palveluliikenteen varassa. Osayleiskaavassa taajamarakennetta pyritään tiivistämään, mikä mahdollistaa asumisen ilman joukkoliikennepalveluja.

Osayleiskaavassa esitettyjen uusien kevyen liikenteen väylävarausten toteuttaminen parantaa liikenneturvallisuutta. Rautatien itäpuolelle Kalattoman alueelle osoitetun pientalovaltaisen asuntoalueen (AP) katuyhteydet ja kevyen liikenteen yhteydet on tarpeen suunnitella siten, että Kyntövaarantien tasoristeys voidaan poistaa.

9.1.7 Maisemaan, kaupunkikuvaan sekä rakennettuun ympäristöön ja muinaismuistoihin kohdistuvat vaikutukset

Osayleiskaavan uudet asuntoalueiden, palvelujen ja työpaikkojen aluevaraukset sekä valtaosa työpaikkojen ja asuinrakentamisen aluevarauksista on osoitettu maisemallisesti herkkien, avoimien alueiden tai rakennetun ympäristön arvokkaiden alueiden ulkopuolelle. Poikkeuksen muodostaa vanhan kaivoksen alueen osoittaminen matkailupalvelujen alueeksi. Merkintä tukee Outokummun vanhan kaivosalueen valtakunnallisesti arvokkaan kulttuuriympäristön (RKY) säilymistä, vanhojen rakennusten käyttöä ja keskustan elinvoimaisuutta. Valtakunnallisesti arvokkaaseen rakennettuun kulttuuriympäristöön kuuluvalle Raivionmäen virkailijoiden asuinalueen merkitys on huomioitu kaavamerkinnöin ja – määräyksin. Outokummun vanhan kaivoksen rakennushistoriallisesti ja maisemallisesti tuotantomaise-

masta avautuu näkymiä kaukomaisemaan. Kaupunkirakenteesta avautuu paikoin kaukonäkymiä, kuten esimerkiksi Pohjoisahonkadulta koilliseen. Taajamakuvan kannalta on olennaista huomioida myös kaukonäkemäyhteyksiä.

Rakennus- ja kulttuurihistoriallisen selvityksen (Piiparinen, 2013) miljöökohteet on huomioitu kaavakartalla merkinnöin ja määräyksin. Esimerkiksi Kyykerin 1910–1930-luvulla (valtakunnallisesti arvokas) työväen asuntoalue on osoitettu kaavakartalla kulttuurihistoriallisesti arvokkaaksi alueeksi (sk-1). Kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden alueiden yhtenäisen ja kaupunkikuvallisesti merkittävän rakennuskannan joukkoon ei ole osoitettu uusia aluevarausmerkintöjä. Entisen Kyykerin koulun innovaatiokylä on osoitettu palvelujen ja hallinnon alueeksi sekä vanha yläsauna uutena palvelujen ja hallinnon alueena. Lavakadun ja Räsälänmäen asuinpientaloalueiden täydennykset sijoittuvat 1940-luvulla rakentuneiden työväen asuntoalueiden reunaan ja niiden yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on syytä huomioida rakennusten sopeutuminen alueen ympäröivään rakennuskantaan rakennustapaohjein. Kaupunkikuvallisesti merkittävän Kummunkadun 1950-luvun asuin- ja liikerakentamisen alue on osoitettu keskustatoimintojen alueeksi (C) sekä kulttuurihistoriallisesti arvokkaaksi alueeksi (sk-1). Keskustan Kummunkadun liikerakennusten yhtenäinen kaupunkikuvallinen ilme kerroskorkeuksineen ja massoitteluineen on syytä huomioida tarkemmin alueen asemakaavoituksen ja toteutussuunnittelun yhteydessä. Korjausrakentamisessa ja ympäristön suunnittelussa on mahdollisuuksien mukaan palautettava rakennusten ja ympäristön alkuperäiset piirteet.

Osayleiskaavalla ei uhata alueen kulttuuriympäristön ja rakennusperinnön kannalta tärkeitä tai arvokkaita kohteita. Inventointien pohjalta arvokkaiksi todetut alueet ja kohteet on merkitty kaavakartalle, niitä koskee suojelua edistäviä kaavamääräyksiä ja kohteiden säilyminen pyritään turvaamaan myös jatkossa. Kaavakarttaan on merkitty paikallisesti, maakunnallisesti, seudullisesti ja valtakunnallisesti arvokkaat rakennuskulttuurikohteet rakennus- ja kulttuurihistoriaselvityksen (Piiparinen, 2013) perusteella. Osayleiskaavan aluevarausten toteuttaminen kuitenkin vaikuttaa siihen, miten ja mistä kulttuurimaiseman arvot ja kerroksellisuus ovat edelleen koettavissa.

Kaavan merkittävimmät vaikutukset kaupunkikuvaan muodostuvat alueilla, joista taajamaa eniten katsellaan ja samalla maisemaa muutetaan. Näitä alueita ovat kaupungin pääliikenneväylien varteen sijoittuvat Partalanmäen työpaikka- ja asuntoalue sekä Joensuunkadun varren Koivikkokadun työpaikka-alue. Pekkalanmäen pienen peltoalueen uuden asuinpientalovaltaisen alueen maisemavaikutus rajoittuu kapealle alueelle, sillä aluetta ympäröivät rakentuneet asuinpientalovaltaiset alueet. Laaja-alaisin uusi asuinpientalovaltainen alue Kalattoman ja radan välinen uusi asuntoalue ei sijaitse maisemallisesti herkällä, avoimella tai ympäristöä korkeammalla paikalla sekä rajautuu nykyiseen asuinalueeseen ja liikenneväyliin, joten maisemallinen muutos rajautuu lähiympäristöön.

Museoviraston muinaisjäännösrekisterin mukaan ei suunnittelualueella sijaitse Jokipohjan irtolöydön (nuolenkärki) lisäksi muinaismuistoja, jonka perusteella voidaan arvioida, ettei osayleiskaavalla ole vaikutuksia tiedossa oleviin muinaismuistoihin. Mikäli muinaisjäännös kuitenkin todetaan esimerkiksi rakennustyön yhteydessä, tulee työt heti keskeyttää ja asiasta ilmoittaa museoviranomaiselle.

Osayleiskaavan maisema- ja kulttuuriympäristöselvitys sekä kulttuuri- ja rakennushistoriallinen selvitys on huomioitu kaavaa laadittaessa.

9.1.8 Tekniseen huoltoon kohdistuvat vaikutukset

Tiivistettävillä alueilla tukeudutaan nykyisiin teknisen huollon verkostoihin. Uusien asuin- ja työpaikka-alueiden määrän kasvu edellyttää teknisen huollon verkostojen laajentamista. Pääsääntöisesti uudet alueet sijoittuvat rakennettujen alueiden teknisen huollon verkostojen jatkeeksi. Taajamarakenteen reunoilla asumisen alueidenkäytönvaraukset edellyttävät merkittävämpää kunnallisteknisen verkon laajentamista ja kunnallisteknisen verkoston ulottamista alueelle, joten alueita on osoitettu taajaman reunoilla reservialueiksi, jotka toteutuvat osayleiskaavan tavoitevuotta myöhemmin. Puistomuuntamoiden rakentaminen sallitaan taajaman lähivirkistysalueilla.

9.1.9 Erityistoimintoihin kohdistuvat vaikutukset

Kaavassa on osoitettu nykyiset erityistoimintojen alueet, kuten vedenottamo, jätevedenpuhdistamo ja lämpökeskus. Kaavassa on varauduttu mahdolliseen uuteen varalämpölaitokseen osoittamalla yhdyskuntateknisen huollon alue Polvijärventien varteen. Muutoin kaavalla on vähäinen vaikutus erityistoimintoihin.

9.1.10 Ympäristönsuojeluun ja ympäristöhäiriöihin kohdistuvat vaikutukset

Kaavalla ei ole merkittäviä alueen ympäristönsuojeluun ja ympäristöhäiriöihin kohdistuvia vaikutuksia. Mahdolliset ympäristöhäiriöt on arvioitu aiemmin joko ympäristölupaprosessien tai erillisten ympäristövaikutusten arviointimenettelyjen yhteydessä. Osayleiskaavaratkaisussa ei osoiteta uusia ympäristöhäiriöitä aiheuttavia toimintoja. Kalattoman teollisuusalueen laajennus osoitetaan teollisuusalueeksi, jolla ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia. Suunnittelualueella toimii teollisuusyrityksiä, mutta valtaosa Outokummun kaupungin ympäristöhäiriöitä aiheuttavista teollisuustoiminnoista on keskittynyt sen ulkopuolelle, kuten Teollisuuskylään.

Osayleiskaavassa on tutkittu mahdollisuuksia täydentää muodostuneita asuinalueita siten, että ne pääsääntöisesti sijoittuvat melu- ja tärinäalueiden ulkopuolelle. Junaradan varteen mahdollisesti sijoittuvalla Kalattoman itäosan asuinalueella meluvyöhykkeen päiväajan melutason 55 dB:n meluvyöhykkeen raja sekä yöaikaisen 50 dB:n meluvyöhykkeen raja kulkevat noin 75 metrin etäisyydellä radasta. Myös sisääntuloteiden varrella liikennemeluvaikutukset on huomioitu osayleiskaavatasolla melualueeseen liittyvillä määräyksillä häiriintyvien kohteiden, kuten asuinalueiden kohdalla. Maanteiden melualueet eivät ole laajoja johtuen liikennemääristä ja nopeusrajoituksista taajaman kohdalla. Asemakaavoituksen yhteydessä alueiden suunnittelun edetessä tehdään tarkemmat meluselvitykset ja huomioidaan meluvaikutukset esimerkiksi asuinalueiden asuinkorttelien, lähivirkistysalueiden, suojaviheralueiden sijoittamisessa sekä mahdollisten meluntorjuntaratkaisuiden yhteydessä.

Osayleiskaavan mahdollistamien asuinalueiden tiivistämisen ja laajennusten sekä työpaikka-alueiden laajentamisen myötä liikennemäärien kasvun aiheuttamat ilmapäästöt aiheutuvat lähinnä pakokaasuista sekä renkaiden nostattamasta pölystä.

Osayleiskaavassa on osoitettu tiedossa olevat mahdollisti pilaantuneet maa-alueet puhdistettaviksi/kunnostettaviksi maa-alueiksi. Vanhan aseman alueen maankäytön muutos asuinpientaloalueeksi sekä julkisten palvelujen ja hallinnon alueeksi edellyttää muun muassa öljyä ja asbestia sisältävän maaperän pilaantuneisuuden selvittämistä sekä kunnostustoimenpiteitä.

Kaivoksen vaikutusalue on rakennusjärjestyksen liitekartan mukaisesti osoitettu vaara-alueeksi (sv-1), eikä alueelle ole sijoitettu uusia maankäytön toimintoja lukuun ottamatta uutta AP-aluetta Raivionmäen länsipuolelle, jonka osalta Altona Mining on antanut puoltavan lausunnon. Muut uudet asuinpientalovaltaiset alueen on sijoitettu sortumavaara-alueen ulkopuolelle.

Teollisuuskylän teollisuusalueella suunnittelualueen tuntumassa toimivan Finnish Steel Painting Oy:n Seveso II -direktiivin 96/82 mukaisen laitoksen yhden kilometrin konsultointivyöhyke on osoitettu kaavakartassa. Kyseessä on vaarallisia kemikaaleja käsittelevä laitos (tehdas tai varasto), johon sovelletaan ympäristöministeriön kirjeessä dnro 3/501/2001 kuvattuja lausunto-menettelyitä kaavoituksen ja rakentamisen lupiin liittyen. Konsultointivyöhyke ulottuu läheisille rakentuneille asuinpientaloalueille. Osayleiskaavassa on Partalanmäen eteläpuolelle osoitettu varaukset uudelle työpaikka-alueelle sekä asuinpientaloalueelle, joiden asemakaavatyö on vireillä. Toimintojen sijoittamista varten tarvitaan riskiarvio, jossa selvitetään vaikutukset. Suunniteltaessa toimintojen sijoittamista vyöhykkeen sisälle on pyydettävä pelastusviranomaisen tai tarvittaessa turvallisuus- ja kemikaalivirasto (TUKES) lausunto.

9.1.11 Sosiaaliseen ympäristöön kohdistuvat vaikutukset

Sosiaalisilla vaikutuksilla kuvataan vaikutuksia ihmisten elinoloihin, viihtyvyyteen ja hyvinvointiin. Osayleiskaava mahdollistaa nykyisten asuinalueiden tiivistämisen, uusien asuin- ja työpaikka-alueiden rakentamisen sekä kevyen liikenteen verkostojen kehittämisen. Muutokset asuin- ja elinympäristössä koetaan yksilöllisesti ja ne heijastavat jokaisen ihmisen henkilökohtaisia näkemyksiä. Asukkaat voivat kokea omaa aluetta lähelle sijoittuvan uudis- tai täydennysrakennuksen elinmahdollisuuksia rajoittavana uhkana tai yhtä hyvin alueen arvoa kasvattavana ja elinympäristön viihtyisyyttä lisäävänä. Kaava mahdollistaa kaupunkirakenteen tiivistämisen ja uusien asuin- sekä työpaikkojen sijoittumisen alueelle, mikä toteutuessaan luo vireää toimintaympäristöä sekä palveluja.

Osayleiskaavan maankäytön ratkaisut tarjoavat mahdollisuuden eri asumismuotojen sijoittumiseen. Asuinpientalovaltaisille alueille on mahdollista rakentaa omakoti-, pari-, kytkettyjä pientaloja sekä rivitaloja sekä keskustatoimintojen alueelle keskustaan soveltuvaa asumista. Keskustaajaman täydennysrakentaminen parantaa nuorten ja ikääntyvien mahdollisuuksia asua lähellä palveluja sekä kevyen liikenteen että joukkoliikenneyhteyden päässä työ- ja opiskelupaikoista. Osayleiskaavan toteutusvaiheessa erityistä huomiota tulisi kiinnittää lasten ja ikääntyvien asumis- ja palvelutarpeisiin.

Outokummun kaupungin identiteetti on rakentunut vanhan kaivoksen ja sen asuinalueiden ympärille. Osayleiskaavaratkaisussa on sijoitettu uusia aluevarauksia ja aluevarauksien täydennyksiä muutosta kestäville alueille sekä pyritty säilyttämään herkemmät alueet ja kaupunkikuvallisesti merkittävät sekä yhtenäiset aluekokonaisuudet.

Uusien metsätalousvaltaisten lähivirkistyskäytössä olevien alueiden muuttaminen rakennetuiksi alueiksi heikentää rakennettavan alueen käyttämistä virkistykseen. Kaavassa on kuitenkin huomioitu viheryhteysverkostojen ja reittien yhtenäisyys ja jatkuvuus sekä osoitettu pääviheralueet. Uusien alueiden asemakaavoituksen yhteydessä huomioidaan aluevarausten sisälle tarpeelliset lähivirkistysalueet ja reitit.

Uudet teollisuus- ja työpaikkatoiminnot laajentavat nykyisiä Kalattoman, Koivikkokadun ja Asevelikylän alueita ja ovat sujuvien liikenneyhteyksien varrella ja hyvin saavutettavissa. Nykyisten alueiden laajentaminen täydentää kaupungin yrityselämän rakennetta ja vahvistaa elinkeinoelämää. Teollisuus- ja työpaikkatoiminnot rajautuvat katu- ja tieyhteyksiin, eikä niiden liikenne sekoitu asuinalueiden sisäiseen liikenteeseen.

Pääosin asuinalueiden täydennykset ja laajennukset sijoittuvat ympäristömelu- ja tärinäalueiden ulkopuolelle. Kalattoman asuinalueen laajennuksen jatkosuunnittelussa radan varressa on huomioitava melu- ja tärinäselvitysten tulokset meluntorjunnan ja tärinän vaimentamisen suunnittelussa, jotta muodostuu asukkaiden viihtyvyyden ja terveyden kannalta hyvä asuinympäristö.

9.1.12 Luonnonoloihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonsuojeluun kohdistuvat vaikutukset

Kaavan keskeiset muutokset luonnonympäristöön aiheutuvat uusista rakennusalueista, joilla luonnonympäristö rakentamisen myötä muuttuu. Valtaosa näistä vaikutuksista kohdistuu rakennettujen alueiden läheisyydessä sijaitseville metsätalousalueille. Osa luonnonympäristöstä katoaa rakentamisen myötä, mutta rakennettujen alueiden läheisyyteen sijoittuessaan uudet rakennusalueet eivät merkittävästi pirstaloi metsäalueiden yhtenäisyyttä.

Kaava-alueella ei sijaitse luonnonsuojelualueita eikä kaavalla ole luonnonsuojelualueisiin kohdistuvia vaikutuksia. Luo -merkinnöillä on pyritty turvaamaan paikallisesti arvokkaiden luontokohteiden sekä lepakoiden ruokailualueiden säilyminen. Kaava-alueella ei sijaitse luonnonsuojelulain 49 §:n mukaisia luontodirektiivin liitteessä IV(a) mainitun liito-oravan lisääntymis- tai levähdyspaikkoja, mutta lajin elinympäristön osa sijoittuu Raivionmäelle, mikä on huomioitu MY -aluevarausmerkinnällä. Alue on metsätalousaluetta, eikä osayleiskaava vaikututa lajin elinmahdollisuuksiin alueella.

Suojelullisesti huomionarvoisten lintulajien reviirit keskittyvät lähinnä asutuksen läheisyyteen sekä puisto- ja voimakkaasti käsitellyille metsikköalueille. Lajeille sopivia samankaltaisia elinympäristöjä esiintyy alueella, vaikka rakentamistoimet hävittäisivät osan nykyisistä

pesimäympäristöistä. Uhanalaisia tai luonnonsuojelulain 46 ja 47 § nojalla suojeltuja lajeja ei alueella tavattu.

9.1.13 Vesistöihin ja vesitalouteen kohdistuvat vaikutukset

Vesihuoltoon kohdistuvat vaikutukset

Vesijohtotoiminta-alueen ulkopuoleisten alueiden asemakaavoittaminen edellyttää vesihuoltoverkoston laajentamista. Asuinpientalovaltaisten alueiden laajennukset sijoittuvat pääosin vesihuoltotoiminta-alueelle tai välittömästi tämän alueen viereen, kuten Partalanmäen alue. Hiekkapalsta, joka osin kuuluu haja-asutusalueen toiminta-alueeseen ja osin jää sen ulkopuolelle, on kaavassa osoitettu pitkän aikavälin reservialueiksi. Asevelikylän työpaikka-alueen laajentaminen Miilutien varressa edellyttää vesihuoltoverkoston laajentamista. Asuin- ja työpaikka-alueiden toteutuksessa tulee huomioida rakentamisjärjestys nykyisten verkostojen suunnasta sekä vesihuoltoverkostojen ja katujen rakentamisen yhteensovittaminen. Osayleiskaava auttaa vesihuoltoverkoston laajentumista nykyisten rakennettujen alueiden kasvaessa lähiympäristöönsä.

Pohjavesivaikutukset

Osayleiskaavassa pohjavesialueeksi on osoitettu Saari-Oskamon I-luokan pohjavesialue. Pohjaveden suojelu on huomioitu kaavassa pohjavesimääräyksin, eikä pohjavesialueelle ole osoitettu pohjaveden määrää tai laatua vaarantavia toimintoja. Pohjavesialueelle on osoitettu Hiekkapalstan reservialue asuinpientalovaltaiseksi alueeksi. Pohjavesialueella rakennukset liitetään vesihuoltolaitoksen vesi- ja viemäriverkkoon. Katoilta kertyvät sade- ja sulamisvedet voidaan johtaa pohjavesialueelle. Kalattoman rakentunut teollisuusalueen pohjavesialueen puoleiset osat on osoitettu teollisuusalueeksi, jolla ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia (TY). Pohjavesiriskiä aiheutuu Kaavintien liikenteen kuljetuksista. Osayleiskaavan maankäytön vaikutuksia pohjaveteen voidaan pitää vähäisinä.

Pintavesivaikutukset

Sään ääri-ilmiöiden, kuten myrskyjen, tuulisuuden, tulvien ja kuivuuden kesällä yleistyessä sadevesien imeytyminen hidastuu ja maan lujuus saattaa alentua sekä eroosioriski kasvaa vesipitoisuuden kasvaessa. Rakentaminen kasvattaa pintavaluntaa, koska rakennetulla alueella vettä imeytyy vähemmän verrattuna luonnontilaiseen alueeseen. Vesi myös virtaa nopeammin pois rakennetulta kuin luonnontilaiselta alueelta, koska päällystetty pinta, avo-ojat ja sadevesiviemärit johtavat vettä nopeammin kuin luonnontilainen alue. Hulevesien määrä riippuu alueelle sijoittuvien toimijoiden tarpeista mm. kattopinta-aloista ja asfaltoidun alueen määrästä. Uusilla teollisuus- ja työpaikka-alueilla tarvitaan hulevesiselvitykset alueiden tarkemman suunnittelun yhteydessä. Mikäli hulevesiselvitys osoittaa, että syntyvien hulevesien määrä kasvaa merkittävästi, niin hulevesivirtaamien tasaamiseen voidaan suunnitella tasausaltaita ja imeytyksen lisäksi. Hulevesien määrän ja laadun suhteen uusien rakennettavien alueiden osalta on huomioitava imeytys-valunta suhteen säilyttäminen mahdollisimman lähellä luonnonmukaista tilannetta. Osayleiskaava-alue sijaitsee pääosin selänteellä ja matalimmat alueet sijaitsevat Jokipohjassa. Rakentamista ei ole osoitettu tulvariskialueille.

Valumavedet alueelta ovat pääasiassa rakennusten katoilta tulevia ja piha-alueilta muodostuvia puhtaita sadevesiä. Syntyvien hulevesien laatua heikentävät lähinnä pinnoilta sadevesien mukana huuhtoutuvat epäpuhtaudet, kuten piha-alueelle ja katolle kuivalaskeumana tuleva pöly ja lika, moottoritien ja piha-alueen liikenteen myötä piha-alueelle joutuvat autojen öljyt ja rasvat sekä autojen renkaissa kulkeutuva maantiesuola. Hulevesien käsittelyyn soveltuvat alueet on jätetty pääosin rakentamisalueiden ulkopuolelle. Hulevesien käsittelyyn mahdollisesti soveltuvat kosteikkoalueet sekä vesistöihin johtavien valtaojien varret on osoitettu lähivirkistysalueiksi sekä maa- ja metsätalousalueiksi. Kalattomasta Lahdenjoki johtaa vesiä Heinä-Oskamon kautta suunnittelualueen eteläpuolella sijaitsevaan Sysmäjärveen ja suunnittelualueen pohjoisosien alueiden, kuten Kyykerin, Kaasilan, Asevelikylän ja Viitajoen) vedet laskevat Viitajokea pitkin Mustalammen kautta Mustajokea pitkin Sätösjoen kautta Viinijärveen.

Suunnittelualue on pinnanmuodostukseltaan mäkinen sekä korkeuserot ovat suuret. Kaavan maankäytöllä ei estetä hulevesien purkautumisreittejä. Outokummun kaupungissa ei ole tiedossa alueella tapahtuneita hulevesitulvia, joista olisi aiheutunut tulvariskien hallin-

nasta annetun lain (620/2010) 8 §:n momentissa 1 tarkoitettuja yleiseltä kannalta katsoen merkittäviä vahingollisia seurauksia.

9.1.14 Maa- ja metsätalouteen kohdistuvat vaikutukset

Maa- ja metsätalouteen on osoitettu kaava-alueen pinta-alasta 11 prosenttia. Osayleiskaavan asuin- ja työpaikka-alueiden laajentaminen vähentää maa- ja metsätalouskäytössä olevien alueiden pinta-alaa rakennettujen alueiden läheisyydessä. Näillä alueilla voidaan jatkaa maa- ja metsätalouden harjoittamista siihen saakka, kunnes alue otetaan muuhun käyttöön.

9.1.15 Talouteen kohdistuvat vaikutukset

Maankäytönsuunnittelussa varsinkin yleiskaavoituksessa tehdyt ratkaisut ovat kuntatalouden kannalta merkityksellisiä sekä kertaluonteisten kustannusten eli pääomakustannusten kannalta, että vuosittain toistuvien käyttötalouskustannusten kannalta. Yhdyskuntarakenteen tiivistymisellä saavutetaan kunnallistaloudellista etua pitkällä aikavälillä esimerkiksi peruspalveluiden järjestämisessä.

Yhdyskuntataloudellisia vaikutuksia aiheutuu muun muassa maan hankinnasta, tonttien myynnistä, katuverkon sekä vanhusten asumispalvelujen järjestämisestä. Kaavan kokonaiskustannukset muodostuvat alueiden rakentamiskustannuksista, ulkoisiin verkostoihin (nykyisiin katu-, vesihuolto-, kaukolämpö-, sähkö ja tietoliikenneverkostoihin) kytkentäkustannuksista, sisäisten verkostojen (katujen, vesihuoltoverkon, tonttijohtojen, kaukolämpö-, sähkö- ja tietoliikenneverkkojen) rakentamiskustannuksista sekä palvelujen kehittämisestä vastaamaan osoitettua maankäyttöä.

Uusien rakennettavien alueiden ja täydennysrakennusalueiden asemakaavoitus ja muu suunnittelu sekä kunnallistekniikan ja katujen rakentaminen että julkisten palvelujen tarjonnan lisääminen aiheuttavat kaupungille kustannuksia. Toisaalta uusien rakennuspaikkamahdollisuuksien tarjoaminen kaava-alueilla vähentää tarvetta haja-asutukselle ja siitä syntyville kustannuksille. Se, kuinka julkisten palvelujen järjestämisessä kunnallisesti ja seudullisesti onnistutaan, vaikuttaa asukkaiden sijoittumiseen alueelle. Kaupunki saa tuloja tonttien myynnistä, liittymismaksuista ja verotuloista.

9.1.16 Terveellisyyteen ja turvallisuuteen kohdistuvat vaikutukset

Liikenneturvallisuuteen kohdistuvat vaikutukset on arvioitu kohdassa 9.1.6 Liikenteen järjestämiseen ja liikenneturvallisuuteen kohdistuvat vaikutukset.

Osayleiskaava-alueella keskeisiä terveydellisiä vaikutuksia syntyy uusien asuin-, työpaikka- ja teollisuusaluevarausten toteuttamisen myötä liikenteen aiheuttamista tärinä-, meluhaitoista ja muutoksista ilmanlaatuun (mm. pöly). Uudet TY- ja TP -aluevaraukset sijoittuvat keskeisten liikenneväylien yhteyteen taajamarakenteen reunoille sekä alueille, joilla nykyisellään on vastaavaa yritystoimintaa. Alueiden suunnittelu tehdään siten, että terveyteen ja turvallisuuteen kohdistuvia vaikutukset huomioidaan ja esimerkiksi melulle asetetut ohjearvot kyetään täyttämään.

Osayleiskaavatasolla terveyteen ja turvallisuuteen liittyviä määräyksiä ja merkintöjä ovat mm. meluntorjuntaan, pohjaveteen sekä kevyen liikenteen jatkuvuuteen liittyvät merkinnät ja määräykset. Kaava mahdollistaa määrällisesti merkittävän asuntotuotannon, mikä lisää kevyen liikenteen ja henkilöajoneuvoliikenteen määriä. Kevyen liikenteen väylien jatkuvuus on huomioitu liikenneturvallisuussuunnitelman mukaisesti. Kevyen liikenteen väylien jatkuvuus ei toteudu nykyisin Hiekkapalstan osalta, mutta kaavassa on osoitettu uusi kevyen liikenteen väylä myöhemmin toteutettavaksi. Hiekkapalsta onkin jätetty reservialueeksi AP/res, joka toteutuu myöhemmin.

9.1.17 Eri väestöryhmien toimintamahdollisuuksiin lähiympäristössä kohdistuvat vaikutukset

Osayleiskaavalla mahdollistetaan uusien asukkaiden muuttaminen alueelle, millä on vaikutusta väestön koostumukseen ja määrään. Kaavassa osoitetuille uusille ja tiivistettäville asuinpientalojen alueille muuttavista enemmistö on työikäisiä sekä perheellisiä ja keskustaajaman tiivistäminen mahdollistaa nuorten, ikääntyneiden ja palveluasumisen sijoittumisen taajamarakenteen sisälle. Ikääntyneiden ja liikuntarajoitteisten asuminen on helpoimmin toteutettavissa keskustan alueella. Kaava mahdollistaa erikokoisten, ikäisten ja muotoisten talouksien asumisen alueella koko elinkaaren ajan.

Asukkaiden viihtyvyyden kannalta keskeisiä tekijöitä ovat palveluiden ja virkistysalueiden saavutettavuus sekä miten muut maankäyttömuodot, kuten hoito-, työ- ja koulupaikat sijoittuvat suhteessa asuinalueisiin. Osayleiskaavan uusilla kevyen liikenteen reiteillä lisätään liikenneturvallisuutta ja varmistetaan reittien jatkuvuus. Keskeiset liikunta- ja virkistyspaikat sekä kaupalliset palvelut ovat saavutettavissa kevyen liikenteen reittejä pitkin. Keskustan palveluihin asukkaiden asiointimatkat ovat lyhyitä, koska valtaosa uusista tai tiivistettävistä asuinpientalovaltaisista alueista sijaitsee kävelyetäisyydellä 1- 1,5 kilometrin päässä keskustasta.

9.1.18 Maakuntakaavan toteutuminen

Kaupungin osayleiskaavalle asettamien tavoitteiden mukaiset maankäytön aluevaraukset eivät poikkea Pohjois-Karjalan maakuntakaavan 1. vaihekaavasta. tai maakuntavaltuuston hyväksymästä 3. vaihekaavan ehdotuksesta. Osayleiskaava on maakuntakaavan 1. vaihekaavan mukainen. Suunnittelualueelle ei kohdistu maakuntakaavan 2. vaihekaavan mukaisia aluevarauksia.

Yleiskaavaratkaisu toteuttaa taajamaseudun kehittämiskohdealueen (tkk) suunnittelumääräystä edistämällä yhdyskuntarakenteen eheyttämistä muun muassa tiivistämisen keinoin ja huomioimalla laajenemis- ja kehittämistarpeet sekä virkistys- ja vapaa-ajanverkostojen jatkuvuuden. Suunnittelualueen maaseutuelinkeinojen kannalta vähäiset peltoalueet on pääsääntöisesti osoitettu maatalousalueiksi lukuun ottamatta asuinaluerakenteen sisässä Pekkalanmäkeä. Keskustatoimintojen alue (C) on yleiskaavoituksessa tarkentunut ja rajautunut suhteessa ympäröivään taajamarakenteeseen, kuten siihen liittyviin asuinalueisiin. Outokummun kaupunki panostaa erityisesti kaupungin keskeisen liikekadun Kummunkadun, jonka katusuunnitelmat ovat valmistuneet, toimivuuteen ja katukuvaan.

Outokummun vanha kaivos, maakuntakaavan matkailupalvelujen alue, on osoitettu matkailupalvelujen alueeksi, mikä mahdollistaa alueen kehittämisen matkailullisesti vetovoimaisena keskuksena. Valtakunnallisesti merkittävänä kulttuuriympäristönä vanha kaivos on osoitettu valtakunnallisesti merkittäväksi rakennetun kulttuuriympäristön kokonaisuudeksi, mikä huomioi kulttuuriympäristökokonaisuuden turvaten ja edistäen alueen erityispiirteiden säilymistä. Matovaaran urheilukeskuksen ja ulkoilualueen kaavan aluevaraukset ja merkinnät huomioivat ulkoilureittien jatkuvuuden ja mahdollistavat alueen virkistyskäytön kehittämisen. Maakuntakaavan moottorikelkkareitti on huomioitu.

Asuintoimintojen laajennusalueet täydentävät nykyistä taajamarakennetta sijoittuen yhdyskuntateknisten verkostojen äärellä ja lyhyiden etäisyyksien päähän palveluista. Joukkoliikenteen osalta vaikutuksia on arvioitu liikennevaikutusten arvioinnin yhteydessä. Saari-Oskamon pohjavesialueelle suunniteltu asuinpientaloalueen reservialue (AP/res) ei vaaranna pohjaveden määrää tai laatua. Osayleiskaava-alueen rata-alueisiin ei kohdistu muutostarpeita. Tiealueiden reunaan osoitetaan paikoin ohjeellisia uusia kevyen liikenteen reittejä.

9.1.19 Osayleiskaavan suhde valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin

Tätä kaavatyötä koskevat kaavan laatimisen lähtökohtina asiakokonaisuudet 1-4. Yleiskaavoituksessa tulevat sovellettaviksi yleistavoitteet ja erityistavoitteista ne, joita ei ole kohdennettu maakunnan suunnittelulle tai maakuntakaavoitukselle.

Kaavan suhde valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin	
Tavoite: (Y)=yleistavoite, (E)=erityistavoite	Otettu huomioon kaavassa seuraavasti

1. Toimiva aluerakenne	
Alueidenkäytöllä tuetaan aluerakenteen tasapainoista kehittämistä sekä elinkeinoelämän kilpailukyvyn ja kansainvälisen aseman vahvistamista hyödyntämällä olemassa olevia rakenteita sekä edistämällä elinympäristön laadun parantamista ja luonnon voimavarojen kestävää hyödyntämistä. (Y) Aluerakennetta kehitetään monikeskuksisena ja verkottuvana sekä hyviin liikenneyhteyksiin perustuvana kokonaisuutena (Y). Alueiden käytön suunnittelussa on otettava huomioon maanpuolustuksen ja rajavalvonnan tarpeet ja turvattava riittävät alueelliset edellytykset rajavalvonnan toimintamahdollisuuksille. Samalla on huomioitava muun yhdyskuntarakenteen, elinympäristön laadun ja ympäristöarvojen vaatimukset. (E)	Osayleiskaavan tarkoituksena on taajama-alueen yhdyskuntarakenteen ja maankäytön yleispiirteinen ohjaaminen ja toimintojen yhteensovittaminen. Osayleiskaavassa on tarkistettu voimassa olevien kaavojen aluevaraukset ja osoitettu uusia tai täydennettäviä asuin-, työpaikka-alueita. Taajama-alueella on huomioitu arvokkaan rakennetun kulttuuriympäristön turvaaminen. Taajamarakennetta on pyritty tiivistämään siellä, missä se mm. rakennetun kulttuuriympäristön ja muiden alueen ominaisuuksien perusteella on mahdollista.
2. Eheytyvä yhdyskuntarakenne ja elinympäristön laatu	
Alueidenkäytöllä edistetään yhdyskuntien ja elinympäristöjen ekologista, taloudellista, sosiaalista ja kulttuurista kestävyyttä. (Y) Olemassa olevia yhdyskuntarakenteita hyödynnetään sekä eheytetään kaupunkiseutuja ja taajamia. Taajamia eheytettäessä parannetaan elinympäristön laatua. (Y) Yhdyskuntarakennetta kehitetään siten, että palvelut ja työpaikat ovat hyvin eri väestöryhmien saavutettavissa ja mahdollisuuksien mukaan asuinalueiden läheisyydessä siten, että henkilöautoliikenteen tarve on mahdollisimman vähäinen. (Y) Liikenneturvallisuutta sekä joukkoliikenteen, kävelyn ja pyöräilyn edellytyksiä parannetaan. (Y) Elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä edistetään osoittamalla elinkeinotoiminnalle riittävästi sijoittumismahdollisuuksia olemassa olevaa yhdyskuntarakennetta hyödyntäen. Runsaasti henkilöliikennettä aiheuttavat elinkeinoelämän toiminnot suunnataan olemassa olevan yhdyskuntarakenteen sisään tai muutoin hyvien joukkoliikenneyhteyksien äärelle. (Y) Keskuksia ja erityisesti niiden keskusta-alueita kehitetään monipuolisina palvelujen, asumisen, työpaikkojen ja vapaa-ajan alueina. (Y)	Osayleiskaava pohjautuu kaupungin väestökehitystavoitteeseen, jota on verrattu tilastokeskuksen väestöennusteeseen. Ylimitoitusta on purettu osoittamalla asuinpientaloalueita reservialueiksi. Lähtökohtana on ollut tiivistäminen ja laajentaminen siellä missä se mm. maisemalliset ja maanomistukselliset näkökohdat huomioon ottaen on mahdollista. Kaavassa on pyritty osoittamaan uudet rakentamisalueet olemassa olevien yhteyteen, jolloin voidaan hyödyntää nykyistä tie-, katu- sekä vesi- ja viemäriverkkoa. Kaava edellyttää kuitenkin merkittävää teknisen huollon verkoston laajentamista. Yhdyskuntarakenteen kehittämisessä on pyritty vähentämään liikennetarvetta uusien suunniteltujen asuinalueiden osalta sijoittamalla ne tukeutumaan nykyisten asuinalueiden yhteyteen. Teollisuusalueet sijaitsevat taajamarakenteen reunoilla. Uudet työpaikka-alueet kytkeytyvät hyvin liikenneverkkoon ja ovat helposti saavutettavissa. Kaavassa olemassa olevat tai odotettavissa olevat ympäristöhaitat on tunnistettu. Vaikutuksia ehkäistään mm. toimintojen sijoittamis- ja liikenneratkai-

Elinkeinotoiminnalle osoitetaan sijoittumismahdollisuuksia olemassa olevaa yhdyskuntarakennetta hyödyntäen. Runsaasti henkilöliikennettä aiheuttavat elinkeinoelämän toiminnot suunnataan olemassa olevan yhdyskuntarakenteen sisään tai muutoin hyvien joukkoliikenneyhteyksien äärelle (Y) Alueiden suunnittelussa olemassa olevat tai odotettavissa olevat ympäristöhaitat ja poikkeukselliset luonnonolot tunnistetaan ja niiden vaikutuksia ehkäistään. Alueidenkäytössä luodaan edellytykset ilmastonmuutokseen sopeutumiselle. (Y) Alueidenkäytön suunnittelussa on varattava riittävät alueet jalankulun ja pyöräilyn verkostoja varten sekä edistettävä verkostojen jatkuvuutta, turvallisuutta ja laatua. (E) Haitallisia terveysvaikutuksia tai onnettomuusriskejä aiheuttavien toimintojen ja vaikutuksille herkkien toimintojen välille on jätettävä riittävän suuri etäisyys. (E) Suuronnettomuusvaaraa aiheuttavat laitokset sekä vaarallisten aineiden kuljetusreitit ja niitä palvelevat kemikaaliratapihat on sijoitettava riittävän etäälle asuinalueista, yleisten toimintojen alueista ja luonnon kannalta herkistä alueista. (E) Alueidenkäytössä on ehkäistävä melusta, tärinästä ja ilman epäpuhtauksista aiheutuvaa haittaa ja pyrittävä vähentämään jo olevia haittoja. (E) Alueiden käytössä tulee edistää energian säästämistä sekä uusiutuvien energialähteiden ja kaukolämmön käyttöedellytyksiä. (E) Alueidenkäytön suunnittelussa on turvattava terveellisen ja hyvänlaatuisen veden riittävä saanti ja se, että taajamien alueelliset vesihuoltoratkaisut voidaan toteuttaa. Lisäksi alueidenkäytön suunnittelussa on otettava huomioon jätevesihaittojen ehkäisy. (E)	suilla. Suunnittelualueelle ei ole osoitettu uusia merkittäviä ympäristöhäiriöitä aiheuttavia toimintoja. Kaavassa on osoitettu kevyen liikenteen reittejä mm. pääväylien varteen sekä ulkoilureitit. Finnish Steel Painting (FSP) Seveso II-direktiivin mukainen konsultointivyöhyke on esitetty kaavakartalla maankäytössä huomioitavaksi. Uusia suuronnettomuusvaara aiheuttavia laitoksia tai vaarallisten aineiden kuljetusreittejä tai kemikaaliratapihoja ei kaavalla ole suunniteltu.
3. Kulttuuri- ja luonnonperintö, virkistyskäyttö ja luonnonvarat	
Alueidenkäytöllä edistetään elollisen ja elottoman luonnon kannalta arvokkaiden ja herkkien alueiden monimuotoisuuden säilymistä. (Y) Alueiden käytöllä edistetään luonnon virkistyskäyttöä sekä luonto- ja kulttuurimatkailua parantamalla moninaiskäytön edellytyk-	Kaavassa on osoitettu luontoselvityksen ja aiempien selvitysten pohjalta luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaat alueet sekä geologisista kohteista arvokas harjualue. Näiden arvojen säilymistä uhkaavia maankäyttömuotoja ei ole alueelle osoitettu.

siä. (Y) Alueiden käytössä edistetään vesien hyvän tilan saavuttamista ja ylläpitämistä. (Y) Alueidenkäytössä on otettava huomioon pohja- ja pintavesien suojelutarve ja käyttötarpeet. Pohjavesien pilaantumis- tai muuttamisriskejä aiheuttavat laitokset ja toiminnot on sijoitettava riittävän etäälle niistä pohjavesialueista, jotka ovat vedenhankinnan kannalta tärkeitä ja soveltuvat vedenhankintaan. (E)	Kaavassa on huomioitu arvokas rakennettu kulttuuriympäristö ja kaupunkikuvallisesti arvokkaat alueet. Kiinteitä muinaisjäännöksiä alueella ei ole tiedossa, mutta alueella on yksi tunnettu irtolöytökohde. Kaavaan on merkitty tärkeät tai vedenhankintaan soveltuvat pohjavesialueet. Ne on huomioitu alueen maankäytön suunnittelussa.
4. Toimivat yhteysverkostot ja energiahuolto	
Liikennejärjestelmä ja alueidenkäyttö sovitetaan yhteen siten, että vähennetään henkilöautoliikenteen tarvetta ja parannetaan ympäristöä vähän kuormittavien liikennemuotojen käyttöedellytyksiä. (Y) Tarvittaviin liikenneyhteyksiin varaudutaan kehittämällä ensisijaisesti olemassa olevia pääliikenneyhteyksiä ja – verkostoja. (Y) Alueiden käytössä turvataan energiahuollon valtakunnalliset tarpeet ja edistetään uusiutuvien energialähteiden hyödyntämismahdollisuuksia. (Y) On turvattava olemassa olevien valtakunnallisesti merkittävien ratojen, maanteiden ja vesiväylien jatkuvuus ja kehittämismahdollisuudet sekä valtakunnallisesti merkittävien satamien ja lentoasemien kehittämismahdollisuudet. (E) On varattava riittävät alueet tavara- ja henkilöliikenteen terminaalien kehittämistä varten. (E) Tulee varautua uusiutuvia ja jäteperäisiä polttoaineita käyttävien energialaitosten ja niiden logististen ratkaisuiden aluetarpeisiin osana alueen energia- ja jätehuoltoa. (E)	Kaavan laatimisen lähtökohtana on ollut nykyinen liikenneverkosto sekä kaupungin liikenneturvallisuussuunnitelmassa esitetyt tavoitteet mm. kevyen liikenteen verkoston laajentamiseksi. Yleiskaavatasolla ei ole osoitettu uusia kokoojakatuja tai teitä. Suunnittelualueelle ei ole osoitettu uusiutuvien energiamuotojen tuotantoa, eikä alueella sijaitse valtakunnallisesti merkittäviä satamia tai lentoasemia. Kaavassa on osoitettu Siilinjärvi-Viinijärvi rataosa sekä maantiealueet.
5. Luonto- ja kulttuuriympäristöaluekokonaisuudet 6. Helsingin seudun erityiskysymykset	
Alueidenkäytöllä edistetään mm. rannikkoalueen säilymistä luonto- ja kulttuuriarvojen kannalta erityisen merkittävänä aluekokonaisuutena. Samalla varmistetaan, että asumisen ja elinkeinotoiminnan harjoittamisen edellytykset säilyvät. (Y)	Suunnittelualue ei sijaitse rannikkoalueella, Saaristomerellä, Maankohoamisrannikolla tai saamelaisten kotiseutualueella eikä Helsingin seudulla.

10. Kaavan toteuttaminen

Kaavan toteuttamista ohjataan ensisijaisesti asemakaavoilla. Osayleiskaavassa esitettyjen kokonaan uusien aluevarausten toteutumisaikataulu ja – järjestys ovat toistaiseksi avoimia. Outokummun kaupungin kaavoituskatsauksessa on esitetty vireillä olevat ja lähivuosina vireille tulevat kaavahankkeet.

Yleisiä edellytyksiä ovat alueiden asemakaavoitus ja tarvittavan infrastruktuurin rakentaminen. Uusien alueiden ottaminen yleiskaavan mukaiseen käyttöön edellyttää asemakaavaan liittyvien tarkempien ympäristöselvitysten laatimista.

11. Muutokset kaavaehdotusvaiheen kuulemisen jälkeen

Ehdotusvaiheen kuulemisesta saatujen lausuntojen ja muistutusten johdosta kaavakartan merkintöjä ja määräyksiä on muutettu seuraavasti:

- Outokumpu Oyj:n lausunnon johdosta Tehtaankatu 2 kiinteistön (nk. Yläsauna) merkintää ja määräystä uudesta palvelujen ja hallinnon alueesta (P) tarkennetaan uudeksi palvelujen ja hallinnon alueeksi (P-1). Alue on tarkoitettu hallinto-, toimisto-, palvelu- ja myymälärakennuksille. Alueelle voidaan sijoittaa myös asumis- ja majoituspalvelujen tiloja. Uudet alueet on tarkoitettu asemakaavoitettavaksi ja niille tulee rakentaa keskitetty kunnallistekniikka.
- Kaivosmuseon lausunnon johdosta entisen pääkonttorin merkintä asuinkerrostalojen alueesta (AK) muutetaan asuinpientalovaltaiseksi asuntoalueeksi (AP).
- Rakennus- ja ympäristölautakunnan lausunnon johdosta Likokorvenkadun varrella VL -alueelle merkitty asuinrakennus muutetaan asuinpientalovaltaiseksi alueeksi (AP).
- Pohjois-Karjalan ELY -keskuksen ja Vulcan Hautalampi Oy:n lausunnon johdosta uusi pientalovaltainen alue (AP) jätetään pois Raivionmäen Notkokadun varresta.
- Juha Kastikaisen muistutuksen johdosta Valtakunnallisesti arvokkaan rakennetun kulttuuriympäristön ulkopuoleinen kiinteistön 309-406-22-98 osa voidaan osoittaa asuinpientalovaltaiseksi asuntoalueeksi (AP).
- Pohjois-Karjalan ELY –keskuksen lausunnon johdosta Kummun koulualueen puhdistettava/kunnostettava maa-alue rajataan asemakaavaehdotuksessa olevan saa –alueen mukaisesti.
- Pohjois-Savon ELY -keskuksen lausunnon johdosta osoitetaan kevyen liikenteen väylän yhteystarvemerkinnät Outokummuntien (yt5030) varteen sekä vielä rakentamattomat kevyen liikenteen väylät merkitään yhteystarvemerkinnällä Polvijärventien (st504) ja Kaavintien (st573) varteen asuinpientalovaltaisten reservialueiden (AP/res) kohdalla.
- Kimmo ja Ritva Sahlmanin muistutusten johdosta tarkistetaan työpaikka-alueen (TP) rajausta Asevelikylässä muuttamalla muistuttajan omistama kiinteistö 309-406-27-133 reservialueeksi asuinpientalovaltaista aluetta (AP/res) varten sekä tarkistetaan moottorikelkkailureitin sijaintia.
- Teppo Vellosen muistutuksen johdosta tarkistetaan Louhelankadun jatkon sijaintia Joensuunkadulle.
- Lisäksi kaavakarttaan ja –määräyksiin on tehty seuraavat muutokset Outokummun kaupungin toiveesta:
    - Liikekeskustan kulttuurihistoriallisesti arvokas alue (sk-1) muutetaan Alueeksi, jolla on kulttuurihistoriallisia ja taajamakuvallisia arvoja (sk-2). Keskustan (sk-1) kuvaisi aluekokonaisuutta ja sen arvoja paremmin, mutta myös (sk-2) ottaa huomioon tehdyt selvitykset ja Joensuun seudun yleiskaavan tavoitteet. Keskustan miljöörajausta ole kuitenkaan perusteltua muuttaa, koska tehdyt rajaukset perustuvat ja viittaavat tehtyyn inventointiin. Keskustan rajaus kuvaa kaupunkikuvallista kokonaisuutta, Kummunka-

tua ympäristöineen. Selostuksen liitteenä on inventointitiedot alueesta. Inventoinnissa mainitaan erikseen koulun kiinteistö ja sen kunnon vaikutus tuleviin päätöksiin. Entisen yhteiskoulun osalta rakennuksen kunto vaikuttaa suojelupäätökseen. Homeessa oleva vuonna 1963 valmistunut koulun osa ei ole osa suojeluesitystä. Yleiskaavan perusteella kouluun ei kohdistu suojelu- tai säilyttämisvelvoitetta, mikäli rakennuksen kunto on niin huono, ettei kunnostamiselle ole edellytyksiä eikä rakennukselle löydy uutta käyttöä. Miljöömerkintä ohjaa uudisrakentamisen sovittamista Kummunkadun miljööseen.

- Tehdään tarkistus kaavakarttaan miljöökohteiden 144, 157 ja 158 osalta, joiden tulisi sisältyä Alueeseen, jolla on kulttuurihistoriallisia ja taajamakuvallisia arvoja (sk-2). Kyykerin alueella on kolme aluerajausta: 1. Mustikkakorpi sk-2 (158) ei käsitä yksittäisiä inventoituja tai merkittäviä rakennuksia, mutta on mittakaavaltaan ja taajamakuvaltaan yhtenäinen alue ja inventoinnin mukainen miljööalue. Alueella 144 on selkeästi kaksi eri tyyppistä aluetta. 2. Kyykerin pohjoinen osa sk-2 (144), jossa ei ole yksittäisiä inventoituja tai merkittäviä rakennuksia, mutta alue on mittakaavaltaan ja taajamakuvaltaan yhtenäinen pientaloalue. 3. Kyykerin ydinosa sk-1 (144) on Outokummun kaivoksen historiaan oleellisesti liittyvä alue, jolla on useita inventoituja rakennuskohteita. Merkinnöistä sk-1 ohjaa aktiivisemmin pyrkimystä mahdollisuuksien mukaan säilyttää alueella olemassa olevaa rakennuskantaa. Merkintä sk-2 ohjaa aluetta suunniteltaessa ottamaan huomioon sen ominaispiirteet kuten mittakaavan, rakennusten sijoittelun tontilla ja katumiljöön. Alue sk-2 kestää uusiutumista ja muutoksia paremmin kuin sk-1 alueet.
- Liikekeskustan entinen huoltoaseman sr 60 ja seurojentalon sr 61 suojelumerkinnät sr poistetaan ja rakennukset sisällytetään liikekeskustan alueeseen, jolla on kulttuurihistoriallisia ja taajamakuvallisia arvoja sk-2 merkinnällä sk-1(60,61) sekä merkitään kaavaselostuksen kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden kohteiden liitekarttaan 11 merkinnöillä s(60) ja s(61). Huoltoaseman (60) julkisivut ovat muuttuneet ja katos on rakennettu myöhemmin. Seurojentalon ulkoasu on säilynyt paremmin. Kokonaisuuden sisällyttäminen aluemerkintään ottaa huomioon tehdyt selvityksen ja Joensuun seudun yleiskaavan tavoitteet ja ohjaa asemakaavoitusta.
- Sairaalan sr 48 merkintä poistetaan ja rakennus sisällytetään Kyykerin ydinosan kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen alueeseen sk-1 merkinnällä sk-1 (48) sekä merkitään kaavaselostuksen kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden kohteiden liitekarttaan 11 merkinnällä s(48). Rakennusta on laajennettu useampaan kertaan, mutta alkuperäinen osa on hyvin tunnistettavissa. Sisällyttäminen aluemerkintään ottaa huomioon tehdyt selvitykset ja Joensuun seudun yleiskaavan tavoitteet ja ohjaa alueen asemakaavoitusta.
- Mansikan sr 110 merkintä poistetaan ja rakennus sisällytetään alueeseen, jolla on säilytettäviä rakennus- ja kulttuurihistoriallisia arvoja /s asuinpientalovaltaisella alueella AP/s. Rakennus merkitään kaavaselostuksen kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden kohteiden liitekarttaan 11 merkinnällä s(110).

-

12. Luettelo muista kaavaa koskevista asiakirjoista, taustaselvityksistä ja lähdemateriaalista

Elinkeinot ja palvelut:

CreaMentors 201. Outokummun matkailun Masterplan 2010 – 2015.

FCG ja Strafica 2011: Joensuun kauppapaikkaselvitys 2011.

Perus- ja erillisselvitykset:

Joensuun seudun yleiskaavaa 2020 varten laaditut selvitykset mm._

Air-Ix Suunnittelu Ympäristötaito Oy, 2006:Joensuun seudun maisemarakenne- ja viheraluejärjestelmä.

Joensuun kaupunki, tekninen virasto, kaavoitus 2004: Joensuun seudun yleiskaava 2020. Lähtökohdat

Joensuun kaupunki, tekninen virasto, kaavoitus 2004: Luonto- ja maisemakohteet. Nykytilanne.

Suunnittelukeskus Oy 2005: Luonto- ja maisemaselvitysalueet.

Kankainen Jorma ja Kunnari Maria, 2006: Selvitys Joensuun seudun sotahistoriallisista kohteista.

Ratahallintokeskus, Joensuun kaupunki, Outokummun kaupunki, Enon kunta, Kontiolahden kunta, Liperin kunta, Pyhäselän kunta, Suunnittelukeskus, 2006: Joensuun kaupunkiseudun rataympäristöselvitys.

Suoranta Outi, 2005: Joensuun seudun kulttuuriympäristöselvitys.

Maankäytön ja aluekehityksen suunnitelmat, ohjelmat ja katsaukset:

Outokummun kaupungin kaavoituskatsaus 2011.

Maakuntaohjelma 2011 – 2014.

Pohjois-Karjalan strategia 2030 maakuntasuunnitelma.

Kulttuuriympäristö:

Museovirasto 2009: Valtakunnallisesti merkittävät kulttuuriympäristöt RKY 2009.

Matti Pennanen, 2007: Kaivoskylästä kasvaa kaivostaajama.

Pekka Piiparinen, 2013. Outokummun taajaman kulttuuri- ja rakennushistoriallinen selvitys.

Kiinteät muinaisjäännökset:

Museoviraston internet-sivut:
http://kulttuuriymparisto.nba.fi/netsovellus/rekisteriportaali/mjreki/Muinaisjäännösrekisteri

Liikenne:

Joensuun seudun kunnat, Pohjois-Karjalan maakuntaliitto, Savo-Karjalan tiepiiri ja Itä-Suomen lääninhallitus 2007: Joensuun seudun liikennejärjestelmäsuunnitelma.

Ramboll Finland Oy 2011: Outokummun liikenneturvallisuussuunnitelma.

Ratahallintokeskus ja Joensuun seudun yhteistyökunnat 2006: Joensuun kaupunkiseudun rautatiealueiden rataympäristöselvitys.

Luonto:

Antikainen M., Lyytikäinen A. ja Pihlaja J., Pohjois-Karjalan ympäristökeskus, Joensuu 2003: Pohjavesien suojelun ja kiviaineshuollon yhteensovittaminen (POSKI). Loppuraportti Outokummun seudulta.

Korpela J, Outokummun kaupunki, 2012: Hulevesitulvariskien alustava arviointi Outokummun kaupungissa.

Maisema:

Arvokkaat maisema-alueet. Maisema-aluetyöryhmän mietintö I (Maisemanhoito) ja II (Arvokkaat maisema-alueet). Ympäristöministeriö, mietintö 66/1992. 1993

Kansallismaisemat, Ympäristöministeriö/ALO

Pohjois-Karjalan liitto:

internet-sivut www.pohjoiskarjala.fi

Maakuntakaava.

Maakuntaohjelma 2011 – 2014.

Pohjois-Karjalan strategia 2030 maakuntasuunnitelma.

Ympäristöhaitat:

Groundia Oy 12.4.2010. Vanhan kaivosalueen asemakaavan muutos. Vanhan kaivosalueen painuma- ja sortumariskit.

Groundia Oy 27.5.2010. Vanhan kaivosalueen painuma- ja sortumariskit. Täydennys: vanhan korjauspajan alueen täyttötilatutkimukset.

Pohjois-Karjalan ympäristökeskus, 2001: Mahdollisesti pilaantuneet maa-alueet Outokummussa

Yleis- ja tilastotiedot:

Suomen Ympäristökeskuksen Internet-sivut ja Hertta/Oiva-tietojärjestelmät, www.ymparisto.fi

Tilastokeskuksen Internet -sivut, www.tilastokeskus.fi

Lahdessa 2. päivänä tammikuuta 2014, muutokset 19.2.2014, muutokset 24.11.2014

Ramboll Finland Oy

Matti Kautto
yksikönpäällikkö, RA

Pirjo Pellikka
kaavoitusarkkitehti, RA (AMK) YKS 424

YHTEYSTIEDOT

Outokummun kaupunki

Yhdyskuntainsinööri Janne Korpela

puh. 044 7559 333

sähköposti janne.korpela@outokummunkaupunki.fi

Maankäyttösihteeri Anitta Kettunen

puh. 044 7559 361

sähköposti anitta.kettunen@outokummunkaupunki.fi

Ramboll Finland Oy

postiosoite Niemenkatu 73, 15140 LAHTI

yksikön päällikkö Annu Tulonen, puh. 040 6750332

sähköposti annu.tulonen@ramboll.fi

kaavoitusarkkitehti RA (AMK) Pirjo Pellikka, puh. 040 532 2380

sähköposti pirjo.pellikka@ramboll.fi